

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür
Kurumu

UNESCO
Türkiye
Millî Komisyonu

**UNESCO TÜRKİYE
MİLLÎ KOMİSYONU
2018-2019
FAALİYET RAPORLARI**

www.unesco.org.tr

UNESCO
Türkiye Millî Komisyonu
2018 - 2019
Faaliyet Raporları

Editör

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu
Genel Sekreterliği

Kapak Tasarımı

Tevfik AKBABAÖĞLU

Sayfa Tasarımı

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1396. Cadde No: 6/A

06520 (Oğuzlar Mahallesi)

Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

İçindekiler

SUNUŞ	13
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU ÖNCEKİ BAŞKANLARI	16
TÜRKİYE’İN UNESCO YÜRÜTME KURULU ÜYELİKLERİ	16
UNESCO NEZDİNDE TÜRKİYE DAİMİ TEMSİLCİLERİ	17
26. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)	18
27. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ (12 Mayıs 2018 - 2019)	24
26. DÖNEM DENETİM KURULU ÜYELERİ (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)	29
27. DÖNEM DENETİM KURULU ÜYELERİ (2018 Mayıs - 2019)	29
KAYBETTİKLERİMİZ	30
Fotoğraf Sanatçısı Ara GÜLER.....	30
Yaşayan İnsan Hazinesi Ümmü BALYEMEZ.....	30
Yaşayan İnsan Hazinesi Hayri DEV.....	31
Yaşayan İnsan Hazinesi Cahide KESKİNER.....	31
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Kurul Üyesi Prof. Dr. Haluk DURSUN.....	32
Yaşayan İnsan Hazinesi İslam SEÇEN.....	32
UTMK 27. DÖNEM GENEL KURULU	33
UTMK 28. DÖNEM GENEL KURUL ÜYELERİ	35
UTMK 27. DÖNEM YÖNETİM KURULU	37
Şanlıurfa Yönetim Kurulu Toplantısı	37
Mardin Yönetim Kurulu Toplantısı	38
Yönetim Kurulu Ziyaretleri	39
Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Numan KURTULMUŞ’u Makamında Ziyaret.....	39
Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK’u Makamında Ziyaret	40
ÖDÜLLER	41
Kazakistan Cumhuriyetinin Bağımsızlığının 25. Yılı Madalyası	41
TÜRKSÖY’un 25. Yılı Madalyası.....	42

GENEL SEKRETERLİK	43
EĞİTİM SEKTÖRÜ	44
Eğitim İhtisas Komitesi.....	45
ASPnet (Kardeş Okullar Ağı).....	45
ASPnet İzleme Grubu	45
ASPnet Ulusal Koordinatörleri Bölgesel Toplantısı.....	46
SDG-4 Alt Çalışma Grubu	46
UNITWIN Ağları/UNESCO Kursüleri.....	47
UNITWIN Ağları/UNESCO Kursüleri 4. İstişare Toplantısı	48
UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı.....	49
Şehirlerimizin UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına Dâhil Edilmesi	49
Öğrenen Şehirler Programı Hatay Tanıtım Toplantısı	50
UNESCO Kulüpleri	50
Staj Programı.....	50
Yüksek Lisans ve Doktora Bursları Programı	51
Çeşitlilik Yoluyla Güç 3. Politika Forumu - Veriden Öğrenme	52
Kırılgan Koşullarda Barış Eğitimi Toplantısı.....	52
Dünya Kitap Başkenti Programı.....	52
Mobil Öğrenme Haftası 2018.....	53
Mobil Öğrenme Haftası 2019.....	54
2023'e Doğru Türk Eğitim Sistemi Bulma Konferansı ve Çalıştayı	54
İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi	
UNESCO Kursüsü Açılış Töreni	55
UNESCO ve Üniversite Konferansları	56
Açık Eğitim Kaynakları (OER) Uzmanlar Toplantısı	56
Anadolu Masalları Projesi.....	57
Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kursüsü Açılışı.....	57
Dördüncü Avrasya İnsanî Forumu	58
DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ	59
Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi.....	60
UNESCO Alanları ve Sürdürülebilir Kalkınmaya İlişkin Dördüncü Uluslararası	
Akademi Çalıştayı.....	61
Sınıraşan Sularla İlgili Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6.5.2'nin Su Sözleşmesi	
Altında Raporlanmasına İlişkin Rehberin Yazım Grubunun İkinci Toplantısı	61
SEMEP Projesi Etkinlikleri	61
UNESCO-SEMEP Proje Günü Etkinlikleri.....	62
Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu	
2018 Yılı Olağan Toplantısı.....	62
Seyir Hidrografi ve Oşinografi Yönetmeliği Taslağı Toplantısı	62
2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü Etkinlikleri.....	62
Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti İstişare Toplantısı	63
Kızılırmak Deltası Sulak Alanı ve Kuş Cenneti UNESCO Doğal Miras Adaylığı Toplantısı	63
Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu	
2019 Yılı Olağan Toplantısı.....	63

Birinci Yerel İklim Eylemi Uluslararası Konferansı.....	63
İktisadi İş Birliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ve Türkiye'nin Üçüncü Çevresel Performans İncelemesi Raporu Resmî Tanıtım Toplantısı	63
Dokuzuncu Dünya Bilim Forumu: Bilim, Etik ve Sorumluluklar.....	64
UNESCO Doğal Miras Alanlarında Turizm Yönetimi Kış Okulu	64
Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo Etkinliği.....	64
İstanbul Deprem Çalıştayı.....	65
Kuzeydoğu Atlantik, Akdeniz ve Bağlantılı Denizlerde Tsunami Erken Uyarı ve Zararları Hafifletme Sistemi Hükûmetler Arası Koordinasyon Grubu 16. Oturumu.....	65
UNESCO Hükûmetler Arası Hidroloji Programı.....	66
Hidroloji İzleme Grubu	66
UNESCO Dünya Miras Alanı Mezopotamya Bataklıkları Bağlamındaki Tutumun Gözden Geçirilmesi İçin İstişare Toplantısı	67
Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Göstergesi 6.5.2 ile ilgili UNESCO-IHP Alt Bölgesel Toplantısına Hazırlık Toplantısı	67
UNESCO-IHP Akdeniz ve Orta Asya Ülkelerinde Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6'nın Uygulanmasının Desteklenmesi Alt Bölgesel Çalıştayı	67
UNESCO Uluslararası Su Konferansı.....	67
UNESCO Yerbilimleri ve Jeopark Programı.....	68
Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu	68
Zonguldak'taki Mağaraların Jeolojik Özellikleri Kapsamında Jeopark Olarak Kaydedilme Potansiyelinin Değerlendirilmesi Toplantısı	69
UNESCO Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı Dördüncü Açık Oturumu.....	69
Ankara'nın Jeolojik Mirası ve Jeoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi Çalıştayı ve Fotoğraf Sergisi	69
Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayı	71
Kula-Salihli Küresel Jeoparkı.....	71
UNESCO MAB (İnsan ve Biyosfer) Programı	71
MAB İzleme Grubu	72
30. MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi.....	72
2019 MAB Gençlik Forumu.....	72
UNESCO ve L'Oréal Bursları.....	73
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu - L'Oréal Türkiye Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Ulusal Programı.....	73
Başvuruların Değerlendirilmesi ve Ödül Töreni.....	74
L'Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Değerlendirme Paneli.....	74
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu - L'Oréal Türkiye Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Basın Toplantısı ve Ödül Töreni	74
L'Oréal -UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenekler Bursu.....	76

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER SEKTÖRÜ .....

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı.....	77
Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Göç İhtisas Komitesi	78
MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısı 14. Oturumu	78

Kültürlerin Yakınlaşması	78
Kültürlerin Yakınlaşması İhtisas Komitesi	79
Beden Eğitimi ve Spor Programı	79
Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu	80
CIGEPS Daimi Danışma Konseyi Toplantısı	80
UNESCO Biyoetik Programı.....	80
Biyoetik İzleme Grubu.....	81
Ulusal Etik Konseyleri NEC 24. Forumu.....	81
11. Hükûmetler Arası Biyoetik Komite Toplantısı.....	81
Bilim ve Teknolojide Biyoetik ve Etik Konferansı.....	82
KÜLTÜR SEKTÖRÜ.....	83
Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme.....	84
Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İzleme Grubu.....	84
Kültürel Varlıkların Kaçakçılığı ile Mücadeleye Avrupa'daki Sanat Piyasalarının Dâhil Edilmesi.....	85
Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme.....	85
Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi.....	86
UNESCO Dünya Mirası Alanları Seminerleri	87
UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri - 2018.....	87
UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri - 2019.....	88
Göbeklitepe Adaylık Dosyası İstişare Toplantısı.....	89
UNESCO Dünya Mirası Komitesi 42. Oturumu.....	89
UNESCO Dünya Mirası Komitesi 43. Oturumu.....	89
Arslantepo Höyüğü Dünya Mirası Listesi Adaylığı İstişare Toplantısı.....	89
UNESCO Dünya Mirası Alanı Mezopotamya Bataklıkları Bağlamındaki Tutumun Gözden Geçirilmesi için İstişare Toplantısı.....	89
Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine Kaydedilişinin 25. Yıl Kutlamaları.....	90
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi.....	90
Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi.....	91
Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu	92
Somut Olmayan Kültürel Miras Mevzuatı Alt Çalışma Grubu	92
II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu.....	92
Kızılırmak Deltasında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Belirlenmesi Projesi Sonuçları ve Kitap Tanıtımı.....	93
1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar Martenitsa - Martinka - Mărțișor Etkinliği.....	94
Müze Tanımının Revizyonu Çalıştayı	95
Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili Uluslararası Forumu	95
Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısı.....	96
Taraf Devletler Yedinci Genel Kurulu.....	96
Üçüncü Büyük Bozkır Sosyal Bilimler Forumu.....	96
Batı ve Orta Asya'da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Bölgesel Araştırma Merkezinin 4. Olağan Yönetim Konseyi Toplantısı.....	97
Somut Olmayan Kültürel Miras Alanında Politika Geliştirilmesini Destekleme ve	

Avrupa Bölgesi için Kolaylaştırıcıların Eğitimi Çalıştayı.....	97
Kore Güreşi Toplantısı.....	97
Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanlar Ağı 12. Bölgesel Toplantısı.....	98
Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Bölgesel Merkezi Genel Kurulu.....	98
13. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi Toplantısı.....	98
Üçüncü BMDTÖ/UNESCO Dünya Turizm ve Kültür Konferansı.....	98
“Azerbaycan Muğam Sanatı” ve “Mevlevi Sema Törenleri”nin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne Kaydedilişlerinin 10. Yılı Etkinliği.....	99
Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu Mangala Aday Dosya Yazım Toplantısı.....	100
Minyatür Sanatı Çok Uluslu Aday Dosya Yazım Toplantısı.....	100
Azerbaycan-Türkiye Müşterek Halk Oyunları ve Gelenekleri Paneli.....	101
2003 Sözleşmesi Akredite Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolüne İlişkin İstişare Toplantısı.....	101
TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Yedinci Toplantısı.....	101
Beşinci Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu.....	102
Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Odaklı Alan Araştırması.....	102
Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Konferansı.....	102
Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Mutasavver Uzmanlar Toplantısı.....	104
Anadolu Masalları Projesi.....	104
Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanları 13. Yıllık Toplantısı.....	105
Âşıklık Geleneği'nin Güncel Durumu İstişare Toplantısı.....	105
Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştayı.....	106
Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısı.....	107
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi 14. Oturumu.....	107
Karagöz'ün Güncel Durumu İstişare Toplantısı.....	108
Somut Olmayan Kültürel Miras Farkındalık Konferans, Çalıştay ve Panelleri.....	110
Su Altındaki Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme.....	111
Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu.....	111
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi.....	111
Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi.....	112
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 12. Oturumu.....	112
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi İstişare ve İş Birliği Toplantısı.....	112
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Taraf Devletler Konferansı.....	114
Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyelerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ'u Ziyareti.....	114
Yaratıcı Kültür Endüstrilerinin Desteklenmesi Odaklı Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Farkındalık Artırma ve İş Birliği İstişare Toplantısı.....	115
Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD).....	116
Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD) 2019 Dönemi Sonuçları.....	116

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı	116
UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına Dâhil Olan Şehirlerimiz.....	117
UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı 15. Yıllık Konferansı	118
BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ	119
Dünya Belleği Programı	119
Dünya Belleği İhtisas Komitesi.....	121
UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun 70. Yılında Dünya Belleği Programı: Erişim, Koruma ve Yönetim Çalıştayı.....	121
Belgesel Mirasın Sürdürülebilir Korunması için Afet Riskinin Azaltılması ve Yönetimi Küresel Forumu	122
İletişim İhtisas Komitesi	122
Medya ve Göç Konferansı	122
Herkes için Bilgi (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi Onuncu Oturumu	123
20. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler: Sinema ve Göç Film Festivali	123
Bilgi ve İletişimin Dijital Çağdaki Somut ve Somut Olmayan Etkileri İkinci Uluslararası Konferansı	124
Siber Âlemde Dillerin Korunması ve Dilsel Çeşitliliğinin Geliştirilmesi: Bağlam, Siyasa ve Uygulamalar Uluslararası Konferansı.....	124
Küresel Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Haftası (MIL 2019)	124
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA 2030 HEDEFLERİ	125
Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri İhtisas Komitesi.....	126
UNESCO VE YAPAY ZEKÂ ÇALIŞMALARI	127
Yapay Zekâ İhtisas Komitesi.....	127
UNESCO'NUN KÜRESEL ÖNCELİKLERİ	128
Afrika	128
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	129
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi	129
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalığı Çalıştayı	130
Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü Etkinliği.....	130
STEM Okul Projesi	130
STEM Okul Projesi-Gaziantep	131
STEM Okulu Projesi-Diyarbakır	131
STEM Okul Projesi-Kocaeli.....	132
Herkesin Kazanacağı Formül: Kadın İstihdamını Artırma Çalıştayı.....	133
SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞ BİRLİĞİ	134
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Dördüncü Büyük Buluşması	134
BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ	137
1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar - Martenitsa - Martinka - Mărțișor Etkinliği.....	137
Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenlerinin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesine Kaydedilmelerinin 10. Yılı Etkinliği.....	137
İkinci Güneydoğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları İnfornel Toplantısı	138

Türklerin Kültür ve Tarihinde Sır Bölgesinin Rolü Toplantısı	138
Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu	139
Büyük Bozkır Uluslararası Sosyal Bilimler Forumu	140
Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Uluslararası Konferansı	140
UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları İstişare Toplantısı	141
UNESCO MİLLÎ KOMİSYONLARI TOPLANTILARI	142
5. Bölgeler Arası Millî Komisyonlar Toplantısı.....	142
UNESCO Avrupa Millî Komisyonları 4. Toplantısı.....	142
UNESCO Millî Komisyonları Geleneksel Sabah Toplantısı	143
TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları 7. Toplantısı.....	144
UNESCO 40. GENEL KONFERANSI	145
Eğitim Komisyonu	147
Doğa Bilimleri Komisyonu	148
Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu	149
Kültür Komisyonu	149
Bilgi ve İletişim Komisyonu	150
APX Komisyonu	151
UNESCO YÜRÜTME KURULU	153
UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ	155
UNESCO 2018-2019 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri İstişare Toplantısı	156
2020-2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Dosya Yazım Hazırlıkları Kapsamında İstişare Toplantıları	157
Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı	157
Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı	157
Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı	157
UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümlerinde Türkiye	157
TÜRKİYE'NİN ÜYESİ OLDUĞU HÜKÛMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEYLER	159
Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi	159
Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi	159
Uluslararası İletişimin Geliştirilmesi Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi	159
İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Hükûmetler Arası Eşgüdüm Konseyi	160
Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)	160
Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi	160
Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı (MOST) Hükûmetler Arası Konseyi	161
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi	161
Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Yürütme Konseyi	161
Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması Sözleşmesi Taraf Devletler Alt Komitesi	162
MİLLÎ KOMİSYONLAR YILLIĞI	163

UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE	164
UNESCO Dünya Mirası Listesi.....	164
UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi.....	164
İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi.....	167
Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi	168
Dünya Belleği Uluslararası Kütüğü	168
Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı.....	169
Küresel Jeoparklar Ağı.....	169
Ramsar Alanları.....	169
YAYINLARIMIZ (2018-2019)	170
Türkiye’de Demografik Dönüşüm, Yarattığı Riskler ve Sorunlar, Alınması Gereken Önlemler ve Gelecekle İlgili Hedefler 2018.....	170
UNESCO World Heritage in Turkey 2019	171
MİLLÎ KOMİSYONUMUZA YAPILAN ZİYARETLER	172
DESTEKLENEN FAALİYETLER	175
II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu	175
Zonguldak Mağaraları Sempozyumu.....	176
Geleneksel Sporların İhyası Forumu	176
4. Toplumsal Cinsiyet Adaleti Kongresi	176
Dünya Kadınlar Günü Etkinliği	176
2018 Dünya Şiir Günü İstanbul Festivali	177
Uluslararası Spor ve Fiziksel Aktivite Günü Etkinliği	177
Ölümünün 100. Yılında Kağızmanlı Hıfzı Uluslararası Sempozyumu	177
Uluslararası Millî Düşün Yerli Üret Sempozyumu.....	178
Kuşadası Geleneksel Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Şenliği.....	178
Ahmet Kutsi Tecer Sempozyumu	178
Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili	179
Ankara Gastronomi Günleri ve “Aynı Tadı Paylaşmak: Türkiye- Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Çalıştay Bildirileri” Kitap Lansmanı.....	179
Işık ve Işık Temelli Teknolojiler Çalıştayı	179
Gordion Festivali	180
Avanos Hıdırellez Şenliği	180
Hıdırellez Şenliği	180
Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi Sergisi	180
4. UNESCO-SEMEP Projesi Etkinliği	181
Hıdırellez Kültür Bahar Bayramı	181
Genç Parmaklardan UNESCO Dünya Miras Listesindeki Türkiye	181
Nesiller Boyu Kültürel Miras: Fırsatlar ve Sorumluluklar Paneli	181
Atebetü'l-Hakayık ve İlk Dönem Türkçe İslami Eserler Sempozyumu	182
Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali.....	182
Hubyar Semahı ve 40 Kazanda 40 Kurban.....	182
13. Gurbetçi Şenliği ve Festivali	182
UNESCO Geleneksel Sporlar ve Oyunların Korunması ve Teşviki 4. Müşterek İstişare	

Toplantısı	182
Öğretmenler için Meslekî Çalışma Haftası	183
Mudurnu Araştırmaları ve Halk Kültürü Sempozyumu ve Ahilik Çalıştayı	183
Bir Ahi Kenti Bursa	183
Uluslararası Üniversite Sporları Günü Etkinliği	183
DEHUKAM Uluslararası Sualtı Kültürel Mirası ve Bilimsel Deniz Araştırmaları Hukuki Rejimi Çalıştayı.....	184
X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu	184
IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu	184
Vefatının 100. Yılında Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Kongresi	185
Kültürel Yıkıma Karşı Görsel Hafıza Mirası Sergisi	185
Uluslararası Efes Antik Kenti Yarı Maratonu	185
Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenleri	186
Sanat-Zanaat-Mekân İlişkinini Yeniden Canlandırmak Konulu Etkinlik	186
Engelli Bisiklet Etkinliği	186
'Sokak ve Yaşam' konulu 24. Geleneksel Türkiye Fotoğraf Yarışması	187
Geleneksel Uluslararası Fotoğraf Yarışması	187
15. Altın Boğa Kısa Film Yarışması	187
Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Somut Olmayan Kültürel Mirasın Tespiti ve Kataloglama Çalışması.....	187
'ICORP on the Road' Projesi	188
2. Yaşam Bilimleri Kongresi	188
Türk Dünyasında Nevruz/Özbekistan -Türkiye Kardeşlik Günleri	188
UNESCO ve Üniversite Etkileşimi: İmkânlar ve Fırsatlar Semineri	188
Yazılışının 950. Yılında Kutadgu Bilig'ten Günümüze Bakış Paneli	189
Dede Korkut ve Kültürel Miras Konferansı	189
Somut Olmayan Kültürel Miras Tanıtım Günleri Etkinliği.....	189
Dünya Kültür Mirası Dede Korkut Uluslararası Sempozyumu.....	190
Paldır Kültür Kentleşme ve Uygulamalı Halk Bilimi Konferansı	190
28. Uluslararası Hıdırellez Bahar Şenlikleri Festivali	190
Dede Korkut Sempozyumu	190
Uluslararası Gordion Yarı Maratonu.....	191
Dokuzuncu Hamamönü Hıdırellez Şenliği.....	191
XX. Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler: Sinema ve Göç.....	191
Muğam ve Türk Senfoni Orkestrası Konseri	191
UNESCO'da Kültürel Miras: Dede Korkut ve Kutadgu Bilig Konferansı	192
Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Forumu	192
Doğal Kaynakların Korunması ve Yönetimi konulu Toprak Bilim Okulu.....	192
Sivrihisar Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali.....	192
Uluslararası Afetler ve Dirençlilik Kongresi.....	193
10. Uluslararası Nakışlı Kırkyama Şenliği ve Çalıştayı.....	193
Enerji Teknolojileri Yaz Okulu: Fotovoltaik Teknolojileri	193
Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı.....	193
Uluslararası Kutadgu Bilig Sempozyumu.....	194
10 Aralık 1919 İlk Türk Kadın Mitingi	194

Mardin Masalcılar Buluşması	194
Yazılışının 950. Yılı Anısına Uluslararası Kutadgu Bilig ve Türk Dünyası Sempozyumu.....	194
Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştayı.....	195
Kutadgu Bilig ve Adalet Toplantısı	195
UHAK 2019 Ulusal Hikâye Anlatıcılığı Kongresi.....	195
Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo Etkinliği	196
Kentleşme ve Ekonomi Kongresi	196
IV. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu	196
Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayı	196
Tekerleme Atölyesi	197
Aklıma Bir Fikir Geldi Konferans ve Sergi Etkinlikleri.....	197
Yıldız Sarayı Fotoğraf Koleksiyonundan Çarlık Rusya'sına Bakmak Kitap ve Fotoğraf Sergisi	197
Yıldız Sarayı Fotoğraf Koleksiyonundan 19. Yüzyıl Japonya'sına Bakmak Fotoğraf Sergisi	197
Göbeklitepe-İnsanlık Tarihi Yeniden Yazılıyor Projesi.....	198
Somut Olmayan Kültürel Miras Fotoğraf Yarışması.....	198
28 Mehmet Çelebi'nin Rotasında 18. yy'dan Günümüze Bir Kültür Köprüsü Kurmak Projesi.....	198
Afrodiasias Sergisi.....	198
SEMEP Etkinlikleri	199
İstanbul'un Tarihi Alanları KÜMED Çalıştayı.....	199
Kütahya El Sanatları Festivali	199
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU SERGİLERİ	200
Mirasın Rengi ve Kokusu: Çiğdem ve Nevruz Sergisi.....	200
Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu	201
Genç Gözler İpek Yolunda Sergisi.....	201
UNESCO Dünya Mirası Listesinde Türkiye Sergisi	202
Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde Türkiye Sergisi	203
Doğal Miras Sergisi.....	204
UNESCO ULUSLARARASI GÜN, HAFTA, YIL VE ON YIL İLANLARI	205
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler	205
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Haftalar.....	207
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Yıllar.....	207
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası On Yıllar	207

Sunuş

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu 2018-2019 Faaliyet Raporları adlı elinizdeki yayınlığımız, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu (UTMK) olarak 2018-2019 yıllarında UTMK Yönetmeliğine ve kuruluş amaç ve görevlerini belirleyen 6. ve 7. maddelere uygun olarak gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerin Genel Kurulun bilgisine sunulması amacıyla hazırlanmıştır.

Bildiğiniz üzere, UNESCO (Kuruluş) Sözleşmesi 7. Maddesi gereği kurulan Millî Komisyonlar, UNESCO'nun ulusal düzeydeki temsilcisidir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu olarak temel amacımız, UNESCO Genel Konferansı, Yürütme Kurulu, Sözleşmelerin Genel Kurulları veya Hükûmetler Arası Komiteleri tarafından alınan kararlar; Sözleşme, Tavsiye Kararı veya Bildiri adıyla UNESCO bünyesinde üretilmiş metinler; Genel Direktörlük, UNESCO Büroları, Merkezleri, Millî Komisyonları ve bunlara bağlı uzman toplantıları gibi UNESCO mekanizmalarında ele alınan konular çerçevesinde; eğitim, bilim, kültür ve bilgi ve iletişim temaları altında faaliyetler gerçekleştirmek olmuştur.

UNESCO'nun en köklü Millî Komisyonlarından biri olarak 2019 yılını, "Millî Komisyonumuzun Kuruluşunun 70. Yılı" olarak kutladık ve 2019 yılındaki birçok faaliyetimizi 70. Yılımız temasıyla gerçekleştirdik. Bunlar arasında öne çıkan etkinliklerimiz; daha katılımcı ve daha paylaşımcı bir yönetim ilkesiyle, iki yılda bir büyük UNESCO ailesi olarak Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komite üyelerimiz, diğer paydaşlarımız ve uluslararası katılımcılarla, UNESCO konuları ve UTMK çalışmalarına ilişkin genel değerlendirmede bulunmak üzere Antalya'da 2018 yılı Kasım ayında gerçekleştirdiğimiz "**UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Dördüncü Büyük Buluşması**"; UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi olan

Sunuş

Ülkelerin UNESCO Millî Komisyonları Başkanları, Genel Sekreterleri ve temsilcileri ile UNESCO Genel Merkezi Millî Komisyonlar Biriminin katılımlarıyla İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz **“UNESCO Yürütme Kurulu yesi lkeler Millî Komisyonları İştişare Toplantısı”**; UNESCO Millî Komisyonları Geleneksel Sabah Toplantısı kapsamında 70 yıllık çalışmamızı zet olarak anlattığımız broşrmzle Paris'te gerçekleştirdiğimiz **“UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Kuruluşunun 70. Yılı Etkinliği”** başta olmak üzere Millî Komisyonumuzun 70. Yılı ve Nevruz'un İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine Kaydedilişinin 10. Yılı vesilesiyle, Nevruz dosyasında yer alan 12 Devletin temsilcileriyle Millî Komisyonumuz Hizmet Binasında gerçekleştirdiğimiz **“Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu”** ve Belgesel mirasın korunması, belgesel mirasa erişim ve belgesel mirasın yönetimi hakkında farkındalığı artırmak ve mevcut ulusal envanterin güncellenmesi konusunu değerlendirmek amacıyla gerçekleştirdiğimiz **“UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun 70. Yılında Dünya Belleği Programı: Erişim, Koruma ve Yönetim alıştayı”** gibi bu dönemdeki pek çok faaliyetimiz **“70. Yıl”** vurgusuyla yapılmıştır.

2018 ve 2019 yıllarında da Türkiye UNESCO liste, ağ ve programlarında varlığını artırmış, Millî Komisyonumuz da geniş uzman ağı aracılığıyla bu süreçte danışmanlık görevini yerine getirmiştir. UNESCO Dünya Mirası Listesine “Göbekli Tepe (2018)”; İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesine “Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği (Azerbaycan ve Kazakistan ile Ortak Dosya, 2018)” ve “Geleneksel Türk Okçuluğu (2019)” unsurları kaydedilmiştir. UNESCO Yaratıcı şehirler Ağı, UNESCO ğrenen şehirleri Ağı ve UNITWIN Ağı/UNESCO Kürsüleri programlarında ulusal düzeydeki resmî onay mekanizması görevi kapsamında Millî Komisyonumuz danışmanlık verme ve dosya hazırlanması süreçlerinde aktif olarak yer almıştır. UNESCO ğrenen şehirler Küresel Ağına 2018 yılında Bolu, 2019 yılında Hatay dâhil olmuştur. 2019 yılında, UNESCO Yaratıcı şehirler Ağına, Afyonkarahisar gastronomi ve Kırşehir müzik alanında dâhil olmuştur. 2018 ve 2019 yıllarında İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü, Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kürsüsü ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma için Biyoteknoloji ve İnovasyon Kürsüsü kurulmuştur.

2018 ve 2019 yıllarında da Millî Komisyonumuz İhtisas Komitelerimizin etkili, başarılı ve verimli çalışmalarıyla; Türkiye'nin UNESCO ile ilgili öncelikli konularını, kısa, orta ve uzun vadeli program ve projelerini ve bu konularda atılacak adımları belirlemek üzere Faaliyet Raporlarında yer alan önemli toplantı ve etkinlikler gerçekleştirmiştir: Türkiye'deki kürsüler arasında bilgi ve deneyim paylaşımını sağlamak amacıyla Ankara'da UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri İştişare Toplantısı; Dünya mirası alanlarını tanıtmak amacıyla Ankara'da Dünya Miras Alanları ocuk Meclisi Toplantıları; Güney Doğu Akdeniz evre Projesi (SEMEP) Etkinlikleri; zel sektör işbirliğinde bilim kadınları çalışmalarını teşvik etmek amacıyla UNESCO-L'OREAL Genç Bilim Kadınlarına Destek Programı; Masal anlatıcılığı ve ocuk oyunları konusunda farkındalığı güçlendirmek ve öğretmenlere bu alanlarda formasyon kazandırmak amacıyla, ülke çapında Atalarımızın Dilinden ğrencilerimizin Paletinden Anadolu Masalları Projesi; G gerçeğinin medyadaki izdüşümleri, göçmen-mülteci-sığınmacı kavramlarının anlamları, g ile medyanın bir araya geldiği çalışmaları değerlendirmek amacıyla Medya ve G Konferansı; çeşitli

illerde STEM eğitimi konusunda kalitenin artırılması ve öğretmenlerin eğitiminde cinsiyet eşitliğine hassasiyet gösterilmesine odaklanan STEM Okul Projesi yapılmıştır.

UNESCO konularında illerimizde farkındalığı artırmak amacıyla Şanlıurfa ve Mardin’de Yönetim Kurulu Toplantıları; UNESCO’nun Küresel Jeoparklar, Öğrenen Şehirler, Yaratıcı Şehirler gibi çeşitli program ve ağları kapsamında yerel yönetimler tarafından yürütülen çalışmalarını desteklemek ve UNESCO süreçlerine dâhil olmalarını teşvik etmek üzere çeşitli illerde istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir.

UNESCO ile ilişkilendirilebilecek Anma ve Kutlama Yıl dönümleri kapsamında, dosyaları uzmanlarımız tarafından hazırlanan ve 39. UNESCO Genel Konferansında kabul edilen “Atebetül Hakayık’ın Basılışının 100. Yıl Dönümü” (2018) ve “Kutadgu Bilig’in Yusuf Has Hacib tarafından Yazılışının 950. Yıl Dönümü” (2019) çerçevesinde etkinlikler yapılmıştır.

UNESCO kapsamında ülkemiz adına 2019 yılındaki en önemli gelişmelerden biri de UNESCO 40. Genel Konferansı Başkanlığına UNESCO Nezdindeki Daimi Temsilcimiz Büyükelçi A. Altay CENGİZER’in seçilmesi olmuştur.

UNESCO’nun bilgi ve birikimlerinden elde edilen deneyimlerle hayata geçirilen uygulamalarla güçlü bir Türkiye’ye katkı sağlamak ve Türkiye’nin de uluslararası toplum ile bütün bilgi üretme ve karar alma süreçlerinde daha etkin bir şekilde yer almasını temin etmek üzere UNESCO vizyonunu gerçekleştirme hedefine yönelik 2018 ve 2019 yıllarına ait çalışmalarımızı içeren Faaliyet Raporlarımızı bilgilerinize sunarız.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Önceki Başkanları

Prof. Dr. Nabi AVCI (18.05.2010 - 10.03.2011)

Prof. Dr. Arsin AYDINURAZ (10.05.1996 - 18.05.2010)

Prof. Dr. Oluş ARIK (16.06.1993 - 10.05.1996)

Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU (11.05.1980 - 16.06.1993)

Prof. Dr. Bedrettin TUNCEL (27.07.1963 - 10.05.1980)

Ord. Prof. Dr. Tevfik SAĞLAM (25.05.1949 - 27.07.1963)

Türkiye'nin UNESCO Yürütme Kurulu Üyelikleri

Yürütme Kurulu iki yılda bir yapılan Genel Konferanslardan sonra, UNESCO'nun en önemli karar ve yönetim organlarından biridir. 2005 yılına kadar UNESCO Yürütme Kurulunda Türkiye aşağıdaki isimlerle temsil edilmiş; UNESCO'da ülke temsiline ilişkin alınan karar sonrasında UNESCO Yürütme Kurulu üyeliğine şahıslar yerine doğrudan devletler seçilmeye başlanmıştır. Türkiye'nin UNESCO Yürütme Kurulu üyelikleri aşağıda sunulmuştur:

Üye Devlet Olarak Türkiye (2017-2021)

Prof. Dr. Orhan GÜVENEN (2001-2005)

Prof. Talât Sait HALMAN (1991-1995)

Prof. Dr. Erdal İNÖNÜ (1978-1982)

Prof. Dr. Bedrettin TUNCEL (1958-1966)

Ahmet Kutsi TECER (1949-1952)

Reşat Nuri GÜNTEKİN (1946-1949)

UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcileri

Büyükelçi Ahmet Altay CENGİZER (2016-Devam ediyor)

Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI (2014-2016)

Büyükelçi Gürcan BALIK (2013)

Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU (2009-2012)

Büyükelçi Ali TUYGAN (2006-2009)

Büyükelçi Numan HAZAR (2004-2006)

Büyükelçi Halit Bozkurt ARAN (2002-2004)

Büyükelçi Turhan FIRAT (1997-2002)

Büyükelçi Ömer Engin LÜTEM (1995-1997)

Büyükelçi Pulat Yüksel TACAR (1989-1995)

Büyükelçi Yalçın KURTBAY (1985-1989)

Büyükelçi Nafiz CUHRUK (1983-1984)

Büyükelçi Haluk SAYINSOY (1981-1983)

Büyükelçi Pertev SUBAŞI (1978-1981)

Büyükelçi Veysel VERSAN (1976-1978)

Büyükelçi Munis Faik OZANSOY (1971-1975)

26. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)

Başkan

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Başkan Vekili

Büyükelçi Deniz ÇAKAR

Başkan Vekili

Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ

Üye

Doç. Dr. Serhan ADA

Üye

Aysun ARSLAN

Üye

Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR

26. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)

Üye

Doç. Dr. Adnan BOYACI

Üye

Yusuf BÜYÜK

Üye

Doç. Dr. Işın ÇELEBİ

Üye

Sevil Yeşim DİZDAROĞLU

Üye

Doç. Dr. Nevra ERTÜRK

Üye

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI

26. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)

Üye

Funda KOCABIYIK

Üye

Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ

Üye

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Dışışleri Bakanlığı Gözlemcileri

Ayşegül GÖKÇEN KARAARSLAN

Emir Salim YÜKSEL

Kültür ve Turizm Bakanlığı Gözlemcileri

Ramazan ÇOKÇEVİK

Başak NSAL DEMİR

27. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (12 Mayıs 2018 - 2019)

Başkan

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Başkan Vekili

Büyükelçi Deniz ÇAKAR

Başkan Vekili

Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ

Üye

Prof. Dr. Hasan BACANLI

Üye

Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR

Üye

Doç. Dr. Adnan BOYACI

27. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (12 Mayıs 2018 - 2019)

Üye

Yusuf BÜYÜK

Üye

Dr. Murat ÇAĞLAYAN

Üye

Burcu EYİSOY DALKIRAN

Üye

Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU

Üye

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI

Üye

Ali MASKAN

27. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri (12 Mayıs 2018 - 2019)

Üye

Doç. Dr. Fatih Cemil ÖZBUĞDAY

Üye

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Üye

Dr. H. Ziya TAŞKENT

Dışışleri Bakanlığı Gözlemcileri

Emir Salim YÜKSEL
Mehmet Akif ÖZDEMİR

Kültür ve Turizm Bakanlığı Gözlemcisi

Başak ÖNSAL DEMİR

Millî Eğitim Bakanlığı Gözlemcileri

Binnur UZUN
Süheyla DEMİREL YAZICI

26. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri (1 Ocak 2018 - 12 Mayıs 2018)

Başkan

Mehmet BİRDAL

Üye

Hayati AKYOL

Üye

Hakan AY

27. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri (2018 Mayıs - 2019)

Başkan

Ayhan YILDIZ

Üye

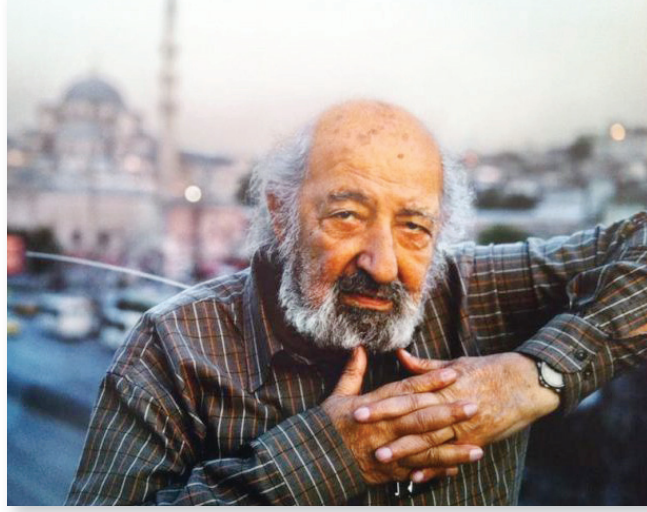
Hayati AKYOL

Üye

Ramazan ÇOKÇEVİK

Kaybettiklerimiz

Fotoğraf Sanatçısı Ara GÜLER

Ara GÜLER (1928 - 2018)

Dünyanın önemli müze ve koleksiyonlarında eserleri bulunan ve 2017 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilen Aphrodisias'ın tanıtımında önemli bir yeri olan usta fotoğraf sanatçısı Ara GÜLER, 2018 yılında aramızdan ayrılmıştır.

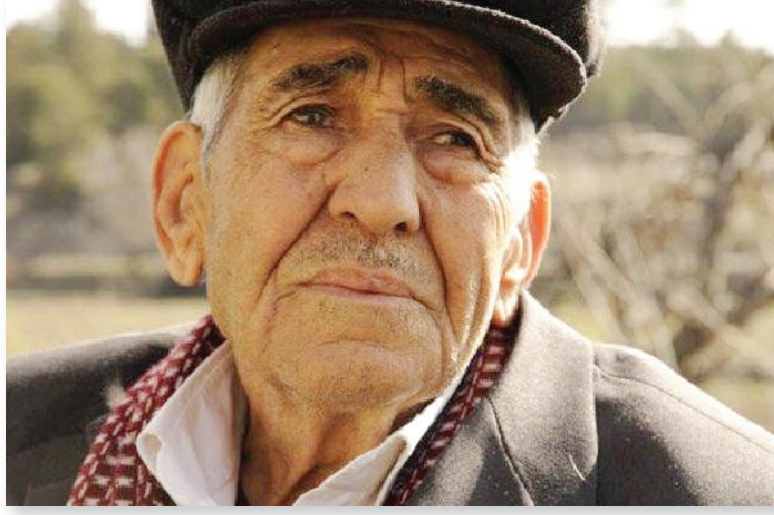
Yaşayan İnsan Hazinesi Ümmü BALYEMEZ

Ümmü BALYEMEZ (1941 - 2018)

İlmekleri sayarak, iplerin renklerini ise ipleri sardığı plastik ya da tahta parçaları ile ayırt ederek yüzlerce kilim dokuyan görme engelli kilim dokuma ustası Ümmü BALYEMEZ, ustalığı boyunca hem kilim dokuma geleneği sürdürmüş hem de bu geleneği sürdürecektir. UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında yer alan Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Listesine 2017 yılında kaydedilen Ümmü BALYEMEZ, 2018 yılında aramızdan ayrılmıştır.

Yaşayan İnsan Hazinesi Hayri DEV

Hayri DEV (1933 - 2018)

Ardıç ağacından yapılan, Çameli ve Gediz yöresine özgü, Cura adlı 3 telli bağlama ve Çam düdüğü çalgılarını hem üretmekte hem de bu çalgılarla mahalli ezgileri çalıp söylemekte ustalaşan Hayri DEV, 2008 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Listesine kaydedilmiştir. Hayri DEV, 2018 yılında aramızdan ayrılmıştır.

Yaşayan İnsan Hazinesi Cahide KESKİNER

Cahide KESKİNER (1931 - 2018)

Minyatür sanatında ustalaşmış, bu alanda ürettiği eserlerle kişisel sergiler açmanın yanı sıra Türk süsleme sanatları ile ilgili kitaplar yazarak ve birçok öğrenci yetiştirerek geleneğin gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir rol oynamış olan Cahide KESKİNER, 2015 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Listesine kaydedilmiştir. Cahide KESKİNER, 2018 yılında aramızdan ayrılmıştır.

Kaybettiklerimiz

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Kurul Üyesi Prof. Dr. Haluk DURSUN

Prof. Dr. Ahmet Halûk DURSUN (1957 - 2019)

Kültürel mirasın korunmasına ve aktarımına değerli katkılar sağlamış, bilim dünyasının saygıdeğer ismi, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı ve UTMK Genel Kurul üyesi Prof. Dr. Ahmet Halûk DURSUN, trafik kazası sonucu 2019 yılında aramızdan ayrılmıştır.

Yaşayan İnsan Hazinesi İslam SEÇEN

İslam SEÇEN (1936 - 2019)

Kitap sanatçısı İslam SEÇEN, Süleymaniye Kütüphanesi'nde Cilt ve Patoloji Servisi'ni kurmuş ve 27 yıl bu kütüphaneye hizmet etmiş; Portekiz'in başkenti Lizbon'daki Kalust Gülbenkyan Müzesinde bulunan İslami el yazmalarının restorasyon çalışmalarında bulunmuş ve 2001 yılındaki emekliliğinin ardından Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, Cilt Ana Sanat Dalı'nda Klasik Ciltçilik dersleri vermiştir. Kitap sanatçılığına olan eşsiz katkıları sebebiyle 2015 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Listesine kaydedilen İslam SEÇEN, 2019 yılında aramızdan ayrılmıştır.

UTMK 27. Dönem Genel Kurulu

27. Dönem Genel Kurulu Aile Fotoğrafları

UTMK 27. Dönem Genel Kurulu, 12 Mayıs 2018 tarihinde Gazi Üniversitesi Rektörlük Binası Mimar Kemalettin Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. UTMK Yönetmeliğinin 14. Maddesine göre toplanan 27. Dönem Genel Kurulu 2018-2022 yılları arasında görev yapacak 28. Dönem Genel Kurul üyelerinin yanı sıra, 27. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyelerini seçmiştir. Ayrıca dört yıllık dönemde Millî Komisyon bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bütçe ve denetim kurulu raporları ile faaliyet raporları Genel Kurula sunularak ibra edilmiştir.

UTMK 27. Dönem Genel Kurulu

Millî Komisyon Yönetmeliğinin 15. Maddesine göre Başkanlığını Millî Eğitim Bakanı Dr. İsmet YILMAZ'ın yaptığı Genel Kurul Toplantısına, 26. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri ve 27. Dönem Genel Kurul Üyelerinin yanı sıra, Millî Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığında gözlemciler ile UTMK Genel Sekreterlik personeli katılmıştır.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından açılış konuşmalarıyla başlayan Genel Kurulun sabah oturumunda Millî Eğitim Bakanı Dr. İsmet YILMAZ başkanlığında Başkanlık Divanı oluşturulmuştur. Yapılan önerileri değerlendiren Genel Kurul, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Yusuf TEKİN (Başkan Vekili), Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yusuf BÜYÜK (Başkan Vekili), Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Kâtip), Dr. Öğr. Üyesi Dilek TÜRKYILMAZ (Kâtip)'dan oluşan Divanı belirlemiştir.

Yönetim Kurulunu temsilen Millî Komisyon Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ tarafından dört yıllık faaliyetlere ilişkin başkanlık sunumu ve raporları ile Denetim Kurulunu temsilen Mehmet BİRDAL tarafından bütçe ve denetim kurulu raporları sunulmuş ve her iki rapor da oy birliğiyle ibra edilmiştir. Sunumların ardından 28. Dönem Genel Kurul Üyelerini belirlemek üzere gizli oy ve açık tasnif yöntemiyle yapılan seçimlere geçilmiştir. Sabah oturumunda gerçekleştirilen oylama sonrasında seçilen 28. Dönem Genel Kurul Üyeleri, Divan Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf TEKİN tarafından açıklanmıştır.

Öğleden sonra ise, 27. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile ilgili seçimler yapılmıştır. Divan Başkanı Sayın TEKİN tarafından, gizli oy ve açık tasnif yöntemiyle seçilen Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri açıklanmıştır.

Buna göre 27. Dönem UTMK Yönetim Kuruluna Diğer Kamu Kuruluşlarından Ali MASKAN ve Prof. Dr. Mustafa SAFRAN; Yüksek Öğretim Kurumlarından Doç. Dr. Adnan BOYACI, Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN ve Doç. Dr. Fatih Cemil ÖZBUĞDAY; Özel Kuruluşlardan Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ ve Tanınmış Kişilerden Prof. Dr. Hasan BACANLI, Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR ve Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ seçilmiştir.

Ayrı bir sandıkta yapılan oylama sonucunda ise 27. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Hayati AKYOL ve Ramazan ÇOKÇEVİK olarak belirlenmiş, Millî Eğitim Bakanlığı Yönetmelik gereği Denetim Kurulu Başkanı olarak Ayhan YILDIZ'ı görevlendirmiştir.

Seçilen ve Millî Eğitim, Dışişleri ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları tarafından atanan üyelerle Gazi Üniversitesi Senato Toplantı Salonunda bir araya gelen 27. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri ilk toplantılarında Başkan ve Başkan Vekillerini seçmiştir. Buna göre UTMK 27. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekilleri Büyükelçi Deniz ÇAKAR ve Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ olmuştur. Atanan üyelerle birlikte yeni Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

Başkan: Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Başkan Vekilleri: Büyükelçi Deniz ÇAKAR, Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ

Üyeler: Prof. Dr. Hasan BACANLI, Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Doç. Dr. Adnan BOYACI, Yusuf BÜYÜK, Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN, Funda KOCABIYIK (Kasım 2018 itibarıyla yerine Burcu EYİSOY DALKIRAN atanmıştır), Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Ali MASKAN, Doç. Dr. Fatih Cemil ÖZBUĞDAY, Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Dr. H. Ziya TAŞKENT

UTMK 28. Dönem Genel Kurul Üyeleri

1) İlgili Bakanlıklar Daimi Üyeler

- A) Millî Eğitim Bakanlığı
- Bakan
  - Müsteşar / İlgili Bakan Yardımcısı
  - Bakanlık tarafından belirlenecek 7 temsilci
- B) Dışişleri Bakanlığı
- Müsteşar / İlgili Bakan Yardımcısı veya temsilcisi
  - UNESCO nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi
  - Bakanlık tarafından belirlenecek 2 temsilci
- C) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Müsteşar / İlgili Bakan Yardımcısı veya temsilcisi
  - Bakanlık tarafından belirlenecek 5 temsilci

2) Diğer Kamu Kuruluşları

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Kültür ve Turizm Bakanlığı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)
Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
İçişleri Bakanlığı İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığı
Hazine ve Maliye Bakanlığı
Tarım ve Orman Bakanlığı
Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT)
Kültür ve Turizm Bakanlığı Yunus Emre Enstitüsü

3) Yükseköğretim Kurumları

Eğitim

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Temel Bilimler

Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi (Mekatronik Mühendisliği UNESCO Kürsüsü)
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Galatasaray Üniversitesi Mühendislik ve Teknoloji Fakültesi (Bilgisayar Destekli Üretim Mühendisliği UNESCO Kürsüsü)
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Biyoteknoloji ve Biyomühendislik Araştırma ve Uygulama Merkezi
Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi

İnsan ve Toplum Bilimleri

İstanbul Aydın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (Sürdürülebilir Barış İçin Eğitim Kürsüsü)
Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma Kürsüsü)

UTMK 28. Dönem Genel Kurul Üyeleri

Maltepe Üniversitesi İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi (Felsefe ve İnsan Hakları UNESCO Kürsüsü)
Yaşar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi (Uluslararası Göç Kürsüsü)

Kültür

AHBV Üniversitesi Türk Halkbilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras Kürsüsü)

İstanbul Bilgi Üniversitesi (Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü)

Kadir Has Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi (Dünya Miras Alanlarının Yönetimi ve Tanıtımı: Yeni Medya ve Toplumsal Katılım UNESCO Kürsüsü)

Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

İletişim

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi

Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi

Giresun Üniversitesi Tirebolu İletişim Fakültesi

Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi

4) Özel Kuruluşlar

Avrasya Yazarlar Birliği

Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma (ÇEKÜL) Vakfı

Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF- Türkiye)

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (IKSV)

Jeolojik Mirası Koruma (JEMİRKO) Derneği

Millî Eğitim Vakfı

Somut Olmayan Kültürel Miras Derneği

Türk Dünyası Vakfı

Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Millî Komitesi

Yıldız Sarayı Vakfı

5) Tanınmış Kişiler

Eğitim

Prof. Dr. Hasan BACANLI

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

Temel Bilimler

Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ

Prof. Dr. Zeki KAYA

Kültür

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Prof. Dr. Mustafa İSEN

İnsan ve Toplum Bilimleri

Prof. Dr. Mahmut Erol KILIÇ

Prof. Dr. Mehmet Akif KİREÇCİ

İletişim

Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR

Prof. Dr. Rıdvan ŞENTÜRK

UTMK 27. Dönem Yönetim Kurulu

Şanlıurfa Yönetim Kurulu Toplantısı

25-26 Nisan 2019 tarihlerinde, Göbekli Tepe'nin 2018 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilmesiyle birlikte Cumhurbaşkanımızın inisiyatifiyle 2019 Yılı'nın Türkiye'de Göbekli Tepe Yılı ilan edilmesi vesilesiyle, Millî Komisyonumuz Yönetim Kurulu Üyeleri ve yerel temsilcilerin katılımıyla Şanlıurfa'da "UNESCO, Şanlıurfa ve Göbekli Tepe" temalı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Şanlıurfa Valisi ve pek çok yerel temsilcinin katılım sağladığı toplantıda Şanlıurfa ilinin Göbekli Tepe ile kesişen konuları ele alınmıştır. Şanlıurfa'da göç ve eğitim, Yaratıcı Şehirler Ağı başvuru süreci, Şanlıurfa Taşınmaz Kültür Varlıkları, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan Harran'ın Tarihi ve Arkeolojik Kazısı, Şanlıurfa Somut Olmayan Kültürel Mirası ve Şanlıurfa Yaban Hayatı ve Doğal Miras konusunda yetkililer tarafından sunum yapılmış; konular katılımcılarla istişare edilmiştir.

UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri, UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan Göbekli Tepe, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan Harran ve Şanlıurfa ile Şanlıurfa Müzesi ve Mozaik Müzesini ziyaret ederek incelemeler yapmışlardır.

UTMK 27. Dönem Yönetim Kurulu

Mardin Yönetim Kurulu Toplantısı

26-27 Eylül 2019 tarihlerinde UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri ve yerel temsilcilerin katılımıyla "UNESCO ve Mardin İstişare Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

Mardin Valisi Mustafa YAMAN, Mardin Milletvekilleri Şeyhmus DİNÇEL ve Cengiz DEMİRKAYA, Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim ÖZÇOŞAR ve ev sahipliğini üstlenen Dicle Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Yılmaz ALTINDAĞ ile pek çok yerel temsilcinin katıldığı toplantıda, Mardin ilinin UNESCO ile keşilen konuları ele alınmıştır. Mardin'in eğitim durumu, UNESCO Yaratıcı Şehirler ve Öğrenen Şehirler Küresel Ağları, Somut Kültürel Miras, Somut Olmayan Kültürel Miras gibi konularda UNESCO süreçlerine ilişkin yetkililer tarafından sunum yapılmış ve ilgili konular katılımcılarla istişare edilmiştir.

UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri, Tarihi Mardin Kent Merkezi, Ulu Camii, Kasımiye Medresesi, Deyrulzafaran Manastırı, Dara Antik Kenti, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup (St. Jacob) Kilisesi, Midyat, Mor Gabriel Manastırı, Kılıt Köyü, Savur ilçesi ve Mardin Müzesini ziyaret ederek incelemeler yapmışlardır.

Yönetim Kurulu Ziyaretleri

Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Numan KURTULMUŞ'u Makamında Ziyaret

21 Şubat 2018 tarihinde, UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri, Gözlemciler ve Genel Sekreterlikten oluşan heyet, Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Numan KURTULMUŞ'u makamında ziyaret etmiştir.

UTMK 27. Dönem Yönetim Kurulu

Ziyaretin gündemini 30 Ekim-14 Kasım 2017 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen UNESCO 39. Genel Konferansı, 2017-2021 Dönemi UNESCO Yürütme Kurulu Üyeliği, UNESCO Programlar, Ağ ve Listeleri, Türkiye'nin taraf olduğu ve olmadığı UNESCO Kültür Sözleşmeleri gibi konular oluşturmuştur. Aynı zamanda Millî Komisyonumuz tarafından yürütülen güncel çalışmalar hakkında bilgi arz edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK'u Makamında Ziyaret

25 Ekim 2018 tarihinde, UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri, Gözlemciler ve Genel Sekreterlikten oluşan heyet, Millî Eğitim Bakanı ve UTMK Genel Kurul Başkanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK'u makamında ziyaret etmiştir.

Ziyaretin gündeminde Türkiye'nin UNESCO Yürütme Kurulu üyeliği, 39. ve 40. UNESCO Genel Konferansları, Anma Kutlama Yıl Dönümleri ve UNESCO'nun özellikle eğitim sektöründeki çalışma ve programları yer almıştır.

Ödüller

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Bağımsızlığının 25. Yılı Madalyası

Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Nursultan NAZARBAYEV tarafından, Kazakistan Cumhuriyeti'nin egemenliğinin ve sosyo-ekonomik gelişiminin güçlendirilmesine sağladığı katkılar sebebiyle, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'a "Kazakistan Cumhuriyetinin Bağımsızlığının 25. Yılı" madalyası verilmiştir.

Madalya Takdimi

UTMK 27. Dönem Yönetim Kurulu

TÜRKSOY'un 25. Yılı Madalyası

TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV tarafından, 14 Şubat 2019 tarihinde, Türk Dünyası kültürüne destekleri ve bu alanda TÜRKSOY ile iş birliğinde başarılı çalışmalarından dolayı, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'a "TÜRKSOY'un 25. Yılı Madalyası" takdim edilmiştir. Milli Komisyonumuz hizmet binasında gerçekleştirilen takdim töreninde, UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR, TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı Prof. Dr. Fırat PURTAŞ, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Hakas Cumhuriyeti, Makedonya ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti TÜRKSOY temsilcileri ile UTMK Genel Sekreterlik Personeli de hazır bulunmuştur.

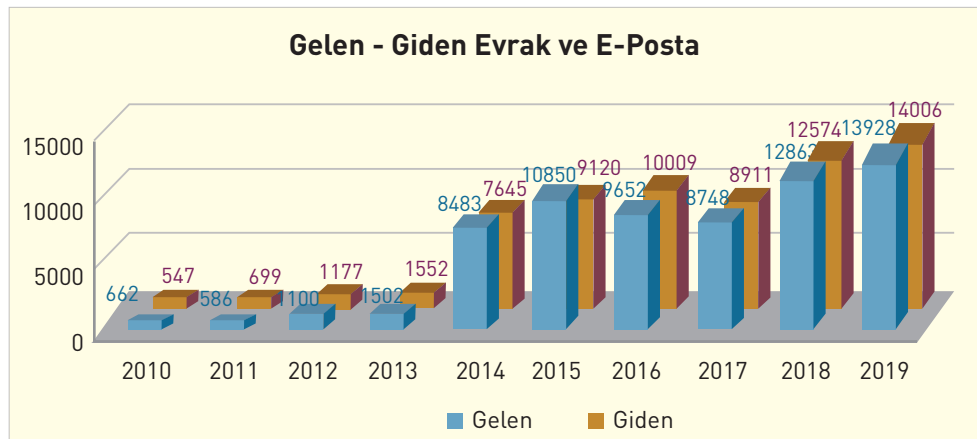
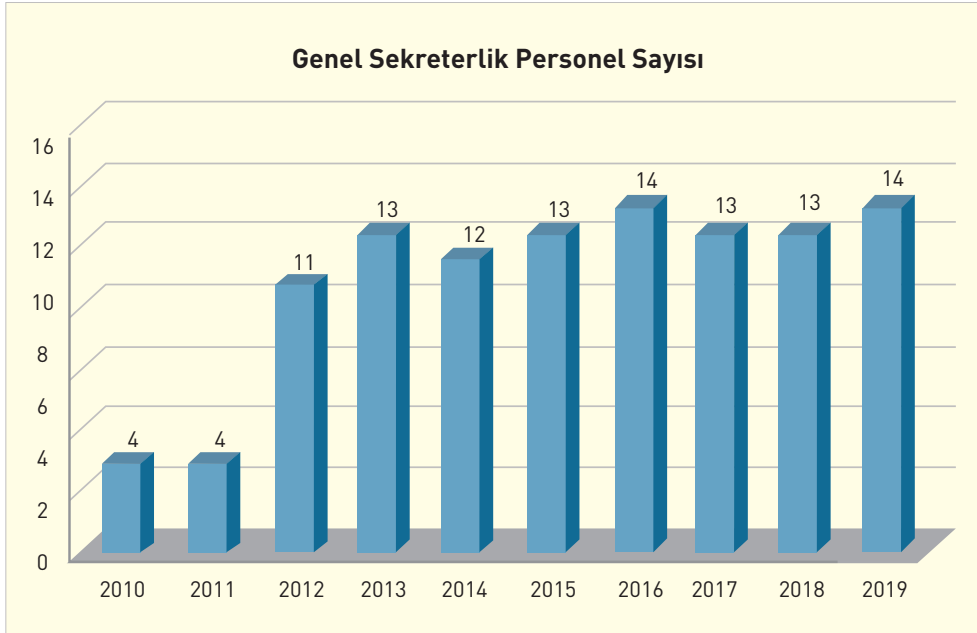
Madalya Takdimi

Madalya Takdim Töreni

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik; Yönetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri çalışmalarının yürütülmesini ve alınan kararların yerine getirilmesini, UNESCO Genel Merkezi ile yurt içinde ve yurt dışında bulunan ilgili kurumlar arasındaki ilişkiyi sağlamakla görevlidir. UNESCO'nun eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür, bilgi ve iletişim olmak üzere beş sektörüyle ilgili konularda farkındalık yaratmak ve danışmanlık etmek üzere çalışmalarını sürdüren Genel Sekreterlik; Genel Sekreter Vekili, Genel Sekreter Yardımcısı Vekilleri, UNESCO Uzmanları, Sektör Uzmanları, Sayman, Muhasebe, Halkla İlişkiler, Teknik Eleman, Şoför ve Büro Görevlisi olmak üzere toplamda 14 personelden oluşmaktadır.

Eğitim Sektörü

UNESCO'nun barışı inşa etme, yoksulluğu ortadan kaldırma ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlama misyonunun merkezinde eğitim yer almaktadır. UNESCO'nun eğitim sektörü temelde, erken çocukluk döneminden yükseköğretime kadar her düzeyde ve tüm bireyler için eğitim sistemlerinin düzenlenmesi konusunda Üye Devletlere rehberlik etmektedir.

2015 yılında Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, 193 ülkenin imzasıyla kabul edilen "2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri"nden Hedef 4'te yer alan "Kapsayıcı, eşit ve kaliteli eğitimi sağlamak ve herkes için hayat boyu öğrenme imkânları geliştirmek" maddesi aracılığıyla Küresel Eğitim 2030 Gündemine liderlik etme görevi UNESCO'ya verilmiştir. 2030 Gündemindeki her hedef, insanları; onurlu yaşama, hayatlarını inşa etme ve toplumlarına katkıda bulunmaları konusunda bilgi, beceri ve değerlerle güçlendirmek için eğitimi gerekli kılar. Hükümetler kaliteli eğitim hakkının sağlanması konusunda temel sorumluluğa sahipken, 2030 Gündemi evrensel ve kolektif bir taahhüttür. Politik irade, küresel ve bölgesel iş birliği ve tüm hükümetlerin, sivil toplumun, özel sektörün, gençliğin, Birleşmiş Milletlerin ve diğer çok taraflı kurumların eğitim zorluklarıyla başa çıkabilmelerini ve tüm öğrenciler için kapsayıcı, adil ve ilgili sistemler kurmasını gerektirir. Ülkemiz, küresel gündemin eğitimle ilgili hedeflerine ulaşmak için Üye Devletlere destek veren "SDG 4 - Eğitim 2030 Yönlendirme Komitesi"nde yer almaktadır. Komitede 195 UNESCO üyesi ülkeden 30 ülke bulunmaktadır. Ülkemizi temsilen, Eğitim İhtisas Komitemizin başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI bu görevi yürütmektedir.

UNESCO her yıl Küresel Eğitim İzleme Raporu yayınlamaktadır. Eski adıyla Herkes İçin Eğitim Raporu olarak bilinen ve editöryal olarak bağımsız olan Küresel Eğitim İzleme Raporu; Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde eğitim hedeflerine yönelik ilerlemeyi izlemektedir. 2002 yılından bu yana üretilen 15 rapor; eşitsizlik, toplumsal cinsiyet, çatışmadan öğrenme, okuryazarlık ve erken çocukluk bakımı ve eğitimine kadar değişen konuları kapsamaktadır. Raporlar her yıl farklı bir tema altında yayınlanmaktadır.

2017/8 Küresel Eğitim İzleme Raporu, ilgili tüm paydaşların eğitimi nasıl daha etkin, verimli ve eşit bir şekilde sağlayabileceğini analiz ederek eğitimde hesap verebilirliği araştırmıştır. Raporda hükümetleri, okulları, öğretmenleri, ebeveynleri, uluslararası toplumu ve özel sektörü kapsayıcı, eşitlikçi ve kaliteli eğitimden sorumlu tutmak için kullanılan farklı hesap verebilirlik mekanizmaları incelenmiştir.

2019 Küresel Eğitim İzleme Raporunun ise temel odak noktası göç ve yerlerinden edilme temasıdır. Rapor, eğitim sistemlerinin farklı göç ve yerlerinden edilme türlerine etkileri hakkında kanıtlar sunmaktadır. Aynı zamanda, eğitim müfredatının yeniden yapılandırılmasının, pedagojiye ve öğretmen hazırlığına yaklaşımların zorluklarını ele almaktadır.

Eğitim Sektörü içinde Türkiye olarak taraf olduğumuz sözleşmeler; "Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme", "Asya ve Pasifik Ülkelerinde Yüksek Öğrenim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin Tanınmasına Dair Bölgesel Sözleşme", "Avrupa Bölgesindeki Devletlerde Yüksek Eğitimle İlgili Çalışma, Diploma ve Derecelerinin Tanınmasına

Dair Sözleşme” ve “Akdeniz’e Sahildar Arap ve Avrupa Ülkelerinde Yüksek Öğrenim Çalışmalarının Diplomaların ve Derecelerinin Tanınmasına Dair Sözleşme”dir.

Eğitim İhtisas Komitesi

Eğitim İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Adnan BOYACI'nın Başkanlığında; Başkan Vekili Doç. Dr. Hüseyin KÖKSAL, Komite Üyeleri Fatih DUT, Ahmet ER, Doç. Dr. Mustafa SEVER, Prof. Dr. Ali YAKICI, Mehmet YAVUZ, Funda KOCABIYIK ve Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Adnan BOYACI Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komitenin üyeleri, Doç. Dr. Adnan BOYACI, Prof. Dr. Ali YAKICI, Prof. Dr. Hasan BACANLI (22 Mart 2019 tarihine kadar), Funda KOCABIYIK (27 Ekim 2018 tarihine kadar) Burcu EYİSOY DALKIRAN (30 Kasım 2018 tarihinden itibaren), Doç. Dr. Ali Çağatay KILINÇ, Doç. Dr. Mustafa SEVER ve Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU'ndan oluşmaktadır. 2018-2019 yıllarında 4 defa toplanan Eğitim İhtisas Komitesi, UNESCO'nun gündem ve hedefleriyle eşgüdümlü olarak çalışmalarını, komite toplantıları; ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılara katılım sağlama; toplantı düzenleme şeklinde sürdürmüştür.

ASPnet (Kardeş Okullar Ağı)

UNESCO Kardeş Okullar Ağı (Associated Schools Network - ASPnet), tüm dünyadaki eğitim kurumlarını, çocukların ve gençlerin zihinlerinde barışın korunması için ortak bir amaç etrafında birbirine bağlamaktadır. 180'in üzerinde ülkedeki 10.000 ASPnet üyesi okul, uluslararası anlayış, barış, kültürlerarası diyalog, sürdürülebilir kalkınma ve kaliteli eğitimin desteklenmesinde aktif olarak çalışmaktadır.

Eğitimde yenilik ve kalite için bir teşvik edici güç olan ASPnet, Sürdürülebilir Kalkınma Hedef 4 - Eğitim 2030'un Küresel Vatandaşlık Eğitimi (GCED) ve Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi'ne (ESD) odaklanan alt hedef 4.7'ye ulaşmada etkili bir araç olarak kabul edilmektedir. Uluslararası bir ağ olan ASPnet, farklı ülke ve kıtalardaki okullar arasındaki yakın bağlantıları ve yaygın projeleri desteklemektedir.

ASPnet İzleme Grubu

6 Temmuz 2018 tarihinde, UNESCO ASPnet Programının yürütülmesi için ulusal koordinatörlük olarak ASPnet İzleme Grubu kurulmuştur. 2018 ve 2019 yıllarında 4 defa toplanan İzleme Grubunun Üyeleri; Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Mustafa SEVER, Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Uluslararası Kuruluşlar Daire Başkanı Binnur UZUN ve UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU'ndan oluşmaktadır.

Eğitim Sektörü

İzleme Grubu; ASPnet Ağına dâhil olmak isteyen okulların projelerini değerlendirerek Yönetim Kurulunda karar verilmek üzere görüş vermekte ve ASPnet Ağına dâhil olmasına ulusal düzeyde karar verilen bu okulları UNESCO ASPnet Uluslararası Koordinatörlüğüne bildirerek süreci yönetmektedir. Aynı zamanda UNESCO Genel Merkezi'nden iletilen yarışma, proje, etkinlik, konferans, uluslararası günlerin/yılların kutlanması gibi konuları ülkemizdeki ASPnet Okullarıyla paylaşmakta ve katılımı teşvik etmektedir. Bunların yanı sıra, ASPnet Okullarının bazı etkinliklerine de katılmaktadır. 2019 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de Ağa dâhil olan 36 okul bulunmaktadır.

ASPnet Ulusal Koordinatörleri Bölgesel Toplantısı

4-7 Eylül 2018 tarihleri arasında, programın 65. yılı vesilesiyle, ASPnet Ulusal Koordinatörleri Bölgesel Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Tataristan'ın başkenti Kazan'da gerçekleştirilen toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen ASPnet Ulusal Koordinatörü ve UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır. Ulusal koordinatörlerin kendi ülkelerindeki ASPnet çalışmaları hakkında bilgi paylaşımında bulunduğu toplantıda, ülkemizdeki ASPnet okullarının çalışmaları hakkında bir sunum gerçekleştirilmiştir.

ASPnet Ulusal Koordinatörleri Bölgesel Toplantısı Katılımcıları

SDG-4 Alt Çalışma Grubu

12 Ekim 2018 tarihinde Eğitim İhtisas Komitesi altında SDG-4 Alt Çalışma Grubu kurulmuştur. Komitenin üyeleri; Doç. Dr. Eren CEYLAN, Dr. Meral ALKAN ve Süheyla DEMİREL YAZICI'dan oluşmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4 (SDG 4) ve diğer Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin eğitim üzerine küresel düzeyde izleme ve raporlanması görevi Birleşmiş Milletler tarafından UNESCO'ya verilmiştir.

Ülkemizin, küresel gündemin eğitimle ilgili hedeflerine ulaşmak için Üye Devletlere destek veren “SDG 4 - Eğitim 2030 Yönlendirme Komitesi”nde yer alması sebebiyle de konunun önemine binaen ve göstergeler ışığında hazırlanan ülke raporuna katkı sağlamak amacıyla kurulan Alt Çalışma Grubu, 2018-2019 yıllarında Eğitim İhtisas Komitesi ile birlikte 4 defa toplanmıştır.

UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri

UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri Programı, UNESCO Genel Konferansı 26. Oturumundaki ilgili karar ile 1992 yılında kurulmuştur. Programın temel amacı, uluslararası düzeyde üniversitelerarası iş birliğini sağlamak, iletişim ağlarının oluşturulmasını teşvik etmek ve UNESCO'nun eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür ve bilgi ve iletişim gibi yetki alanlarıyla ilgili önceliklerinde üniversitelerde UNESCO farkındalığını yaratmaktır.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, UNESCO ile üniversiteler arasındaki iş birliğini güçlendirmek ve UNESCO farkındalığının bilim çevrelerinde artırılması amacıyla üniversitelerde UNESCO Kürsülerinin kurulmasını teşvik etmektedir. Kürsü kurma talebinde bulunan tüm üniversitelere UTMK tarafından danışmanlık hizmeti sağlanmaktadır. Aynı zamanda, ulusal düzeyde farkındalığın ve programın görünürlüğünün artırılması; programın Türkiye'deki durumunun ve geleceğinin tartışılması amaçlarıyla, 2015 yılından bu yana, her yıl Kürsü temsilcilerinin ve Kürsü kurma niyetinde olan üniversite temsilcilerinin katılımıyla toplantılar düzenlenmektedir.

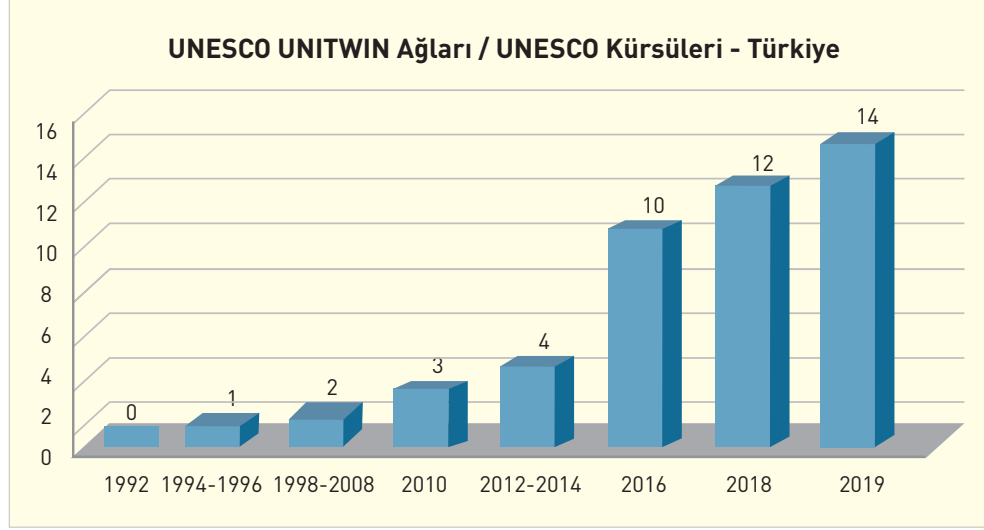
Aşağıda 2019 yılı sonu itibarıyla ülkemizde bulunan UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri yer almaktadır:

1. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Biyoteknoloji ve İnovasyon UNESCO Kürsüsü (2019)
2. Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kürsüsü (2019)
3. İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü (2018)
4. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras UNESCO Kürsüsü (2017)
5. Yaşar Üniversitesi Uluslararası Göç UNESCO Kürsüsü (2016)
6. İstanbul Aydın Üniversitesi Sürdürülebilir Barış için Eğitim UNESCO Kürsüsü (2016)
7. Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma UNESCO Kürsüsü (2016)
8. Giresun Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi ve Kadınların Güçlendirilmesi UNESCO Kürsüsü (2016)
9. Kadir Has Üniversitesi Dünya Miras Alanlarının Yönetimi ve Tanıtımı: Yeni Medya ve Katılım UNESCO Kürsüsü (2015)
10. İstanbul Aydın Üniversitesi UNESCO Kültürel Diplomasi Yönetişim ve Eğitim UNESCO Kürsüsü (2015)
11. Akdeniz Üniversitesi Sualtı Arkeolojisi UNITWIN Ağı (2012)
12. Maltepe Üniversitesi Felsefe ve İnsan Hakları UNESCO Kürsüsü (2009)

Eğitim Sektörü

13. Galatasaray Üniversitesi Bilgisayar Destekli Üretim Mühendisliği UNESCO Kürsüsü (1997)

14. Boğaziçi Üniversitesi Mekatronik Mühendisliği UNESCO Kürsüsü (1993)

UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri 4. İstişare Toplantısı

20 Haziran 2019 tarihinde, Millî Komisyonumuz tarafından, Ankara'da, UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri 4. İstişare Toplantısı düzenlenmiştir. Ulusal düzeyde farkındalığın ve programın görünürlüğü'nün artırılması, programın Türkiye'deki durumunun ve geleceğinin tartışılması, Kürsülerin kendi aralarında ve Millî Komisyonumuz ile iş birliği imkânlarının güçlendirilmesi ve Kürsü kurma girişiminde bulunan üniversitelerle deneyim paylaşımında bulunulmasının sağlanması amacıyla her yıl düzenlenen toplantıya ülkemizdeki UNESCO Kürsüleri temsilcileri katılmıştır. 2019 yılı teması kültür olan toplantıya Güneydoğu Avrupa ülkelerinde bulunan Kültür Kürsüleri de davet edilmiştir.

UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri 4. İstişare Toplantısı Katılımcıları

UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı

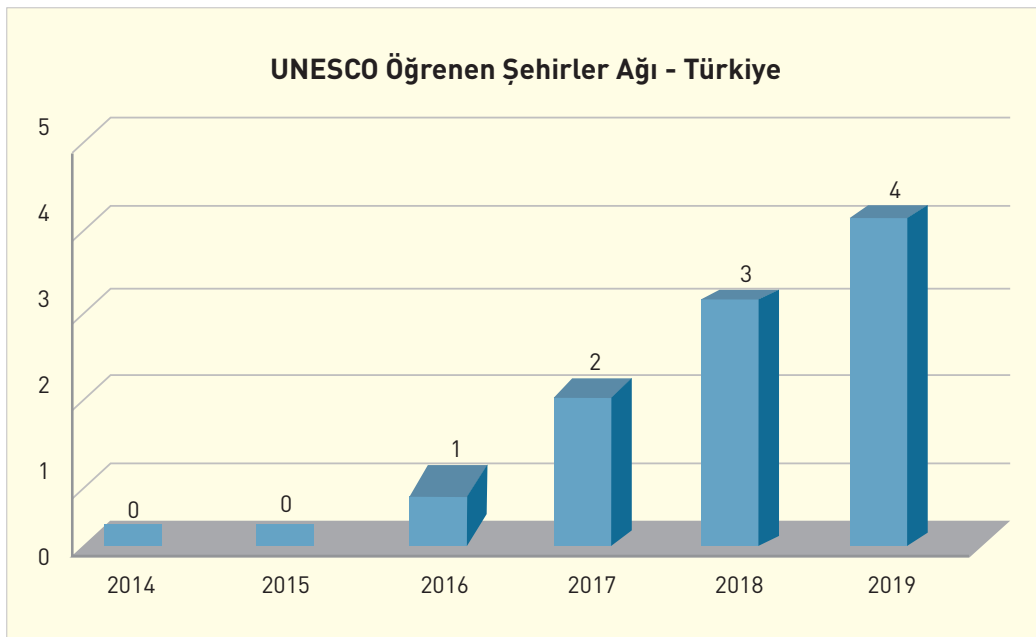
UNESCO'nun hayat boyu öğrenme teması kapsamında, Almanya'da bulunan UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü tarafından yürütülen Program, herkes için hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmektedir. Programa ilişkin ilki 2013 yılında Çin'in başkenti Pekin'de düzenlenen Birinci Küresel Öğrenen Şehirler Konferansının ikincisi 2015 yılı Mayıs ayında Meksika'da, üçüncüsü 2017 yılında İrlanda'nın Cork şehrinde, dördüncüsü ise 2019 yılının Ekim ayında Kolombiya'da gerçekleştirilmiştir.

Öğrenen Şehirler Küresel Ağı, politika diyalogunu ve üye şehirler arasındaki ikili öğrenmeyi; bağlantılar kurarak, ilişkileri destekleyerek, kapasite geliştirmeye olanak sağlayarak ve öğrenen şehirler inşa etme sürecinin tanınması ve güçlendirilmesi için araçlar geliştirerek teşvik edip, dünya şehirlerindeki hayat boyu öğrenme uygulamalarını desteklemeyi ve geliştirmeyi amaç edinmiştir.

Ülkemizdeki şehirleri, UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına üye olarak bir öğrenen şehir unvanı almaya teşvik etmek için Komisyonumuz tarafından çalışma başlatılmıştır.

Şehirlerimizin UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına Dâhil Edilmesi

Dünya şehirlerindeki hayat boyu öğrenme uygulamalarını destekleyen UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına, Eskişehir 2016 yılında, Konya 2017 yılında, Bolu 2018 yılında, Hatay ise 2019 yılında dâhil olmuştur. Belediyelerimiz ve Millî Komisyonumuz uzmanlarıyla istişare edilerek hazırlanan başvuru dosyaları, Millî Komisyonumuzca değerlendirilerek olumlu görüşle UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsüne iletilmiştir. UNESCO tarafından yapılan nihaî değerlendirme sonucunda 2019 yılı itibariyle, Öğrenen Şehirler Küresel Ağında Türkiye'yi temsil eden şehir sayısı dörde ulaşmıştır.

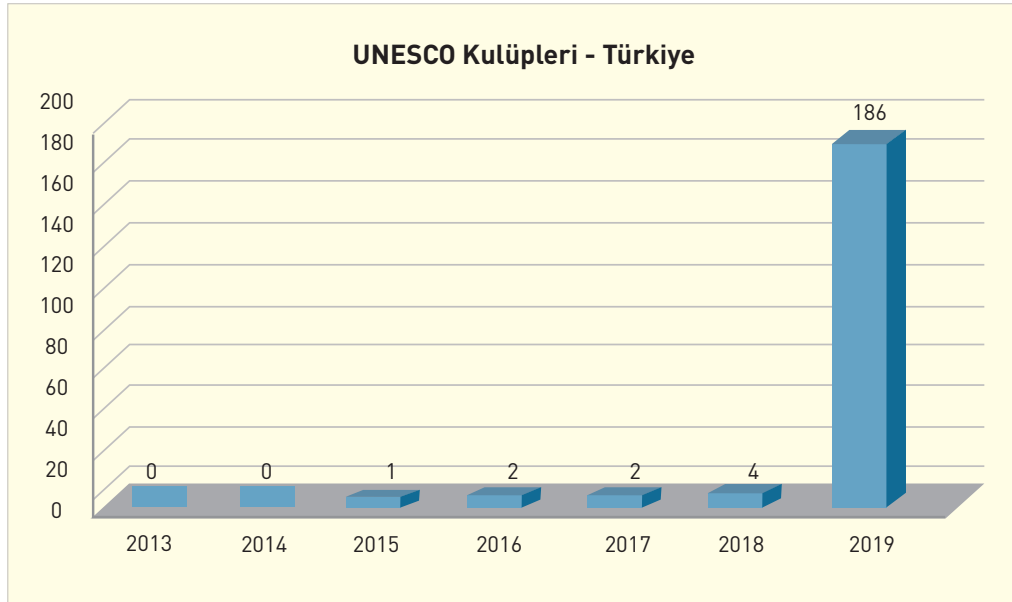
Eğitim Sektörü

Öğrenen Şehirler Programı Hatay Tanıtım Toplantısı

13 Aralık 2019 tarihinde Hatay'ın UNESCO Öğrenen Şehirler Ağına dâhil olması üzerine programın şehir sakinlerinde ve paydaşlarda farkındalık oluşturması için tanıtım etkinliği gerçekleştirilmiştir. Hatay UNESCO Gastronomi evinde gerçekleştirilen etkinliğe Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Doç. Dr. Lütfü SAVAŞ, Hatay Vali Yardımcısı Aydın TETİKOĞLU, ilçe kaymakamları, UTMK Genel Sekreter Yardımcısı İhsan Tolga KORUCU ve Sektör Uzmanı Alperen TOSUN katılmıştır.

UNESCO Kulüpleri

UNESCO Kulüpleri, UNESCO'nun hedefleri ve amaçları doğrultusunda çalışmak, uluslararası anlayış, iş birliği ve dünya barışına katkıda bulunmak, insan haklarını desteklemek, üyelerinin demokrasi ve yurttaşlık eğitimine katkıda bulunmak ve sosyal kalkınmada rol almak amacıyla eğitim kurumları ve sivil toplum kuruluşları bünyesinde oluşturulmaktadır. Millî Komisyonumuz tarafından Kulüpler ile ilgili oluşturulan mevzuat kapsamında UNESCO Kulübü olmak isteyenlere bu unvan verilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığımız ile yapılan çalışmalar sonucunda ülke genelinde okullarımızda UNESCO Kulüpleri kurulması teşvik edilmiştir. Gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda okullarımız programa yoğun ilgi göstermiş ve çok sayıda başvuru alınmıştır. Yapılan başvurular Millî Eğitim Bakanlığı ve UTMK uzmanları tarafından değerlendirilmiş ve 182 okulumuzun UNESCO Kulübü olma süreci başlatılmıştır. Sivil toplum kuruluşları bünyesinde ise toplam 4 UNESCO Kulübü bulunmaktadır.

Staj Programı

UNESCO ile ilişkilendirilebilecek alanlarda lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin deneyim kazanmalarını sağlamak ve UNESCO'nun faaliyet alanlarına ilişkin üniversite öğrencileri arasında farkındalık oluşturmak amacıyla Millî Komisyonumuzda stajyerlik yapmalarına ilişkin başlatılan Staj Programı, Yönetim Kurulunun kararıyla, Sekreteryaya tarafından hazırlanan yönerge kapsamında yürütülmektedir.

Öğrencilerin yarı yıl ve yaz tatili takvimlerine uygun olarak ilan edilen dönemlerde alınan başvurular, yönergede belirtilen şartlara uygun olarak değerlendirilmekte ve puan sıralamalarına göre öğrenciler mülakata çağrılmaktadır. Mülakat süreçlerini başarıyla tamamlayan üniversite öğrencilerine staj yapma imkânı tanınarak, staj dönemini başarıyla tamamlayan öğrencilere sertifika verilmektedir. 2018 ve 2019 yıllarında 9 üniversite öğrencisi Millî Komisyonumuzda stajını başarıyla tamamlamıştır.

Stajyerler ile - 2018

Stajyerler ile - 2019

Yüksek Lisans ve Doktora Bursları Programı

Yüksek lisans ve doktora düzeyinde öğrenim gören; UNESCO'nun beş sektörü olan eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür, bilgi ve iletişim sektörlerinde UNESCO'nun faaliyet alanlarıyla ilgili konularda yüksek lisans ve doktora tezi hazırlayacaklara Millî Komisyonumuz tarafından burs verilmektedir. Yönetim Kurulu kararıyla Sekretarya tarafından hazırlanan ve internet

Eğitim Sektörü

sayfasında yayınlanan yönerge çerçevesinde, başvurular değerlendirilmektedir. Yükseköğretim Kurulu aracılığıyla, Millî Komisyonumuz burs programının üniversitelere duyurulması sağlanmış ve üniversiteler arasında UNESCO farkındalığı güçlendirilmiştir.

Millî Komisyonumuzda 2019 sonu itibariyle kültür sektöründen bir yüksek lisans bursiyeri bulunmaktadır.

Çeşitlilik Yoluyla Güç 3. Politika Forumu - Veriden Öğrenme

12-13 Şubat 2018 tarihlerinde OECD Eğitim ve Beceriler Direktörlüğü ve UNESCO Küresel Eğitim İzleme Raporu Birimi iş birliğinde Paris'te "Çeşitlilik Yoluyla Güç 3. Politika Forumu - Veriden Öğrenme" adlı bir politika forumu gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI katılmıştır. Toplantının gündeminde, ileriki dönemlerde Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4 kapsamında ülkelerden alınacak veriler ışığında UNESCO tarafından hazırlanacak rapor yer almıştır.

Kırılgan Koşullarda Barış Eğitimi Toplantısı

15 Şubat 2018 tarihinde İstanbul Aydın Üniversitesi UNESCO Sürdürülebilir Barış için Eğitim Kürsüsü ile UNESCO Küresel Diploması, Yönetişim ve Eğitim Kürsüsü tarafından İstanbul'da "Kırılgan Koşullarda Barış Eğitimi" adlı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır. 2016 yılından beri her yıl gerçekleştirilen Avrasya Uluslararası Yükseköğretim Zirvesi (EURIE) kapsamında düzenlenen panelin teması Gönüllü ve Zorunlu Hareketlilik: Akdeniz bölgesinde Uluslararasılaşma ve Hareketlilik Akışları olmuştur.

Dünya Kitap Başkenti Programı

Dünya Kitap Başkenti, okuma ve kitaplara adanmış bir programdır. UNESCO tarafından 1996 yılında Dünya Kitap ve Telif Hakları Günü'nün ilan edilmesinin ardından, Dünya Kitap Başkenti kavramı ortaya çıkmış ve ilk olarak Madrid 2001 yılında Dünya Kitap Başkenti seçilmiştir. Bu başarılı deneyimin ardından, 2 Kasım 2001'de gerçekleştirilen Genel Konferans'ta (31 C/Resolution 29) her yıl bir şehrin kitap başkenti olarak seçilmesine karar verilmiştir.

Toplantı Açılışı

28 Şubat 2018 tarihinde Konya Büyükşehir Belediyesi'nin daveti üzerine UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU'nun katıldığı, Dünya Kitap Başkenti Programına ilişkin Konya'da bir istişare toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürü Hamdi TURŞUCU, Konya Valisi Yakup CANBOLAT, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir AKYÜREK, Konya merkez ilçeleri belediye başkanları, şehirdeki üniversitelerin rektörleri, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katılmıştır. Toplantıda, UNESCO Dünya Kitap Başkenti Programı hakkında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu sunumu yapılarak Vali, Belediye Başkanı ve belediye çalışanlarına programın teknik ayrıntıları hakkında bilgi sunulmuştur.

Mobil Öğrenme Haftası 2018

2011 yılından bu yana her yıl Paris'te düzenlenen Mobil Öğrenme Haftası, UNESCO'nun eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileri temasının en önemli konferansıdır. 26-30 Mart 2018 tarihleri arasında, "Bağlantılı bir Dünya İçin Beceriler" temasıyla düzenlenen "UNESCO-ITU 2018 Mobil Öğrenme Haftası"na Millî Komisyonumuzu temsilen Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Mustafa SEVER ve UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır.

Çeşitli sempozyum, panel ve çalıştayların gerçekleştirildiği haftada, "Dijital Becerileri Tanımlama ve Yaygınlaştırma" başlıklı oturumda, Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından bir sunum gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda Turkcell temsilcisi tarafından "Turkcell'in Dijital Ekonomideki Becerileri Geliştirecek Dijital Akademisi" başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Etkinlikte, hükümetlerin ve diğer paydaşların Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4 tarafından belirlenen becerilerle ilgili hedefleri tanımlama ve bunlara ulaşma yolları hakkında bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Mobil Öğrenme Haftası - 2018

Eğitim Sektörü

Mobil Öğrenme Haftası 2019

4-8 Mart 2019 tarihleri arasında, "UNESCO-ITU 2019 Mobil Öğrenme Haftası" gerçekleştirilmiştir. UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır. Yaklaşık 130 ülkeden toplamda iki binin üzerinde eğitim ve teknoloji uzmanlarının, hükümet temsilcilerinin ve diğer paydaşların bir araya geldiği haftanın her bir gününde ayrı ayrı konferans, politika forumu, workshop, sempozyum, strateji laboratuvarları düzenlenmiştir. 2019 yılı temasının "Yapay Zekânın Sürdürülebilir Kalkınmadaki Rolü" olarak belirlendiği etkinliğin temel amacı, eğitimde yapay zekânın kullanımıyla ilgili fırsatları ve tehditleri tartışmak olmuştur.

Mobil Öğrenme Haftası - 2019

2023'e Doğru Türk Eğitim Sistemi Bulma Konferansı ve Çalıştayı

8 Eylül 2018 tarihinde, İstanbul'da Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2023'e Doğru Türk Eğitim Sistemi Bulma Konferansı ve Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Programa, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ katılmıştır. Kaliteli eğitim, öğretmen, müfredat, öğrenci seçme yerleştirme sınavları, ölçme değerlendirme gibi konuların görüşüldüğü çalıştaya; eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, iş adamları ve diğer paydaşlar katılmıştır.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK ve Konferans Katılımcıları

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü Açılış Töreni

İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde 21 Eylül 2018 tarihinde Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü açılış töreni düzenlenmiştir. Törene Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır. Türkiye'de kültür politikası ve kültürel diplomasi alanlarında ulusal ve uluslararası çalışmalar için araştırma, eğitim, kapasite geliştirme, veri toplama ve yayma platformu olması amaçlanan Kürsünün açılış töreni, uluslararası uzman ve akademisyenlerin katılımıyla Santralİstanbul Kampüsü Enerji Müzesi'nde gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü Açılış Töreni

Eğitim Sektörü

UNESCO ve Üniversite Konferansları

13 Kasım 2018 tarihinde, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nin daveti üzerine, UNESCO kavramları ve faaliyet alanları hakkında farkındalığı artırmak; Millî Komisyonun çalışmalarını tanıtmak amacıyla UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ tarafından bir Konferans verilmiştir.

UNESCO ve Üniversite Konferansı- İstanbul Üniversitesi

15 Nisan 2019 tarihinde Trakya Üniversitesi'nde, UNESCO ve Üniversite konulu bir konferans gerçekleştirilmiştir. Üniversitelerde UNESCO konusunda yapılan çalışmaları ve olası iş birliklerini artırmak amacıyla düzenlenen konferansa Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ katılmıştır.

UNESCO ve Üniversite Konferansı- Trakya Üniversitesi

Açık Eğitim Kaynakları (OER) Uzmanlar Toplantısı

27-28 Mayıs 2019 tarihlerinde Paris'te Açık Eğitim Kaynakları (OER-Open Educational Resources) Uzmanlar toplantısı gerçekleştirilmiştir. Üye Devletlerin temsilcileriyle Tavsiye Kararının yazılması amacıyla yapılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır. 40. UNESCO Genel Konferansına sunulmak üzere son hâline getirilmesi amaçlanan Taslak Tavsiye Kararı, İngilizce ve Fransızca olarak ekrana yansıtılmış ve ülkelerinin

masalarında oturan temsilcilere söz hakkı verilmiştir. Ülkemiz adına söz alınmış ve metnin yazımına katkı sağlanmıştır.

Taslak Tavsiye Kararının yazılma aşamalarında bölgesel danışma toplantıları düzenlenmiş, Avrupa Bölgesi Danışma Toplantısına hem Millî Eğitim Bakanlığı hem de Millî Komisyonumuz tarafından katılım sağlanmıştır. Aynı zamanda 2017 yılında Slovenya’da gerçekleştirilen konferansa da yine Millî Eğitim Bakanlığı ve Millî Komisyonumuz tarafından katılım sağlanmıştır. Bu toplantıların ardından, ülkemizde de açık eğitim kaynaklarının lisanlanması hakkında çalışma başlatılmıştır.

Anadolu Masalları Projesi

Millî Komisyonumuz Yönetim Kurulunun kararıyla, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü, Eğitim İhtisas Komitesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi iş birliğinde, masal anlatıcılığı ve çocuk oyunları konusunda, Anadolu Masalları Projesi kapsamında bir öğretmen eğitimi projesi gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında, 24-28 Haziran 2019 tarihleri arasında Yalova’da gerçekleştirilen eğitim programına Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve masal anlatıcısı Çağla YILMAZ katılmıştır. 2-6 Temmuz 2019 tarihlerinde Kızılcahamam’da gerçekleştirilen eğitim programına Millî Komisyonumuz destek sağlamıştır. 25-27 Ağustos 2019 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilen eğitim programına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ katılmıştır. 18-22 Kasım 2019 tarihleri arasında ise Sivas’ta bir eğitim gerçekleştirilmiştir.

Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kürsüsü Açılışı

25 Ekim 2019 tarihinde İstanbul’da Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kürsüsü açılış etkinliği gerçekleştirilmiştir. Toplumsal cinsiyet sorunlarının kültür ile ilişkisine odaklanarak, ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel araştırmalar ve uygulamalar yapmak üzere kurulan Kürsü’nün açılışına UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Direktörü Saniye Gülser CORAT da katılmıştır. Etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır.

Maltepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kültür UNESCO Kürsüsü Açılış Töreni

4. Avrasya İnsanî Forumu

23-24 Ekim 2019 tarihlerinde Rusya Federasyonuna bağlı bir T6rk Cumhuriyeti olan Başkurdistan Cumhuriyeti UNESCO Komitesi tarafından Rusya Federasyonu UNESCO Millî Komisyonu iş birliğinde Başkurdistan Cumhuriyeti (RF) başkenti Ufa'da gerçekleştirilen D6rd6nc6 Avrasya İnsanî Forumuna Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı şule 6R6N katılmıştır. Uluslararası uzmanların yanı sıra, 6niversite 6đrencileri ve 6đretmenlerin katıldığı toplantıda Millî Komisyonumuzun S6rd6r6lebilir Kalkınma 2030 Hedefleri kapsamında y6r6tmekte olduğu alışmalar, ASPnet, UNESCO Kul6pleri, UNESCO K6rs6leri, y6ksek lisans ve doktora burs programları, lisans 6đrencilerine y6nelik staj eğitimi, somut k6lt6rel miras, somut olmayan k6lt6rel miras, SEMEP Projesi, STEM eğitimi gibi g6ncel eğitim faaliyetleri hakkında bir sunum yapılmıştır.

Doğa Bilimleri Sektörü

Bilimi himayesine alan tek Birleşmiş Milletler kuruluşu olan UNESCO, doğa bilimleri sektörü aracılığıyla bilimde uluslararası toplumda standart belirleyici rolünü sürdürmektedir. Sektörün çalışma alanları ve odaklandığı temalar; bilim, teknoloji ve inovasyona yatırım; bilim ve mühendislikte kapasite geliştirme; su güvenliği; jeoloji; ekosistemler ve biyoçeşitlilik; bilim ve teknoloji etiği; toplum için bilim; okyanusların gözlemlenmesi ve korunması; tsunami ve okyanus tehlikeleri; iklim değişikliği; sürdürülebilir kalkınma için eğitim; doğal miras ve sualtı kültürel mirası konularını içermektedir.

UNESCO, doğa bilimleri sektöründeki temel uluslararası bilim programları aracılığıyla uygulamaktadır. Bu programlar; Hükûmetler Arası Hidroloji Programı (IHP), Hükûmetler Arası Oşinografi Programı (IOC), İnsan ve Biyosfer Programı (MAB), Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı (IGGP) ve Uluslararası Temel Bilimler Programı (IBSP) olarak sıralanmaktadır. Bu programların amacı uluslararası iş birliğini geliştirmek, ağlar oluşturarak bilgi paylaşımını artırmak, eğitim ve kapasite geliştirilmesi, izleme faaliyetlerini artırmak ve politika yapıcılar ve toplum arasında bilimsel konulardaki farkındalığın artmasını sağlamak olarak sıralanabilir.

39. Genel Konferans'ta kabul edilen UNESCO'nun program ve bütçesinin yer aldığı 39 C/5 belgesindeki doğa bilimleri sektörüne yönelik stratejik hedefler ve ana eylem hatları, UNESCO'nun 40. Genel Konferansında alınan kararlar doğrultusunda 40 C/5 belgesinde de aynı şekilde kabul edilmiştir. Bu stratejik hedefler; ulusal, bölgesel ve küresel boyutta bilim, teknoloji ve inovasyon sistem ve politikalarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınmadaki kritik sorunlar için uluslararası bilimsel iş birliğinin teşvikidir.

Sektörün ana eylem hatlarını ise; sürdürülebilir kalkınma için bilgiyi kullanmak, bilim, teknoloji ve inovasyonu geliştirmek, IHP, MAB ve IGGP aracılığıyla doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, afet risklerinin azaltılması ve iklim değişikliği eylemi, bilimin geliştirilmesi, kıyı ve okyanusların sürdürülebilir korunması ve yönetimi konularında bilgi ve kapasiteyi teşvik etmek konuları oluşturmaktadır.

UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerine ulaşmak için kapsayıcılık ve etik odaklı çalışmalarını sürdürmektedir. UNESCO teknoloji devriminin, birçok ülkenin özellikle de gelişmekte olan ülkelerin temel ve uygulamalı bilimler, mühendislik, bilişim ve iletişim teknolojileri, genomik ve biyoinformatik, dijitalleşme, yapay zekâ ve büyük veri alanlarında eğitime, araştırmaya ve inovasyona öncelik vermesi gerektirdiğinin farkındadır. Bu bağlamda Üye Devletlerin bilim, teknoloji ve inovasyon potansiyelinden yararlanmak için kurumsal ve beşerî kapasitelerinin inşası veya artırılması hedeflenmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerinin doğa bilimleri sektörü çalışmalarıyla ilişkisine bakılacak olursa, 2030 yılına kadar bilimde ulaşılması hedeflenen konular aşağıda sıralanmıştır:

Doğa Bilimleri Sektörü

Herkes için suya ve sağlığa erişimi ve suyun ve sağlığın sürdürülebilir yönetimini garanti altına almak (Hedef 6); Herkes için erişilebilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlamak (Hedef 7); Şehirleri ve yerleşim yerlerini kapsayıcı, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir hâle getirmek (Hedef 11); sürdürülebilir tüketim ve üretim modellerini temin etmek (Hedef 12); İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acil olarak adım atmak (Hedef 13); Okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını sürdürülebilir kalkınma için korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak (Hedef 14); Karasal ekosistemleri korumak, restore etmek ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, ormanların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, çölleşme ile mücadele etmek, toprakların verimlilik kaybını durdurmak ve geriye çevirmek ve biyoçeşitlilik kaybını durdurmak (Hedef 15).

Okyanustaki yaşam çeşitliliğinin korunması, tüm dünyadaki insan nüfusunun refahı için kritik öneme sahiptir. Sürdürülemez uygulamaların doğrudan sonuçları temel kaynakları risk altında bırakmıştır. Sürdürülebilir kalkınma sadece teknolojik çözümler, siyasi düzenleme veya finansal araçlar ile gerçekleştirilemez, tüm insanlık olarak düşünme ve hareket etme şeklimizi değiştirmemiz gerekmektedir. 2021-2030 yılları Sürdürülebilir Kalkınma için Okyanus Bilimi On Yılı olarak ilan edilmiştir.

Doğa bilimleri sektöründeki 1971 yılında kabul edilen Ramsar Sözleşmesi'nin (Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme) misyonu sulak alanların uluslararası iş birliği yoluyla korunması ve akıllıca kullanılmasıdır. Türkiye, 17 Mayıs 1994 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanmasının ardından sözleşmeye taraf olmuştur. Türkiye'nin 2019 yılı itibarıyla 14 Ramsar Alanı bulunmaktadır. Dünyada ise 171 Devletin toplam 2414 Ramsar Alanı bulunmaktadır.

UNESCO 1992 yılında oluşturulan ve Türkiye'nin 1996 yılında taraf olduğu Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'nin de takibi ve dünyada biyolojik çeşitliliğin korunması için uzman uluslararası kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI'nın Başkanlığında; Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Komite Üyeleri Doç. Dr. Filiz ARI, Prof. Dr. Şükrü Turan BEŞİKTEPE, Ahmet DEMİRTAŞ, Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Doç. Dr. S. Gül GÜNEŞ, Dr. Murat Ali HATİPOĞLU, Prof. Dr. Latif KURT, Prof. Dr. Yüksel ÖRGÜN, Fahrettin ULU, Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER ve Şule ÜRÜN ile çalışmalarını yürütmüştür.

27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI'nın Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Komite Üyeleri ise, Prof. Dr. Attila ÇİNER, Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER, Prof. Dr. Ülkü SAYIN, Fahrettin ULU, Mehmet Ali KAHRAMAN, Dr. Müh. Albay Murat ELGE ve Şule ÜRÜN'den oluşmaktadır.

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi, 2018-2019 yıllarında 8 defa toplanmış, bu toplantılarının tamamını Doğa Bilimleri sektöründeki diğer çalışma gruplarından MAB İzleme Grubu, Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu ve Hidroloji İzleme Grubu ile birlikte gerçekleştirmiştir.

Komitenin ana çalışma konularını doğa bilimleri sektöründe yer alan temel bilimler, biyolojik çeşitlilik, doğal miras, okyanus bilimleri ve IOC çalışmaları, toplum için bilim, hidroloji ve IHP çalışmalarının takibi oluşturmaktadır.

Millî Komisyonumuz geçmişte Doğal Miras, Biyosfer Rezervleri, UNESCO Küresel Jeoparkları konularında gerçekleştirdiği envanter çalışmaları, farkındalık çalışmaları, yerel yönetimlerle iş birlikleri, uzmanlık desteği ve ilgili kurumlar arasında yönetişime verdiği katkılarla Türkiye'deki doğal alanların uluslararası alanda tescil edilmeleri için çalışmalarını sürdürmektedir.

1972 tarihli Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kapsamındaki Doğal Miras çalışmalarını, Türkiye'nin bu konudaki uzmanı Prof. Dr. Zeki KAYA, UNESCO'nun Uluslararası Oşinografi Komisyonu çalışmalarını ise Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER yakından takip etmektedir. Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu ise Dr. Müh. Albay Murat ELGE tarafından temsil edilmektedir.

UNESCO Alanları ve Sürdürülebilir Kalkınmaya İlişkin 4. Uluslararası Akademi Çalıştayı

11-16 Ekim 2018 tarihleri arasında Santagata Kültür Ekonomisi Vakfı ve UNESCO Avrupa Bilim ve Kültür Bölgesel Bürosu iş birliğinde İtalya'da düzenlenen UNESCO Alanları ve Sürdürülebilir Kalkınmaya ilişkin 4. Uluslararası Akademi Çalıştayına Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN ve Sektör Uzmanı Merve Aslı HETEMOĞLU burslu olarak katılmışlardır. UNESCO'nun farklı program, liste ve ağlarında birden fazla kaydı bulunan alanlar/şehirler ve söz konusu UNESCO kayıtlarının yönetiminin Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleriyle ilişkisinin incelendiği çalıştayda "Türkiye'nin Camili Biyosfer Rezervi" ve "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri için Kültür" başlıklı sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Sınıraşan Sularla İlgili Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6.5.2'nin Su Sözleşmesi Altında Raporlanmasına İlişkin Rehberin Yazım Grubunun İkinci Toplantısı

3-4 Eylül 2019 tarihlerinde Cenevre'de Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu tarafından Sınıraşan Sularla İlgili Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6.5.2'nin Su Sözleşmesi Altında Raporlanmasına İlişkin Rehberin Yazım Grubunun İkinci Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Toplantıda UNESCO ve UNECE'nin eş sorumlusu olduğu BM Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefi 6 ve alt hedefleri ile Türkiye'nin taraf olmadığı Su Sözleşmesi kapsamında sınıraşan su iş birliği göstergeleri üzerinde istişarelerde bulunulmuştur.

SEMEP Projesi Etkinlikleri

Gençlerin çevre eğitimi konusunda farkındalığını artırmayı amaçlayan GüneyDoğu Akdeniz Çevre Projesi (SEMEP) 2018 etkinlikleri Millî Komisyonumuz ve MEV Koleji Özel Büyükçekmece Okulları iş birliğinde "Sürdürülebilir Kalkınma İçin Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Küresel Enerji Verimliliğini Artırma-

Doğa Bilimleri Sektörü

Temiz ve Güvenilir Enerji” temasıyla İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. 10 Mart 2018 tarihinde 63 okulun katılımıyla afiş günü ve 12 Mayıs 2018 tarihinde 58 okulun katılımıyla proje günü gerçekleştirilen 2018 yılı SEMEP etkinlikleri öğrencilerin yaratıcı projeleri ve yoğun ilgisiyle, başarıyla gerçekleştirilmiştir.

UNESCO-SEMEP Proje Günü Etkinlikleri

26 Nisan 2019 tarihinde “Sürdürülebilir Kalkınma için Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Küresel Enerji Verimliliğini Artırma: Temiz ve Güvenilir Enerji” temasıyla MEV Koleji Özel Ankara Okulları tarafından, Ankara’da UNESCO-SEMEP Proje Günü üç okulun katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

11 Mayıs 2019 tarihinde ise, MEV Koleji Özel Büyükçekmece Okulları tarafından İstanbul’da UNESCO-SEMEP Proje Günü düzenlenmiştir. Millî Komisyonumuz etkinliğe isim ve logosuyla destek vermiştir. Etkinliklere Millî Komisyonumuzu temsilen sürecin koordinasyonunu sağlayan Ulusal SEMEP Koordinatörü Prof. Dr. Sevinç ARCAK katılmıştır. 66 okulun katıldığı etkinlik, öğrencilerin proje sunumlarının ardından, jüri değerlendirmeleri ve ödül töreniyle sona ermiştir.

Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu 2018 Yılı Olağan Toplantısı

7-8 Mayıs 2018 tarihlerinde Dokuz Eylül Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu 2018 Olağan Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu üyesi Dr. Fuat ŞAROĞLU katılmıştır. Millî Komisyonumuzun da üyesi olduğu Kurul toplantısında, olağan gündem maddeleri üzerinden istişarelerde bulunulmuştur.

Seyir Hidrografi ve Oşinografi Yönetmeliği Taslağı Toplantısı

22 Kasım 2018 tarihinde Ankara’da, Millî Savunma Bakanlığı’nda Seyir Hidrografi ve Oşinografi Yönetmeliği Taslağı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen, Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Üyesi olarak davetli olan Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Toplantıda yönetmelik taslağı üzerinden maddeler hâlinde ayrıntılı olarak istişarelerde bulunulmuş, metnin nihai taslağı oluşturulmuştur.

2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü Etkinlikleri

2 Şubat 2018 tarihinde Dünya Sulak Alanlar Günü kapsamında Samsun’da, “Kızılırmak Deltası’nda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Belirlenmesi Projesi Sonuçları ve Kitap Tanıtım” etkinliği; 3-4 Şubat 2018 tarihlerinde ise uzmanlarla alan çalışması gerçekleştirilmiştir. Dünya Sulak Alanlar Günü etkinliğine, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Muhtar KUTLU ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

Aynı gün Samsun’da gerçekleştirilen istişare toplantısına ise UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ, UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof.

Dr. Zeki KAYA katılmıştır. Toplantıda Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti'nin Dünya Mirası adaylık süreçleri hakkında istişarelerde bulunulmuştur.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti İstişare Toplantısı

21-27 Ekim 2018 tarihleri arasında Samsun'da düzenlenen Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti konulu istişare toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır. Toplantıda Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan ve adaylık süreci devam eden Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti hakkında istişarelerde bulunulmuştur.

Kızılırmak Deltası Sulak Alanı ve Kuş Cenneti UNESCO Doğal Miras Adaylığı Toplantısı

11-13 Şubat 2019 tarihleri arasında, Cenevre'de, Kızılırmak Deltası Sulak Alanı ve Kuş Cenneti'nin UNESCO doğal miras adaylık dosyasının değerlendirilmesi kapsamında, Dünya Doğa Koruma Birliği (IUCN) uzmanlarıyla bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır. Toplantıda IUCN yetkililerinin adaylığa ilişkin soru ve önerileri değerlendirilerek bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu 2019 Yılı Olağan Toplantısı

17-18 Haziran 2019 tarihlerinde İstanbul'da Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından Seyir Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulu 2019 Yılı Olağan Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Attila ÇİNER katılmıştır. Toplantıda gündem maddeleri üzerinden değerlendirmeler yapılarak, bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Birinci Yerel İklim Eylemi Uluslararası Konferansı

15-16 Mart 2019 tarihlerinde Antalya'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Birinci Yerel İklim Eylemi Uluslararası Konferansı gerçekleştirilmiştir. Konferansa Millî Komisyonumuzu temsilen Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu Üyesi Prof. Dr. Tuncer DEMİR katılmıştır. Toplantıda İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi kapsamında sunumlar gerçekleştirilerek, iklim değişikliği konusunda istişarelerde bulunulmuştur.

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ve Türkiye'nin 3. Çevresel Performans İncelemesi Raporu Resmî Tanıtım Toplantısı

19 Şubat 2019 tarihinde, İstanbul'da gerçekleştirilen "OECD Türkiye'nin 3. Çevresel Performans İncelemesi Raporu Resmî Tanıtım Toplantısı"na Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Attila ÇİNER katılmıştır. Toplantıda, çevresel performans istatistiksel verileri bakımından OECD Üyesi Devletler özelinde değerlendirmeler yapılmış, iklim değişikliği ve sıfır atık projeleri konularında istişarelerde bulunulmuştur.

Doğa Bilimleri Sektörü

9. Dünya Bilim Forumu: Bilim, Etik ve Sorumluluklar

20-23 Kasım 2019 tarihleri arasında Macaristan Bilimler Akademisi ve UNESCO işbirliğiyle Budapeşte’de gerçekleştirilen “9. Dünya Bilim Forumu: Bilim, Etik ve Sorumluluklar” adlı toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır. Uluslararası kurum ve temsilcilerin katılımlarıyla eş zamanlı paneller şeklinde gerçekleştirilen toplantıda, bilimsel çalışmalarda etik prensiplerin önemi ve uygulanması ve etiğin farklı disiplinlerdeki yeri güncel temalar üzerinden değerlendirilmiştir.

UNESCO Doğal Miras Alanlarında Turizm Yönetimi Kış Okulu

24-29 Kasım 2019 tarihleri arasında İtalya’nın Trento Otonom Bölgesindeki Dolomit UNESCO Dünya Doğal Mirası alanında tsm-Trentino Yönetim Okulu, OECD Trento Yerel Kalkınma Merkezi, OECD Turizm Komitesi ve UNESCO Dolomit Vakfı iş birliğinde gerçekleştirilen UNESCO Doğal Miras Alanlarında Turizm Yönetimi Kış Okuluna Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmış, “Türkiye’deki potansiyel doğal miras alanlarının belirlenmesi” konusunda bir sunum yapmıştır. Toplantıda doğal mirasın korunması ve doğal alanlarda turizmin sürdürülebilirliğinin zorluklarına ilişkin olarak turizm yönetimini ve doğal çevreyi etkileyen güncel mega-trendler ve mevcut zorluklar üzerinden çözüm önerileri tartışılmıştır. Alan gezisi, grup çalışmaları, sunumlar ve deneyim paylaşımlarının ardından katılımcılar tarafından sonuç bildirisi hazırlanmıştır.

Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo Etkinliği

Öğrencilerle Periyodik Tablo Oluşturulması

Öğrencilerle Sosyal Etkinlikler

2019 yılının Kimyasal Elementlerin Periyodik Tablosu Uluslararası Yılı olarak ilan edilmesi vesilesiyle 14-15 Ekim 2019 tarihlerinde Konya'da, Konya Selçuk Üniversitesi tarafından Millî Komisyonumuz iş birliğinde "Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo" etkinliği gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Koordinasyonu Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ülkü SAYIN tarafından düzenlenen etkinliğe periyodik tablodaki elementler konusunda poster sunumlarıyla üniversite öğrencileri ve akademisyenler katılmış, farkındalık artırmaya yönelik sosyal faaliyetler de gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Deprem Çalıştayı

2-3 Aralık 2019 tarihlerinde İstanbul'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından İstanbul Deprem Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır. Toplantıda davetli kurumları temsil eden katılımcılar farklı gruplara ayrılarak risk analizi ve çözüm önerileri üzerinden farklı temalarda çalışmalar yürütmüşlerdir.

Kuzeydoğu Atlantik, Akdeniz ve Bağlantılı Denizlerde Tsunami Erken Uyarı ve Zararları Hafifletme Sistemi Hükûmetler Arası Koordinasyon Grubu 16. Oturumu

2-4 Aralık 2019 tarihleri arasında Cannes'da UNESCO tarafından Kuzeydoğu Atlantik, Akdeniz ve Bağlantılı Denizlerde Tsunami Erken Uyarı ve Zararları Hafifletme Sistemi Hükûmetler Arası Koordinasyon Grubu 16. Oturumu gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen

Doğa Bilimleri Sektörü

Doğa Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER katılmıştır. Toplantıda olağan gündem maddeleri üzerinden çalışmalar yürütülmüş, okyanus on yılı, tsunami erken uyarı sistemleri çalışmaları, iş birliği projeleri gibi konular ele alınmıştır.

UNESCO Hükûmetler Arası Hidroloji Programı

1975 yılında başlatılan UNESCO'nun Hükûmetler Arası Hidroloji Programı (IHP), Birleşmiş Milletler sistemindeki su araştırmaları, su kaynakları yönetimi, eğitimi ve kapasite geliştirilmesi kapsamındaki tek hükûmetler arası programdır. Hükûmetler Arası Hidroloji Programı, uluslararası eşgüdümlü hidrolojik araştırma programından, eğitim ve kapasite geliştirmeyi kolaylaştıran, su kaynakları yönetimi ve yönetişimini artıran bütüncül bir programdır. IHP, su kaynaklarının toplumsal boyutunu birleştiren havza ve yeraltı suları yönetiminde disiplinler arası ve bütüncül yaklaşımlara olanak sağlayarak, hidroloji ve tatlı su bilimlerinde uluslararası araştırmaları teşvik ederek, geliştirmektedir. Bahse konu program, UNESCO'nun sekiz yıllık Orta Vadeli Stratejisi çerçevesinde 2014-2021 döneminde uygulanmak üzere sekizinci safha olan yerel, bölgesel ve küresel sorunlara yanıt olarak su güvenliğini artırmayı amaçlamaktadır.

UNESCO tarafından yönetilen ve yönlendirilen Birleşmiş Milletler Dünya Su Değerlendirme Programı (WWAP), Dünya Su Kalkınma Raporu çalışmalarını da koordine etmektedir. WWAP, bu önemli Birleşmiş Milletler raporunu koordine etmenin yanı sıra; tatlı su konusunda tavsiyelerde bulunmak, örnek olay incelemeleri geliştirmek, değerlendirme kapasitesini ulusal düzeyde güçlendirmek ve karar verme süreçlerinde bilgilendirmek amacıyla izlemektedir.

Hidroloji İzleme Grubu

Doğa bilimleri sektörü içerisinde faaliyet göstermek üzere 6 Temmuz 2018 tarihinde kurulan Hidroloji İzleme Grubunun üyeleri Doç. Dr. Koray K. YILMAZ, Dr. Murat Ali HATİPOĞLU, Barçın AKIN YÜRÜR ve Şule ÜRÜN'dür.

Hidroloji İzleme Grubu 2018 - 2019 yıllarında 8'i Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi, Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu ve MAB İzleme Grubu ile birlikte olmak üzere 10 toplantı gerçekleştirmiştir.

Hidroloji İzleme Grubu, danışmanlık görevi doğrultusunda, UNESCO'nun Hükûmetler Arası Hidroloji Programı kapsamındaki çalışmalara ilişkin görüşlerini ilgili kurumlarla paylaşmakta, uluslararası alanda programın gereklerine uygun iş birliğine, bilgi ve deneyim paylaşımına devam etmektedir.

Batı Avrupa ve Kuzey Amerika grubunda bulunan Türkiye'nin IHP Ulusal Komitesi Odak Noktası, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Etüd, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığından Dr. Murat Ali HATİPOĞLU'dur. Türkiye IHP Hükûmetler Arası Konseyi çalışmalarını takip etmektedir ve söz konusu Konseye UNESCO 39. Genel Konferansında 2017-2021 tarihleri için tekrar seçilmiştir.

UNESCO Dünya Miras Alanı Mezopotamya Bataklıkları Bağlamındaki Tutumun Gözden Geçirilmesi İçin İstişare Toplantısı

Irak tarafından 2016'da UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilen karma miras alanına ilişkin su politikasında ülkemizin menfaatleri dikkate alınarak Millî Komisyonumuz uzmanlarınca 7 Aralık 2018 tarihinde bir istişare toplantısı gerçekleştirilerek bir rapor hazırlanmıştır. Toplantıya UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Hidroloji İzleme Grubu Üyeleri Doç. Dr. Koray K. YILMAZ, Dr. Murat Ali HATİPOĞLU, Barçın Akın YÜRÜR ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Göstergesi 6.5.2 ile ilgili UNESCO-IHP Alt Bölgesel Toplantısına Hazırlık Toplantısı

31 Ocak-1 Şubat 2019 tarihlerinde İstanbul'da Türkiye Su Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Göstergesi 6.5.2 ile ilgili UNESCO-IHP Alt Bölgesel Hazırlık Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Hidroloji İzleme Grubu Üyesi Doç. Dr. Koray K. YILMAZ katılmıştır. Toplantıya Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nü temsilen aynı zamanda Hidroloji İzleme Grubu Üyesi ve IHP Türkiye Odak Noktası olan Dr. Murat HATİPOĞLU da katılmıştır. Toplantı 19-20 Şubat 2019 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen UNESCO-IHP Alt Bölgesel Çalıştayına hazırlık ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanması kapsamında gerçekleştirilmiştir.

UNESCO-IHP Akdeniz ve Orta Asya Ülkelerinde Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6'nın Uygulanmasının Desteklenmesi Alt Bölgesel Çalıştay

19-20 Şubat 2019 tarihlerinde İstanbul'da Türkiye Su Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen UNESCO-IHP Akdeniz ve Orta Asya Ülkelerinde Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SKH) 6'nın Uygulanmasının Desteklenmesi Alt Bölgesel Çalıştayına Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ ve Hidroloji İzleme Grubu Üyesi Doç. Dr. Koray K. YILMAZ katılmıştır. Farklı ülkelerden uzmanların da katıldığı toplantıda, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6 ve alt hedefleri üzerinden sınıraşan sularla ilgili uygulanacak olan metodolojiler üzerine istişarelerde bulunulmuştur.

UNESCO Uluslararası Su Konferansı

13-14 Mayıs 2019 tarihlerinde UNESCO tarafından Paris'te UNESCO Uluslararası Su Konferansı "Sürdürülebilir su güvenliği ve barışı için sektörler arası iş birliğinden yararlanmak" temasıyla gerçekleştirilmiştir. Konferansa Millî Komisyonumuzu temsilen Hidroloji İzleme Grubu Üyesi Doç. Dr. Koray K. YILMAZ katılmıştır. Toplantıda suyun uluslararası güncel temalarla ilişkisi, su kaynakları yönetimi, sınıraşan sular, teknolojinin su yönetimindeki kullanımı, Afrika, Asya ve Avrupa ülkeleriyle iş birliği gibi konular ele alınmıştır.

Doğa Bilimleri Sektörü

UNESCO Yerbilimleri ve Jeopark Programı

Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı; Dünyayı ve jeolojik süreçleri toplumsal önemi artan temalar altında incelemek, uluslararası jeolojik öneme sahip ve yerel sürdürülebilir kalkınmanın temeli olan UNESCO Küresel Jeoparklarını teşvik etmek için bütün dünyadan yerbilimcileri bir araya getirmektedir. Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı, yerbilimlerindeki uluslararası iş birliğini, gelişmekte olan ülkelerden gelen projelere ve yerbilimcilere özel bir vurgu yaparak teşvik etmektedir. Doğal afetlerin azaltılması, tıbbi jeoloji, mineral ve yeraltı suyu kaynağının çıkarılması dâhil olmak üzere sürdürülebilir kalkınma için açık bir toplumsal oryantasyon ile somut projeleri teşvik etmektedir. UNESCO bu doğrultuda her yıl uluslararası iş birliği projelerini destekleyerek, jeolojik kaynaklar ve süreçler hakkındaki bilgi birikimine ve yer kaynakları ve süreçleriyle ilgili bilim insanları arasında ağlar oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

UNESCO Küresel Jeoparkları, uluslararası jeolojik değerlere sahip olan alanları teşvik ederek, yerelde sürdürülebilir kalkınmanın temelini oluşturmaktadır. UNESCO Küresel Jeoparkları koruma, sürdürülebilir kalkınma ve toplum katılımının ortaklaşa uygulanabildiği alanlar olmaları nedeniyle, dünyada tanınırlıkları giderek artan alanlardır. Uluslararası öneme sahip bu alanlar koruma, eğitim ve sürdürülebilir kalkınma konularında bütünleşik bir yaklaşımla yönetilen alanlardır. 2015 yılındaki UNESCO Genel Konferansında jeoparkların statüsü değişerek, UNESCO tarafından uluslararası tescilin mümkün olduğu bir UNESCO Programı olmasına karar verilmiştir. Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı (IGGP) Tüzüğü kabul edilerek, UNESCO Küresel Jeoparkı kavramı oluşmuştur.

Türkiye'nin ilk ve tek UNESCO Jeoparkı Manisa'da bulunan Kula-Salihli UNESCO Küresel Jeoparkı'dır. UNESCO Küresel Jeopark Ağında 2019 yılı itibariyle 41 ülkeden 147 Jeopark bulunmaktadır. Jeopark alanlarının odaklandığı öncelikli konular arasında, doğal kaynaklar, jeolojik tehlikeler, iklim değişikliği, eğitim, bilim, kültür, toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir kalkınma, yerel bilginin korunması ve jeolojik koruma yer almaktadır.

Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu

Doğa bilimleri sektörü içerisinde faaliyet göstermek üzere ilk olarak 2 Mayıs 2013 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI tarafından kurulan Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu, UTMK 26. Genel Kurulunun ardından 7 Kasım 2014 tarihinde Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu adıyla kurulmuştur. 27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu, Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI tarafından yeniden kurulmuştur. Çalışma Grubu üyeleri Prof. Dr. Nazire ÖZGEN ERDEM, Prof. Dr. Tuncer DEMİR, Dr. Fuat ŞAROĞLU ve Şule ÜRÜN'den oluşmaktadır.

Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu 2018-2019 yıllarında Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi, Hidroloji İzleme Grubu ve MAB İzleme Grubu ile birlikte olmak üzere toplam 8 defa toplanmıştır. Çalışma Grubu, UNESCO'nun jeopark ve jeolojik miras anlayışı çerçevesinde ulusal farkındalık yaratmaya yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Millî Komisyonumuz tarafından, Türkiye'deki jeopark proje çalışmaları yürüten yerel yönetimlerle istişareler yapılarak, jeolojik miras konusunda danişsal ve akademik destek sağlanmaktadır. Ayrıca, yerel paydaşlarla iş birliklerini destekleyen dünya çapında çok sayıda ülke ve alanın dâhil olduğu bir UNESCO Projesi olan RURITAGE projesine de 2019 yılında Millî Komisyonumuz tarafından destek sağlanmıştır. Türkiye'deki jeolojik miras ve jeosit olabilecek alanların tescillenmesi süreçlerini yürüten Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile jeolojik önemi olan alanlarla ilgili çalışmalar yürüten bir sivil toplum kuruluşu olan Jeolojik Mirası Koruma Derneği işbirliğinde çalışmalar yürütülmektedir.

Zonguldak'taki Mağaraların Jeolojik Özellikleri Kapsamında Jeopark Olarak Kaydedilme Potansiyelinin Değerlendirilmesi Toplantısı

1-3 Şubat 2018 tarihleri arasında Zonguldak'ta düzenlenen "Zonguldak'taki Mağaraların Jeolojik Özellikleri Kapsamında Jeopark Olarak Kaydedilme Potansiyelinin Değerlendirilmesi Toplantısı"na Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Alan araştırması ve yerel yöneticilerle yapılan görüşmelerin ardından ilgili yerel paydaşların katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda UNESCO Jeopark Programı ve kayıt için gerekli hususlar hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

UNESCO Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı 4. Açık Oturumu

21 Şubat 2019 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde UNESCO Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı 4. Açık Oturumu gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Toplantı öncesinde Türkiye IGCP Ulusal Komitesi Odak Noktası olan Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü ile görüşülerek hazırlanacak rapor içeriğine decredilebilecek bir yıllık süreçte gerçekleştirilen çalışmalar hakkında istişarede bulunulmuş ve oluşturulan Türkiye raporu Sayın KAZANCI tarafından toplantıda sunulmuştur.

Ankara'nın Jeolojik Mirası ve Jeoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi Çalıştay ve Fotoğraf Sergisi

16 Nisan 2019 tarihinde Ankara'da Jeolojik Mirası Koruma Derneği ve Millî Komisyonumuz iş birliğinde Ankara'nın Jeolojik Mirası ve Jeoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi Çalıştay ve Fotoğraf Sergisi gerçekleştirilmiştir. Çalıştay kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü, Jeolojik Mirası Koruma Derneği (JEMİRKÖ) ve Millî Komisyonumuz iş birliğinde Ankara'nın Jeolojik Alanları, Doğal Alanları ve Yaban Hayatı konulu bir fotoğraf sergisi de gerçekleştirilmiştir.

Millî Komisyonumuzun 70. Kuruluş Yıl Dönümü kapsamında, UNESCO Jeopark Programı hakkında farkındalık oluşturmak, Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerinin önemini hatırlatmak, turizm haftasına da denk gelen bu haftada yerel kalkınmanın gerçekleşebilmesi için miras, koruma ve turizmin önemine dikkat çekmek amaçlarıyla gerçekleştirilen çalışmaya milletvekilleri, akademisyenler, jeolojik

Doğa Bilimleri Sektörü

miras ve jeoturizm konularıyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri, yerel yöneticiler, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile birlikte üniversite öğrencileri de katılmıştır.

Çalıştay Katılımcıları

Ankara'nın Jeolojik Alanları, Doğal Alanları ve Yaban Hayatı Fotoğraf Sergisi

Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayı

24-25 Ekim 2019 tarihlerinde Pamukkale Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır. Toplantıda Denizli'nin jeolojik miras değerleri ve jeoturizmin geliştirilmesi kapsamında istişarelerde bulunulmuştur ve bu kapsamda Sayın KAZANCI tarafından bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Kula-Salihli Küresel Jeoparkı

UNESCO Genel Merkezi tarafından yapılan değerlendirmeler sonrasında Kula UNESCO Küresel Jeoparkı'nın sınırının genişletilmesiyle Kula-Salihli UNESCO Küresel Jeoparkı olarak hazırlanan yeni adaylık başvurusu, 2018 yılı Kasım ayında Millî Komisyonumuz tarafından UNESCO Genel Merkezi'ne iletilmiştir. UNESCO Yürütme Kurulunda uygun bulunan bu öneri doğrultusunda jeopark alanı yeni adlandırılmış ve sınırı genişletilmiştir.

UNESCO Genel Merkezi tarafından yapılan değerlendirmeler sonrasında Kula UNESCO Küresel Jeoparkı'nın sınırının genişletilmesiyle Kula-Salihli UNESCO Küresel Jeoparkı olarak hazırlanan yeni adaylık başvurusu, 2018 yılı Kasım ayında Millî Komisyonumuz tarafından UNESCO Genel Merkezi'ne iletilmiştir. UNESCO Yürütme Kurulunda uygun bulunan bu öneri doğrultusunda jeopark alanı yeni adlandırılmış ve sınırı genişletilmiştir.

UNESCO MAB (İnsan ve Biyosfer) Programı

1971 yılında UNESCO tarafından başlatılan İnsan ve Biyosfer Programı, insan ve çevre arasındaki ilişkiyi bilimsel bir tabanda değerlendiren hükûmetler arası bilimsel bir programdır. Programın temel amacı, insan ile doğal kaynak kullanımı arasında sürdürülebilir ve dengeli ilişkilerin kurulmasıdır. Bilim ve sürdürülebilir kalkınma ile ekonomi aracılığıyla doğal ve sosyal bilimlere ortak bir uygulama alanı oluşturur. Bu amaçla geliştirilen Biyosfer Rezervleri ve Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı bu programın temel uygulama araçlarıdır.

UNESCO Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı aracılığıyla; iklim değişikliği açısından biyosferdeki değişikliklerin tanımlanması ve değerlendirilmesi, doğal ekosistemler ve sosyo-ekonomik süreçler arasındaki dinamik ilişkilerin karşılaştırılması, özellikle de biyolojik ve kültürel çeşitliliğe ilişkin beklenmeyen kayıpların insan refahına ve ekosistemlerin servis sağlamaya devam edebilmesine etkilerinin incelenmesi gibi konular ele alınmaktadır. MAB programı kapsamında geliştirilen bölgesel ağlar sayesinde biyolojik çeşitliliğin korunması, yoksulluğun giderilmesi, insan refahının artırılması, sınır ötesi iş birliğinin teşvik edilmesi, kurumsal ve kişisel kapasite geliştirilmesi gibi konularda iş birlikleri desteklenmektedir.

Dünya Biyosfer Rezervleri Ağında 2019 yılı itibarıyla 124 ülkeden 701 Biyosfer Rezervi bulunmaktadır. Türkiye UNESCO MAB Programının bir üyesidir. Türkiye'nin ilk ve tek Biyosfer Rezervi Artvin İli Borçka İlçesi sınırları içerisinde yer alan Camili Biyosfer Rezervi'dir. İnsan ve Biyosfer Programının yönetimi MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi (ICC) ile gerçekleştirilir. MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyinde 34 üye devlet bulunmaktadır. Türkiye MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi üyeliğine 2009 yılında

Doğa Bilimleri Sektörü

gerçekleştirilen UNESCO 35. Genel Konferansında seçilerek 2009-2013 yılları arasında bu görevini icra etmiştir. Türkiye anılan Konseye UNESCO 38. Genel Konferansında 2015-2019 dönemi için tekrar seçilmiştir.

MAB İzleme Grubu

MAB İhtisas Komitesi olarak önceki dönemlerde faaliyetlerini sürdüren İzleme Grubu, 26. ve 27. Genel Kurulları sonrasında 6 Temmuz 2018 tarihinde MAB İzleme Grubu adıyla yeniden kurulmuştur. İzleme Grubunun üyeleri Çağdaş ARSLAN, Dr. Sedat KALEM ve Şule ÜRÜN'den oluşmaktadır.

MAB İzleme Grubu 2018-2019 yıllarında Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi, Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu ve Hidroloji İzleme Grubuyla birlikte olmak üzere 8 toplantı gerçekleştirmiştir.

MAB İzleme Grubu, korunan alanlar, biyosfer rezervi ve ekosistem hizmetleri konularında ulusal düzeyde farkındalık çalışmalarının yanı sıra, uluslararası alanda programın gereklerine uygun çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye'nin Biyosfer Rezervleri Odak Noktası UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN'dür. MAB programı çalışmaları sürecin yürütülmesinde yetkili kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü iş birliğinde sürdürülmektedir.

30. MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi

23-28 Temmuz 2018 tarihleri arasında, Endonezya'nın Palembang şehrinde gerçekleştirilen Türkiye'nin de 33 üye devletten biri olduğu MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 30. Oturumuna Millî Komisyonumuzu temsilen MAB İzleme Grubu Üyesi Erdoğan ERTÜRK ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Toplantı öncesinde MAB İzleme Grubu 2017 yılı faaliyet raporu hazırlanarak, UNESCO'ya iletilmiş ve UNESCO internet sitesinde yayınlanmıştır.

30. MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi olağan gündem maddeleri üzerindeki istişarelerle devam etmiş, yeni biyosfer rezervlerine ilişkin kayıtlar, iletişim stratejileri, ödüller, gençlik forumları, çıkış stratejisi, MAB Stratejisi, Lima Eylem Planı ve Dünya Biyosfer Rezervleri Ağına kayıtlı alanların periyodik değerlendirme raporları üzerinde istişarelerde bulunulmuştur. UNESCO Sekreteryasından Camili Biyosfer Rezervinin periyodik raporlamasına ilişkin öneriler de alınmıştır. Bu öneriler MAB Programı kapsamında ülkemizdeki yetkili kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü ile istişare edilerek Millî Komisyonumuza alan yönetim ve yönetişimi konusunda iletilen bilgiler 2019 yılında UNESCO MAB Sekreteryasına iletilmiştir.

2019 MAB Gençlik Forumu

15-18 Eylül 2019 tarihleri arasında Çin'deki Changbaishan Biyosfer Rezervinde UNESCO MAB Sekreteryası ve UNESCO Pekin Ofisi iş birliğinde gerçekleştirilen 2019 MAB Gençlik Forumuna Millî Komisyonumuza gelen başvuruların değerlendirilmesinin ardından Adana Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Şube Müdürü Çağrı ÜN katılmıştır. 82 ülkeden 176 temsilcinin katıldığı gençlik forumunda özellikle biyosfer rezervlerinde biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, gençlerin biyosfer rezervleri yönetimine dâhil edilmesinin önemi konuları ele alınmıştır.

UNESCO ve L'Oréal Bursları

UNESCO'nun küresel önceliklerinden biri olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kavramının Doğa Bilimleri Sektörü kapsamındaki en güçlü örneklerinden birini UNESCO ve L'Oréal arasındaki iş birliği oluşturmaktadır.

UNESCO ve L'Oréal Vakfı yarının küresel sorunlarının üstesinden gelmeye yönelik çalışmalarıyla bilime katkı sağlayan kadın araştırmacılara destek vermektedir. UNESCO ve L'Oréal, yeni teknolojilerin hızla gelişmesi, nüfusun yaşlanması ve biyolojik çeşitliliğin tehdit altında olması gibi küresel sorunlarla karşı karşıya olan kadın araştırmacıların toplumda büyük etkiye sahip olacağı ve geleceğin temellerini atacağına inanmaktadır.

UNESCO'nun "Bilim Kadınları İçin Programı" kapsamında burs ve ödül programları aşağıda sunulmaktadır:

- 1- L'Oréal-UNESCO Bilim Kadınları İçin Ödülleri, her yıl, beş seçkin bilim kadınına araştırmalarıyla topluma ve insanlığa olan etkilerinden dolayı verilmektedir.
- 2- UNESCO- L'Oréal Uluslararası Bursları, 2000 yılından beri her yıl doktora yapan veya doktora sonrası araştırmacısı olan 15 genç bilim kadınına uluslararası bilimsel iş birlikleri oluşturdukları ve kültürlerarası ağlar geliştirdikleri için verilmektedir.
- 3- UNESCO Millî Komisyonlarının desteğiyle verilen UNESCO-L'Oréal Ulusal Bursları, dünya çapında bütün ülkelerde "Bilim Kadınları İçin Programı"nın bir yandan dayanak noktasını oluştururken, diğer yandan kendilerine özgü özellikleri ve özel ihtiyaçlarına saygı duymaktadır.

1998 yılından bu yana L'Oréal-UNESCO Ödülleri, bilimde yaptıkları çalışmalarla büyük gelişmeler sağlayan, 112 bilim kadınına verilmiştir. Ödül alan kadınlardan beşi daha sonra Nobel Ödülü de kazanmıştır. Bilim Kadınları İçin Programı kadınların bilimsel kariyerlerini uluslararası, bölgesel ve ulusal burs programları ile küresel ağlar yoluyla teşvik ederek cesaretlendirirken, geleceğin bilimini temsil eden kadınları desteklemeyi hedeflemiştir. Bugüne kadar 115 ülkeden 3400'den fazla kadın araştırmacıya burs sağlamış olan program, uluslararası bilim çevrelerinde bilimsel mükemmeliyet göstergesi hâline gelmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu - L'Oréal Türkiye Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Ulusal Programı

2003 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ve L'Oréal Türkiye iş birliğinde başlatılan ulusal burs programı, 2012 yılında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve L'Oréal Türkiye arasında UNESCO - L'Oréal Bursları konusunda iş birliği yapmak üzere hazırlanan protokol doğrultusunda, 2013 yılından itibaren "Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları" ulusal programı olarak devam ettirilmektedir.

2012 yılından itibaren Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ tarafından yürütülen UNESCO - L'Oréal ulusal burs programı 7 Eylül 2018 tarihinden itibaren Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA'nın Jüri Başkanlığı ve koordinasyonunda yürütülmektedir.

Doğa Bilimleri Sektörü

2003 yılında Türkiye’de başlatılan program kapsamında bugüne kadar toplam 100 aday ödüle layık görülmüştür. 2013-2019 yılları arasında ise Millî Komisyonumuz iş birliğinde toplam 42 aday yaşam ve malzeme bilimleri alanlarında burs almaya hak kazanmıştır.

Burs kapsamında Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri alanlarında araştırma yapmakta olan üçer genç kadın araştırmacı bu program çerçevesinde 75.000 TL değerinde birer yıllık burs ile desteklenmektedir.

Bursa hak kazanan adaylar, akademik özgeçmişleri ve gerçekleştirmek istedikleri araştırma projesinin önemi, niteliği, bilimsel yeniliği ve bilime yapacağı katkı ölçüt alınarak Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri seçim komitesi tarafından belirlenmektedir. Burs ilanları başvuru koşullarıyla birlikte her yıl L’Oréal Türkiye ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu resmî internet adreslerinden duyurulurken aynı zamanda Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler, medya, önceki bursiyerler, sivil toplum kuruluşları ve bilim çevrelerince de duyurulmaktadır. Başvurular çevrim içi olarak yapılmaktadır.

Başvuruların Değerlendirilmesi ve Ödül Töreni

L’Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Değerlendirme Paneli

L’Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları ilan döneminin ardından, burs almaya hak kazanan adayların belirlendiği L’Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları değerlendirme paneli 18 Nisan 2018 tarihinde Millî Komisyonumuz hizmet binasında gerçekleştirilmiştir. Jüri Üyelerinin katılımlarıyla bir gün süren panelde, ödül verilecek adaylar belirlenmiştir. Bir sonraki yıl jüri üyeleri değerlendirme paneli ise 22 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu - L’Oréal Türkiye Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Basın Toplantısı ve Ödül Töreni

L’Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2018 Ödülleri 25 Eylül 2018 tarihinde İstanbul Emek Sineması’nda yapılan ödül töreniyle sahiplerine takdim edilmiştir. Ödül töreninden bir gün önce, 24 Eylül 2018 tarihinde ise İstanbul Feriye Sarayı’nda bir basın toplantısı gerçekleştirilerek, “Bilim Kadınları İçin” programını tanıtan sunumlar yapılmış, Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri alanlarında burs almaya hak kazanan altı bursiyer projelerini ve deneyimlerini paylaşmışlardır. Ödül törenine Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Jüri Başkanı Prof. Dr. Zeki KAYA ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2018 Ödüllerini kazanan bursiyerler: Malzeme Bilimleri alanında; Dr. Öğretim Üyesi Sündüs ERBAŞ ÇAKMAK (Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi), Dr. Öğretim Üyesi Serim KAYACAN İLDAY (Bilkent Üniversitesi), Doç. Dr. Yasemin YÜKSEL DURMAZ (İstanbul Medipol Üniversitesi), Yaşam Bilimleri alanında ise; Doç. Dr. Nurcan TUNÇBAĞ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi), Dr. Öğretim Üyesi Selvi DURMUŞ ERİM (İstinye Üniversitesi), Doç. Dr. Ceyda AÇILAN AYHAN (Koç Üniversitesi)’dir.

2018 Yılı Ödül Töreni

13 Eylül 2019 tarihinde UNESCO - L'Oréal Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları basın toplantısı ve İstanbul'da Sakıp Sabancı Müzesi'nde gerçekleştirilen ödül törenine Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Jüri Başkanı Prof. Dr. Zeki KAYA ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

2019 Yılı Ödül Töreni

Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2019 Ödüllerini kazanan bursiyerler: Malzeme Bilimleri alanında; Doç. Dr. Aydan DAĞ (Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi), Dr. Bilge GÜVENÇ TUNA (Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi), Dr. Zöhre KURT (Orta Doğu Teknik Üniversitesi), Yaşam Bilimleri alanında ise; Dr. Gamze DERELİ CAN (Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi), Dr. Seçil VURAL (Koç Üniversitesi Hastanesi) ve Dr. Serap ERKEK (İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, Biyotıp ve Genom Merkezi)'tir.

Doğa Bilimleri Sektörü

L'Oréal -UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenekler Bursu

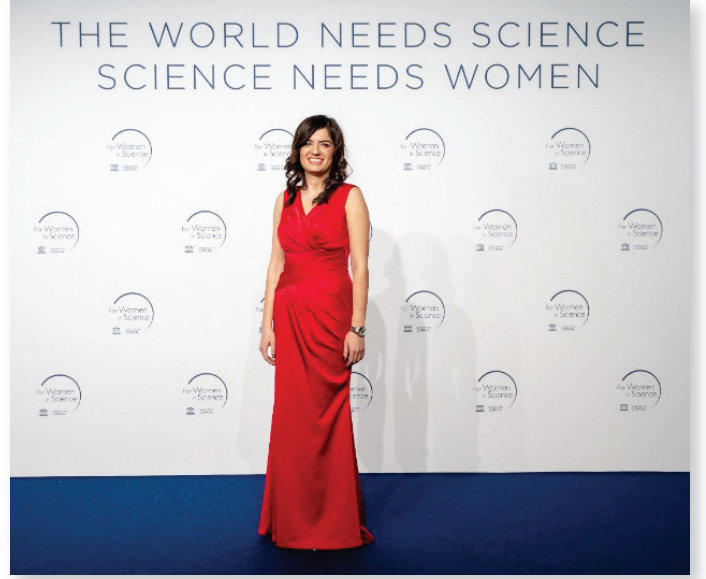
2014 yılında L'Oréal-UNESCO iş birliğinde Uluslararası Yükselen Yetenekler Bursu adıyla yeni bir burs programı oluşturulmuştur. Yükselen Yetenekler Burs Programıyla her yıl 15 bilim kadınına ödül verilmektedir. Ülkemizde bu program kapsamındaki aday UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve L'Oréal Türkiye iş birliğinde yürütülen ulusal burs programını kazanan adaylar arasından seçilerek, anılan burs programına aday gösterilmektedir.

UTMK Değerlendirme Jürisi tarafından ulusal bursiyerler arasından yapılan seçim sonrasında Uluslararası L'Oréal-UNESCO Yükselen Yetenekler Ödülüne aday gösterilen Doç. Dr. Duygu SAĞ 2018 yılında bu ödüle layık görülmüş ve dünya çapında bu ödüle hak kazanan 15 genç bilim kadını arasına girmiştir.

2018 yılında L'Oréal-UNESCO Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursunu kazanan bursiyerlerimizden Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nurcan TUNÇBAĞ biyoinformatik alanındaki araştırma projesiyle 2019 Uluslararası Yükselen Yetenekler Ödülünü dünya çapında almaya hak kazanan 15 bursiyer arasına girmiştir.

Uluslararası Yükselen Yetenekler Ödül Töreninde
Doç. Dr. Duygu SAĞ - 2018

Uluslararası Yükselen Yetenekler Ödül Töreninde
Doç. Dr. Nurcan TUNÇBAĞ - 2019

Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü

UNESCO'nun sosyal ve beşerî bilimler alanındaki rolü adalet, özgürlük ve insan onuru temelli sosyal dönüşümü kolaylaştırmak için bilgiyi teşvik etmek, entelektüel iş birliğini ve standartları geliştirmek olarak tanımlanmaktadır.

Bu rolü bağlamında, UNESCO sosyal ve beşerî bilimler sektörü, mevcut ve olması gereken arasındaki farkın azaltılmasına yardımcı olmak için görevler belirlemiştir ve bu farkı, mevcut durumu araştırarak (ampirik sosyal bilim araştırması); olabileceği öngörerek (felsefe ve ileri araştırma) ve olması gerekeni belirleyerek (etik ve insan hakları) azaltmaya çalışmaktadır.

UNESCO, sosyal ve beşerî bilimler sektöründe, kapsayıcı toplumsal kalkınmayı desteklemek, kültürlerin yakınlaşması için kültürlerarası diyalogu ve etik ilkeleri teşvik etmek stratejik hedefini belirlemiştir. Aynı zamanda "birlikte yaşamayı öğrenme" teması altında, demokrasi, küresel vatandaşlık, kültürlerarası diyalog, barış ve insan hakları için eğitimi benimseyerek barışın inşasına katkıda bulunmayı taahhüt etmektedir.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı UNESCO 27. Genel Konferans kararı ile 1994 yılında kurulmuş UNESCO'nun sosyal dönüşümler üzerine çalışmalarını sürdürdüğü hükûmetler arası bir bilim programıdır. Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı (Management of Social Transformations Programme) araştırma, siyasa ve uygulamalar arasında etkili köprüler inşa etmeye odaklanmaktadır. Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı, hükûmetler, sosyal ve beşerî bilim toplulukları ve sivil toplumlarla beraber bilgi ve eylem arasındaki pozitif sosyal değişimin anahtarı olan bağlantıyı güçlendirmek için çalışmaktadır. UNESCO'nun Sosyal Bilim araştırmalarını destekleyen ve teşvik eden tek program olması nedeniyle UNESCO'nun genel hedeflerinin belirlenmesinde MOST Programının önemli bir yeri bulunmaktadır.

MOST, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında kalkınma, yoksulluğun ortadan kaldırılması, çevresel değişimler için kapsayıcı ve sürdürülebilir çözümler üretilmesi ve kapsayıcı, etkili ve hesap verebilir yönetimin teşvik edilmesinin yanı sıra UNESCO'nun Afrika ve toplumsal cinsiyet eşitliği küresel önceliklerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

MOST, kanıtlanmış bilgilerle desteklenen karar verme kültürünün teşvik edilmesi için bilim insanlarının bilgilerini kullanan araştırma-politika ara yüzleri aracılığıyla Üye Devletleri politika geliştirme süreçlerini geliştirmeleri konusunda desteklemektedir.

MOST Programı Sosyal Kapsayıcılık ve Çevre Değişiminden Kaynaklanan Sosyal Dönüşüm olmak üzere iki tematik öncelik üzerine odaklanmaktadır. Aynı zamanda MOST Programının araştırma ayağı, MOST Hükûmetler Arası Forumlar ayağı ve politik destek ve kapasite geliştirme ayağı olmak üzere üç işlevsel ayağı bulunmaktadır.

Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Göç İhtisas Komitesi

MOST (Sosyal Dönüşüm Yönetimi) ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar UTMK Başkan Vekili Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ Başkanlığında Başkan Vekili Prof. Dr. Jülide Yıldırım ÖCAL, komite üyeleri Prof. Dr. Fırat PURTAŞ, Prof. Dr. İsmail TUFAN, Doç. Dr. M. Murat ERDOĞAN, Doç. Dr. Yaşar SALİHPAŞAOĞLU, Esat Ertaç ERBESLER, Beste GÜRSU, Şebnem İNCESU, Tuğba SOYSAL ÖZÖNER ve Selenay YAKICI ile çalışmalarını yürütmüştür.

Komite, 27. Genel Kurulun ardından 6 Temmuz 2018 tarihinde Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Göç İhtisas Komitesi adıyla yeniden kurulmuştur. Başkanlığını Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ'nin, Başkan Vekilliğini ise Doç. Dr. Saime ÖZÇÜRÜMEZ'in yürüttüğü komitenin üyeleri, Dr. Derya ÇAĞLAR, Prof. Dr. Rahmi ER, Dr. Gökçe OK, Prof. Dr. Fırat PURTAŞ, Prof. Dr. İsmail TUFAN ve Doç. Dr. Ayselin YILDIZ, Selenay YAKICI'dan oluşmaktadır. Komite, 2018-2019 yıllarında UNESCO Genel Konferans kararları ışığında konularını takip etmek üzere 4 toplantı gerçekleştirmiştir.

MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısı 14. Oturumu

33 Üye Devletin ve gözlemcilerin katılımıyla iki yılda bir gerçekleşen MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısının 14. Oturumu 19-20 Mart 2019 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı Selenay YAKICI katılmıştır.

Toplantıda 2017 yılında gerçekleştirilen Hükûmetler Arası Konseyin 13. Oturumundan itibaren Sekreteryanın faaliyetleri paylaşılmış, MOST Millî Komitelerine yer verilmiş ve Türkiye'nin de önerdiği periyodik rapor sunma tavsiye niteliğinde benimsenmiş, MOST Eylem Planına ilişkin istişarelerde bulunulmuş ve Eylem Planı taahhütlerle revize edilmiş, gelecek okuryazarlığına ilişkin sunum yapılmış, Dünya Beşerî Bilimler Konferansı hakkında bilgi paylaşılmış, MOST Programının diğer bilim programlarıyla sinerji içinde çalışması önerilmiş, Bilim ve Araştırmacılara İlişkin Tavsiye Kararı hakkında bilgi paylaşılmış ve MOST IGC 15. Oturumunun hazırlıkları görüşülmüştür. Toplantıda ayrıca, MOST Statüsü ve İşleyiş Kurallarının Türkiye başkanlığında gerçekleştirildiği belirtilerek Türkiye'ye teşekkür edilmiş ve Bilim ve Araştırmacılara İlişkin Tavsiye Kararının da Türkçe'ye tercüme edilmesinin memnuniyetle karşılandığı dile getirilmiştir.

Kültürlerin Yakınlaşması

UNESCO kültürlerin yalıtılarak korunması ve muhafaza edilmesini değil, aksine gündelik hayata dâhil edilmesini ve en önemlisi de farklı kültürlerle etkileşim ve iletişim halinde olmasını hedeflemektedir. Bu nedenle diyalog, UNESCO'nun kültür alanındaki faaliyetleri başta olmak üzere beslendiği temel kavramlardan biri olarak ele alınmaktadır. Bu amaç doğrultusunda UNESCO, dünya kültür mirasının ve çeşitliliğinin korunabilmesinin, gerektiği biçimde takdir edilmesinin ve sürdürülmesinin yönetimi olarak kültürlerarası diyalogu benimsemektedir.

UNESCO değerleri kapsamında kültürel çeşitlilik ve kültürel diyalogu teşvik etmenin, kültürler arasında köprü kurma ve barış için zemin hazırlamanın en güçlü yolu olduğu vurgulanmaktadır. UNESCO'nun

temel kuruluş amaçlarından biri; kültür yoluyla, küresel barışın tesisine ve paylaşılan ortak değerlere dayalı toplumlararası diyalog ortamı oluşturmaktır. Kültürlerarası diyalog mevcut uluslararası ortamda ve küreselleşme bağlamında yeni bir anlam kazanarak; dünya birliği ve sürdürülebilir barışın önemli bir unsuru olmuştur.

UNESCO'nun 25 Ekim - 10 Kasım 2011 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen 36. Genel Konferansı kararı ve ardından Birleşmiş Milletlerin 17 Aralık 2012 tarihinde gerçekleştirdiği 67. Genel Kurulu'nun kararı gereğince 2013-2022 yılları, Uluslararası Kültürlerin Yakınlaşması için On Yılı olarak ilan edilmiştir. Uluslararası Kültürlerin Yakınlaşması On Yılı, kültürel çeşitlilik ve evrensel değerler arasındaki yeni eklemlenmeleri hesaba katma ve açıkça gösterme ihtiyacını karşılamaya yönelik bir taahhüt olarak ortaya çıkmıştır.

Kültürlerin Yakınlaşması İhtisas Komitesi

Kültürlerin Yakınlaşması İhtisas Komitesi 27. Genel Kurulun ardından, 7 Eylül 2018 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi olarak kurulmuş ve 27 Aralık 2019 Yönetim Kurulu kararıyla Kültürlerin Yakınlaşması İhtisas Komitesi adıyla çalışmalarını yürütmeye devam etmiştir. Başkanlığını Ali MASKAN'ın, Başkan Vekilliğini ise Prof. Dr. Ali Uzay PEKER ve Doç. Dr. Muhammet Savaş KAFKASYALI'nın yürüttüğü komitenin üyeleri, Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL, Dr. Öğr. Üyesi Nurgül BEKAR, Başak ÖNSAL DEMİR ve Mehmet Emre AKTUNA ve Selenay YAKICI'dan oluşmaktadır. Gökhan UMUT Eylül 2018-Kasım 2018 arasında, Orhan AYDIN Kasım 2018-Aralık 2019 arasında komite üyeliğini yürütmüştür. Komite, 2018-2019 yıllarında UNESCO Genel Konferans Kararları ışığında konularını takip etmek üzere Millî Komisyonunda 6 toplantı gerçekleştirmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Programı

Birleşmiş Milletlerin Beden Eğitimi ve Spor konusuna programlarında öncelikli olarak yer veren kuruluşu olan ve ayrıca Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesinin (CIGEPS) sekretarya rolünü yürüten UNESCO, bu alanda ortaya çıkan sorunların ve yeniliklerin tartışılması için hükûmetlere, sivil toplum kuruluşlarına sistemlerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için tavsiyeler sunmaktadır.

Sunmuş olduğu tavsiyelerin yanında, beden eğitimi alanında eğitim sistemlerini genişletmek ve güçlendirmek isteyen taraf devletlere yol göstermekte ve spor konusundaki gelişim programlarının tasarlanmasında ve uygulanmasında uzmanlık hizmeti sunmaktadır. Bunlara ek olarak, UNESCO geleneksel spor ve oyunlar gibi kültürel ve sosyal gelişimle ilişkili alanlarda yol gösterici olarak uzman rolü oynamakta ve değerlendirmeler yapmaktadır. Sosyal bağların kuvvetlendirilmesinde güçlü bir araç olan spor, coğrafi sınırları ve sosyal sınıfları reddeden; farklı coğrafi, kültürel ve politik bağlamlarda sosyal birleşme ve ekonomik kalkınmayı teşvik eden önemli bir katalizördür. Spor ayrıca farklı coğrafi, kültürel ve siyasi bağlamlarda sosyal bütünleşmenin ve ekonomik kalkınmanın öncüsü olarak da önemli bir role sahiptir.

UNESCO'nun sosyal ve beşerî bilimler sektörü içerisinde ele alınan spor programı Barış ve Kalkınma için Spor, Nitelikli Beden Eğitimi, Geleneksel Sporlar ve Oyunlar, Kadın ve Spor ile Anti-Doping gibi çeşitli konulara odaklanmaktadır.

Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü

Artan rekabet sonucunda, sporda performans artırıcı maddeler ve yöntemlerin kullanımının yaygınlaştığı görülmektedir. Bu durum sadece üst düzey sporcuları değil, gençleri ve amatör spor düşkünlerini de dopinge çekmektedir. Doping hem sporun ahlakî ve etik yapısını, hem de kullanan sporcuların sağlığını bozmaktadır. UNESCO, adil ve eşitlikçi sporu sağlamak ve genç sporcuları korumak arzusuyla dopingle mücadele konusunda etkin çalışmaktadır.

Bir diğer husus da, sporda cinsiyet dağılımlarının orantısız oluşunun günümüzde maalesef devam etmesidir. UNESCO, sporda kadınların ötekileştirilmesinin önüne geçilmesi ve spor programlarına kadınların katılımının artırılması gerektiğini savunmaktadır. Sporcu girişimlerine ve spor programlarına yapılan teşviklerin artmasıyla, kadınların sporda ötekileştirilmiş durumlarından kurtularak spor programlarında daha fazla yer almaları amaçlanmaktadır.

UNESCO, sporun sosyal bağları ve ağları geliştiren; barış, kardeşlik, birliktelik, şiddet karşıtlığı, hoşgörü ve adalet duygularını teşvik eden güçlü bir araç olduğunu dile getirmektedir. Çatışma sonrası durumlarda karşılaşılan sorunlar, sporun insanları bir araya getirmesi özelliğiyle daha kolay aşılabilir. UNESCO, sporu barış ve kalkınma için bir katalizör olarak kullanma amacıyla birçok girişime destek olmaktadır.

Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu

27. Dönem Genel Kuruluna kadar Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi olarak çalışmalarını sürdüren İzleme Grubu, 7 Kasım 2018 tarihinde, Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu olarak yeniden kurulmuştur. Prof. Dr. Haydar DEMİREL, Dr. Öğr. Üyesi Pınar ARPINAR AVŞAR, Cemre Berker ÜLKER ve Alperen TOSUN'dan oluşan İzleme Grubu, çalışmalarını ulusal ve uluslararası toplantılara katılım sağlayarak raporlama şeklinde sürdürmektedir.

CIGEPS Daimi Danışma Konseyi Toplantısı

28-29 Mart 2019 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen CIGEPS Daimi Danışma Konseyi Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Pınar ARPINAR AVŞAR katılmıştır. Toplantıda, Birleşmiş Milletler sistemi içinde "Kalkınma ve Barış için Spor"a yönelik yaklaşmanın güçlendirilmesi ihtiyacına, Kazan Eylem Planının uygulanmasına ve CIGEPS Tüzüğü'nün revizyonuna değinilmiştir.

UNESCO Biyoetik Programı

İnsanlığın yaşam bilimleri alanında gerçekleştirmiş olduğu ilerleme, insanlığa sağlık koşullarını geliştirme ve tüm canlı türlerinin gelişim süreçlerini kontrol etme yetisini vermiştir. Yaşanan bu ilerlemenin sosyal, kültürel, hukuki ve etik etkileri geçtiğimiz yüzyılın en önemli tartışmalarından biri olmuş ve biyoetik alanını ortaya çıkarmıştır.

İnsanlığın ahlaki, entelektüel dayanışması olmadan barışın olmayacağı inancı üzerine inşa edilmiş bir kuruluş olarak UNESCO bu uluslararası ve kültürler üstü tartışmaya tüm ülkeleri dâhil etmeye çalışmaktadır. 1970'lerden beri UNESCO'nun Biyoetik alanına dâhil olması tartışmaların uluslararası boyutunu yansıtmıştır. 1993 yılında UNESCO bünyesinde kurulan "Biyoetik Programı" disiplinler arası,

çok kültürlü ve çoğulcu fikirlerin üretildiği bir platform olarak yaşam bilimleri alanında ortaya çıkan etik zorlukları belirlemeye ve incelemeye yardımcı olmuştur. 20 yıl içinde UNESCO Biyoetik Programı, biyoetik alanını düzenleyen dört temel hukuk belgesini hazırlamış; ulusal biyoetik komitelerinin kurulmasına ve işlevlerinin güçlendirilmesine destek olmuş; uzmanlar, kurumlarla bu alanda üretilen bilgi ve belgeleri barındırır altı veri tabanına ücretsiz erişim sağlayan "Küresel Etik Gözlemi"ni (GEObs) kurmuş; dünya genelinde bu alanda akademik çalışmaları ve etkileşimi teşvik etmek üzere UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağlarının kurulmasında rol almıştır.

Biyoetik alanında dünyadaki ilerlemeleri takip etmek ve bunlara uyum sağlamak amacıyla Millî Komisyonumuzda, önce Komite daha sonra İzleme Grubu olarak kurulan bir yapıyla biyoetik konusunda çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Biyoetik ilkelerin tanınması ve etkin uygulanmasının sağlanması amacıyla, biyoloji, genetik ve tıp bilimlerindeki araştırma ve uygulamaların ortaya çıkarabileceği insan onurunun korunmasıyla ilgili sorunlar hakkında toplumun ve bireylerin sorumluluk bilincinin artırılması, konuyla ilgili geniş katılımlı bir tartışma ortamının yaratılması, ayrıca her düzeyde biyoetik eğitiminin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Biyoetik İzleme Grubu

Biyoetik İhtisas Komitesi, UTMK 27. Genel Kuruluna kadar faaliyetlerini Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ'ün başkanlığında üyeler; Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BUKEN, Yrd. Doç. Dr. Özge YÜCEL DERİCİLER, Prof. Dr. Murat ELÇİN, Dr. Hilal İLBARS, Prof. Dr. Hakan S. ORER, Doç. Dr. Işık YULUĞ ve İrem ALPASLAN BASIK ile çalışmalarını sürdürmüştür. 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen 27. Genel Kurulun ardından, İzleme Grubu olarak devam etmesi kararı alınmış ve 7 Eylül 2018 tarihinde Biyoetik İzleme Grubu kurulmuştur. Başkanlığını Prof. Dr. Hakan Sedat ORER'in yürüttüğü İzleme Grubunun üyeleri Prof. Dr. Uygur Halis TAZEBAY, Dr. Özge YÜCEL DERİCİLER ve Alperen TOSUN'dan oluşmaktadır. Biyoetik İzleme Grubu, biyoetik alanında farkındalığın artırılması, uluslararası iş birliklerinin kurulması, mevzuat geliştirmede ve ihtiyaç duyulan konularda Sağlık Bakanlığına danışmanlık sağlanması ilişkin çalışmalarına devam etmiştir.

Ulusal Etik Konseyleri NEC 24. Forumu

4-5 Nisan 2019 tarihlerinde, Romanya'da gerçekleştirilen Ulusal Etik Konseyleri NEC 24. Forumuna, Millî Komisyonumuzu temsilen Biyoetik İzleme Grubu Başkanı Prof. Dr. Hakan Sedat ORER katılmıştır. Toplantıda göç ve etik değerler gündeme alınmış; ayrıca bu kapsamda teoriden uygulamaya geçilebilmesi adına neler yapılabileceği görüşülmüştür.

11. Hükûmetler Arası Biyoetik Komite Toplantısı

6-7 Haziran 2019 tarihlerinde, Paris'te gerçekleştirilen 11. Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi toplantısına, Millî Komisyonumuzu temsilen Biyoetik İzleme Grubu Başkanı Prof. Dr. Hakan Sedat ORER katılmıştır. Gerçekleştirilen oturumda, UNESCO Uluslararası Biyoetik Komitesi (IBC) tarafından iki yılda bir yapılan çalışmalar 2018-2019 dönemi için değerlendirilmeye alınmıştır.

Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü

Bilim ve Teknolojide Biyoetik ve Etik Konferansı

16-17 Ekim 2019 tarihlerinde, Brüksel'de gerçekleştirilen Bilim ve Teknolojide Biyoetik ve Etik Konferansına Millî Komisyonumuzu temsilen Biyoetik İzleme Grubu Başkanı Prof. Dr. Hakan Sedat ORER katılmıştır. Toplantı, bilim ve teknoloji bağlamlarında biyoetiğin ve etiğin ne olduğunu ve bunların bilimsel faaliyet, politika oluşturma, gelişme ve sosyal refaha erişim konularında nasıl kolaylaştırıcı bir rol oynayabileceklerini tanımlamayı amaçlamıştır.

Kültür Sektörü

UNESCO, barışı zihinlerde kültür yoluyla inşa etmek amacıyla kuruluşundan bu yana çeşitli kültür çalışmaları yürütmektedir. Çalışmalar unsurları koruma, topluluğun katılımını sağlama, toplumsal kimlik ve aidiyeti güçlendirme, deneyimleri paylaşma ve unsurların sürdürülebilirliğini sağlama yaklaşımlarıyla gerçekleştirilmektedir.

UNESCO'nun kültür çalışmaları; sürdürülebilir barışa, yaratıcılığın teşvik edilmesine, açık ve katılımcı toplumlar oluşturulmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. UNESCO kültür sektöründeki temel amaçlarını günümüz değişen dünyasının beklentileri ve ihtiyaçları doğrultusunda güncelleyerek devam ettirmektedir.

UNESCO'nun kültür sektörüyle ilişkili altı sözleşmesi bulunmaktadır. Türkiye, 2005 Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi, 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, 1970 Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlere İlgili Sözleşme ve 1954 Silahlı Bir Çatışma Hâlinde Kültür Mallarının Korunmasına Dair Sözleşme olmak üzere 5 Sözleşmeye taraftır. Yalnızca 2001 Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesine taraf değildir.

UNESCO 2014 -2021 orta vadeli dönemi için iki stratejik hedef doğrultusunda ve ana eylem planları ile tam uyum içerisinde olan Temel Program IV - Kültür eylem planını uygulamaktadır. UNESCO'ya göre kültürü sürdürülebilir kalkınma politikasının merkezine yerleştirmek, dünyanın geleceği için önemli bir yatırımdır. Aynı zamanda kültürel çeşitlilik ilkelerini dikkate alan başarılı küreselleşme süreçlerinin de bir ön koşuludur. Kalkınma yalnızca ekonomik büyüme ile eş anlamlı değildir; daha tatmin edici bir entelektüel, duygusal, ahlakî ve manevî varlığa ulaşmak için bir araçtır. Bu nedenle kalkınma ve kültür bütüncül olarak ele alınmaktadır. UNESCO, kültürler arasında karşılıklı anlayış ve diyaloga dayanan insan merkezli bir yaklaşımı hedeflemekle birlikte, bu temeller üzerine oturtulan kalkınmanın sürdürülebilir olabileceğini savunmaktadır. Kültürün sürdürülebilir kalkınmanın yön vericisi ve sağlayıcısı olduğu ilk defa Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2030 Gündeminde yer almıştır.

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden dördünde daha açık olmak üzere, dokuz hedef içerisinde kültürün sürdürülebilir kalkınmayla ilişkisi vurgulanmaktadır. Bahse konu dört hedef şunlardır: Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak (Hedef 4); Sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı sağlamak, tam ve üretici istihdamı ve insan onuruna yakışır işleri sağlamak (Hedef 8); Kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak (Hedef 11); ve Sürdürülebilir tüketimi ve üretimi sağlamaktır (Hedef 12).

Silahlı çatışma ya da doğal afet durumlarında tahrip olan kültürel mirasın korunması, son dönemde UNESCO'nun kültür çalışmalarının odağında yer alan en temel konulardan biri olmuştur.

Kültür Sektörü

UNESCO kültür sözleşmeleri birçok ülke ve kurum tarafından tanınmakta ve bu sebeple uluslararası iş birlikleri için eşsiz bir platform sunmaktadır. UNESCO kültür sözleşmeleri insan haklarına ve ortak değerlere dayalı, kapsayıcı bir kültür yönetim sistemi kurmayı hedefler. Söz konusu uluslararası anlaşmalar doğal ve kültürel mirasları, sualtı kültürel mirasını, somut olmayan kültürel mirası, müze koleksiyonları ve mirasın diğer formlarını korumak ve muhafaza etmek için uygun ortam oluşturmada, yaratıcılık, inovasyon ve dinamik kültür sektörlerinin ortaya çıkmasına destek olmaktadır.

UNESCO'nun 40. Genel Konferansında alınan kararlar doğrultusunda, kültür ana programı, iki stratejik hedef ve bu hedefler doğrultusunda belirlenmiş iki ana eylem hattı etrafında şekillenmiştir. Bunlar; mirası korumak, kuşaktan kuşağa aktarmak ve yaratıcılığı ve kültürel ifadelerin çeşitliliğini teşvik etmektir. Bu stratejik hedeflere ulaşılması için belirlenen ana eylem hatları ise; diyalog ve kalkınma için kültürel mirasın korunması, teşvik edilmesi, aktarılması ve sürdürülebilir kalkınma için yaratıcılığı ve kültürel ifadelerin çeşitliliğini artırmanın yanı sıra bütüncül ve kapsayıcı kültür yönetimi sistemi oluşturmaktır.

Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme

UNESCO 26. UNESCO Genel Konferansında 1970 tarihli Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşmeyi benimsemiş ve kültür varlıklarının yasadışı ticaretini engellemeyi hedeflemiştir.

1970 Sözleşmesi, UNESCO'nun aralarında pek çok kültür varlığı açısından zengin ülkesi ve eskiden yasadışı trafiğe maruz kalan ülkeler de dâhil olmak üzere, 134 Üye Devlet tarafından benimsenmiştir. Türkiye'nin 1981 yılında taraf olduğu Sözleşme, Taraf Devletlerin özellikle önleyici tedbirler, koruma düzenlemeleri ve uluslararası iş birliği alanlarında harekete geçmesini gerektirmekte, kültür varlıklarının kanunsuz olarak transferini önleyici eylem ve tedbirler için uluslararası iş birliğini teşvik etmekte ve kültür varlıklarının iadesi için ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde tedbirler geliştirmektedir.

Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İzleme Grubu

12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Aysun ARSLAN Başkanlığında, Komite Üyeleri; Özgen ACAR, Çetin ARSLAN, Zeynep BOZ, Doç. Dr. Ertekin Mustafa DOKSANALTI, Prof. Dr. Ethem ELDEM, Dr. Nazan ÖLÇER, Prof. Dr. Sibel ÖZEL, Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ, Ali SERİM, Emir Salim YÜKSEL ve M. Aslı HETEMOĞLU ile çalışmalarını yürütmüştür.

27. Dönem Genel Kurulunun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde, Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İzleme Grubu olarak Prof. Dr. Sibel ÖZEL Başkanlığında kurulmuştur. İzleme grubu üyeleri, Emir Salim YÜKSEL ve Serkan AKSOY ile çalışmalarını sürdürmektedir.

2018-2019 yıllarında bir toplantı gerçekleştirilmiştir. İzleme grubu çalışmalarını yurtdışında bulunan kültür varlıklarının iade çalışmalarında akademik destek ve danışmanlık sağlanması, eserlerin iade yöntemlerine ilişkin stratejilerin belirlenmesi, iade süreçlerindeki mevcut veya olası eğilimlerin değerlendirilmesi ve kültür varlıklarının yasadışı ticaretine ilişkin olarak toplumda farkındalık oluşturma konuları kapsamında sürdürmüştür.

Kültürel Varlıkların Kaçakçılığı ile Mücadeleye Avrupa'daki Sanat Piyasalarının Dâhil Edilmesi

20-21 Mart 2018 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen Kültürel Varlıkların Kaçakçılığı ile Mücadeleye Avrupa'daki Sanat Piyasalarının Dâhil Edilmesi konulu toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Aysun ARSLAN ve Sektör Uzmanı M. Aslı HETEMOĞLU katılmıştır. Toplantı kapsamında, sanat piyasası mensuplarının farkındalığını artırmak ve eser ticareti yapılırken gerekli çaba ve titizliğin gösterilmesi için teşvik edilmeleri hedeflenmiş olup, taşınabilir miras ve müze koleksiyonlarının anılan sözleşme kapsamındaki yasal çerçevesi ve bu alanda uluslararası iş birliğinin artırılması konuları üzerinde durulmuştur.

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme

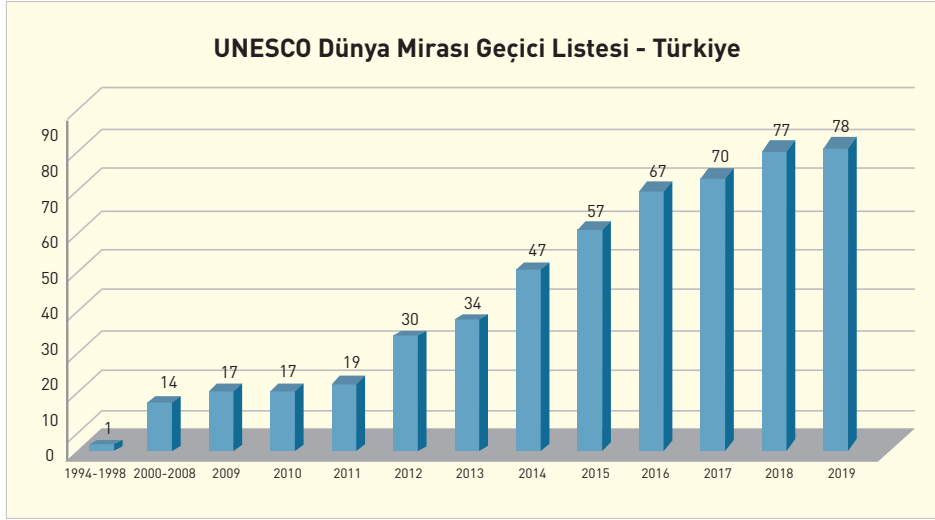
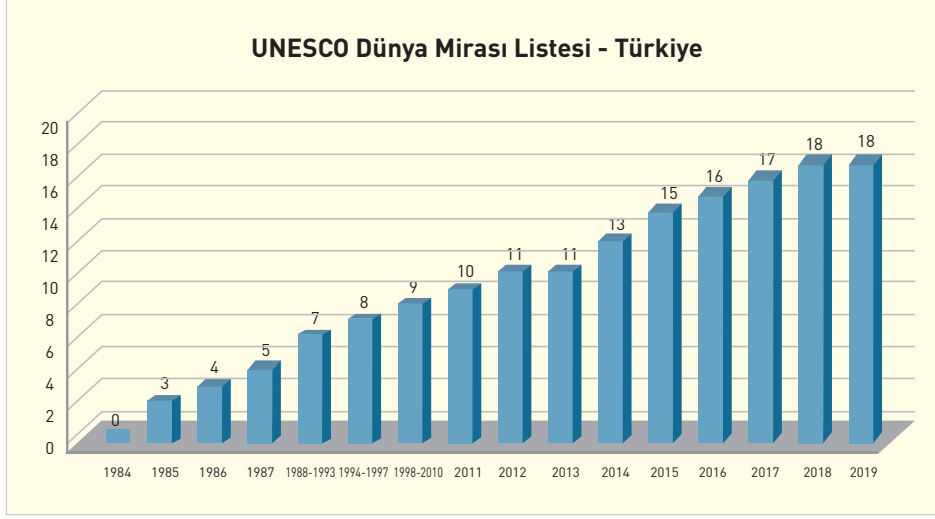
UNESCO, kültürel ve doğal mirasın korunması, muhafazası ve teşhiri amacıyla 16 Kasım 1972 tarihinde Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Sözleşmenin en önemli özelliklerinden biri, doğal ve kültürel alanların korunmasına ilişkin kavramları tek bir belgede bir araya getirmesidir. Sözleşme bağlamında Taraf Devletler, kültürel ve doğal mirasların bölgesel koruma programlarına entegre edilmesi, korumaya ilişkin bilimsel ve teknik araştırmaları üstlenme ve yürütme, yerel halkın gündelik yaşantılarında mirasa işlev kazandırması ve ayrıca dünya mirasının eğitim ve bilgi programları aracılığıyla farkındalığının artırılması gibi konularda teşvik edilmektedirler. Ayrıca Sözleşme kapsamında Taraf Devletler düzenli olarak Dünya Mirası Komitesine miras alanlarına ilişkin koruma durum raporu sunmaktadırlar. Söz konusu raporlar, uzmanlar tarafından alanların süreç içerisindeki durumlarının değerlendirilmesine, mevcut veya olası sorunlara ilişkin çözüm önerisi arayışı ve ihtiyaçların kararlaştırılmasına imkân sağladığı için Dünya Mirası Komitesinin çalışmalarında büyük önem taşımaktadır. Sözleşmeye Türkiye 16 Mart 1983 tarihinde taraf olmuştur.

Türkiye ilk kez 1983 yılında Dünya Mirası Listesinde miras alanı bulunmayan Taraf Devletler kontenjanından Dünya Mirası Komitesinde yer almıştır. 2013 yılında gerçekleşen 19. Taraf Devletler Genel Kurulunda Sözleşme tarihinin en yüksek oyunu alarak Komite üyeliğine ikinci kez seçilmiştir. Her yıl gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi Oturumlarında güncellenen Dünya Mirası Listesinde, 2017 yılında listeye kayıt edilen Aphrodisias ve 2018 yılında kaydedilen Göbekli Tepe ile birlikte Türkiye'nin 16'sı kültürel, ikisi karma olmak üzere toplam 18 mirası bulunmaktadır.

UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilen mirasların yanı sıra söz konusu listeye önerilmesi planlanan miraslardan oluşan bir Geçici Liste bulunmaktadır. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi, Üye Devletler için ulusal bir envanter niteliğindedir ve asıl listeye başvurulacak olan alanlar bu listeden seçilerek belirlenmektedir. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde, Türkiye'nin ilki 1994 yılında sunulan ve son olarak 2019 yılında güncellenen şekliyle 72 kültürel, üç karma ve üç doğal olmak üzere toplam 78 mirası bulunmaktadır. Türkiye'nin Dünya Mirası Listesinde yıllara göre durumunu gösteren grafik aşağıda sunulmaktadır:

Kültür Sektörü

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Nevra ERTÜRK Başkanlığında Başkan Vekilleri Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU ve Prof. Dr. Ufuk KOCABAŞ, Komite Üyeleri Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE, Prof. Dr. Berrin ALPER, Prof. Dr. Rüstem ASLAN, Davut Gazi BENLİ, Prof. Dr. İclal DİNÇER, Dr. Şule KILIÇ, İpek ÖZBEK, Prof. Dr. Sare SAHİL, Prof. Dr. Bilal SÖĞÜT, Yrd. Doç. Dr. Mehmet UĞURYOL, Emir Salim YÜKSEL ve M. Aslı HETEMOĞLU ile çalışmalarını yürütmüştür.

27. Dönem Genel Kurulunun ardından 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN Başkanlığında yeni dönemde de kurulmuştur. Komite Başkan Vekilleri Dr. Öğretim Üyesi Gülsün TANYELİ ve Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE, Komite Üyeleri, Prof. Dr. Yegan KAHYA, Prof. Dr. Zeynep Gül ÜNAL, Mergül KOTİL, Nezih BAŞGELEN, Emir Salim YÜKSEL, İpek ÖZBEK ve Şule ÜRÜN'den oluşmaktadır. Komite 2018-2019 yıllarında beş defa toplanmıştır.

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi çalışmalarını Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme kapsamında yürütmekte; Sözleşmenin temel ilkelerinin yaygınlaştırılmasını ve miras alanlarının sürdürülebilir korunmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Ayrıca 2013-2017 yıllarında Türkiye'nin üyesi olduğu Dünya Mirası Komitesi çalışmalarına kültürel miras dosyalarının değerlendirilmesi kapsamında akademik birikimiyle danışmanlık eden Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi, Türkiye'de UNESCO ve kültürel miras farkındalığını artırma ve geliştirme temel hedefiyle hareket etmektedir.

UNESCO Dünya Mirası Alanları Seminerleri

UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri - 2018

Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi üyeleriyle "UNESCO Dünya Mirası Alanları" konulu eğitim semineri çalışmasının altıncısı, 17 Nisan 2018 tarihinde Millî Komisyonumuz hizmet binasında gerçekleştirilmiştir. UNESCO Dünya Mirası Gezginleri Derneği Onursal Başkanı Atilla EGE ülkemizdeki ve dünyadaki UNESCO Dünya Mirası Alanları, Dünya Mirası Listesi, Geçici Liste, UNESCO'nun miras alanı seçim ve değerlendirme ölçütleri, miras alanlarının önemi ve korunması konularında bir sunum gerçekleştirmiştir.

UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri - 2018

Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi Üyesi olan yaklaşık 40 çocuk, Çocuk Meclisi idarecileri, psikoloğu ve Millî Komisyonumuz personelinin katıldığı seminerin ardından çocuklara katılım belgesi verilmiş ve bir kokteyl düzenlenmiştir. UNESCO'nun Dünya Mirası Eğitimi Programı kapsamında gerçekleştirilen bu seminer gençlerin ve çocukların miras alanlarının korunması sürecine dâhil edilmesi ve mirasın gelecek nesillere aktarılması bilincine yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla düzenlenmektedir.

Kültür Sektörü

UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri - 2019

UNESCO Dünya Mirası Alanları Semineri -2019

Ankara Büyükşehir Belediyesinden gelen talep doğrultusunda gelenekselleşen bir etkinliğe dönüşen "UNESCO Dünya Mirası Alanları" konulu eğitim seminerinin yedincisi, Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi üyelerinin katılımıyla 5 Şubat 2019 tarihinde Millî Komisyonumuz hizmet binasında gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Dünya Mirası Gezginleri Derneği Onursal Başkanı Atila EGE, Çocuk Meclisi Üyelerine ülkemizdeki ve dünyadaki UNESCO Dünya Mirası Alanlarına ilişkin bilgi paylaşmıştır.

Seminer Katılımcıları

Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi Üyesi olan yaklaşık 30 çocuk, Çocuk Meclisi idarecileri, psikoloğu ve Millî Komisyonumuz personelinin katıldığı seminerin ardından katılımcılara sertifikaları verilmiştir. UNESCO'nun Dünya Mirası Eğitimi Programı kapsamında bir iyi uygulama örneği olarak gerçekleştirilen seminere ileriki yıllarda da devam edilmesi planlanmaktadır.

Göbekli Tepe Adaylık Dosyası İstişare Toplantısı

11-13 Haziran 2018 tarihleri arasında Paris'te Göbekli Tepe Adaylık Dosyası İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE katılmıştır. UNESCO'nun kültürel miras konusundaki danışma organı olan ICOMOS uzmanları ve Türkiye delegasyonu arasında Göbekli Tepe adaylık dosyasının UNESCO Dünya Mirası Listesine kayıt sürecine ilişkin ICOMOS raporu ve taslak karar tasarısına ilişkin istişarelerde bulunulmuştur.

UNESCO Dünya Mirası Komitesi 42. Oturumu

UNESCO Dünya Mirası Komitesi 42. Oturumu, 24 Haziran - 4 Temmuz 2018 tarihleri arasında Bahreyn Krallığı başkenti Manama'da gerçekleştirilmiştir. Oturuma Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Somut Kültürel Miras İhtisas Komite Başkan Vekili Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE, UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN ve Sektör Uzmanı M. Aslı HETEMOĞLU katılmıştır.

Toplantıda toplam 157 miras alanı ve Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesinde bulunan 54 alanın koruma durum raporları değerlendirilmiştir. Toplantıda Türkiye'den Göbekli Tepe'nin kaydedilmesiyle birlikte Türkiye'nin Listedeki miras varlığı 18'e yükselmiştir. Dünyadan toplam 19 miras alanı Listeye kaydedilmiştir. Komite çalışmalarına ek olarak, delegasyonlar veya uluslararası sivil toplum kuruluşları tarafından yan etkinlikler de gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Dünya Mirası Komitesi 43. Oturumu

UNESCO Dünya Mirası Komitesi 43. Oturumu 30 Haziran - 10 Temmuz 2019 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeynep Gül ÜNAL, UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN ve Sektör Uzmanı M. Aslı HETEMOĞLU katılmıştır.

Toplantıda, Listeye kayıtlı 166 alan ve Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesinde bulunan 54 alanın koruma durumları değerlendirilmiş; toplantı kapsamında çeşitli yan etkinlikler düzenlenmiştir. Çeşitli ülkelerden toplam 29 alan UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilmiş olup, hem doğal hem de kültürel miras kategorilerinden aday gösterilen çok sayıda seri miras alanının olması dikkat çekmiştir.

Arslantepe Höyüğü Dünya Mirası Listesi Adaylığı İstişare Toplantısı

23-27 Eylül 2019 tarihleri arasında Malatya'da Arslantepe Höyüğü Dünya Mirası Listesi Adaylığı İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı M. Aslı HETEMOĞLU katılmıştır. Toplantıda alanın UNESCO Dünya Mirası Listesine adaylık süreci ile ilgili yerel paydaşlarla istişarelerde bulunulmuş ve katılımcılarla birlikte alan ziyareti gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Dünya Miras Alanı Mezopotamya Bataklıkları Bağlamındaki Tutumun Gözden Geçirilmesi İçin İstişare Toplantısı

Irak tarafından 2016'da UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilen karma miras alanına ilişkin su politikasında ülkemizin menfaatleri dikkate alınarak Millî Komisyonumuz uzmanlarınca 7 Aralık 2018

Kültür Sektörü

tarihinde bir istişare toplantısı gerçekleştirilerek bir rapor hazırlanmıştır. Toplantıya UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Hidroloji İzleme Grubu Üyeleri Doç. Dr. Koray K. YILMAZ, Dr. Murat Ali HATİPOĞLU, Barçın Akın YÜRÜR ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine Kaydedilişinin 25. Yıl Kutlamaları

17 Aralık 2019 tarihinde Safranbolu Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından düzenlenen Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine Kaydedilişinin 25. Yıl Kutlamalarına Millî Komisyonumuzu temsilen UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Toplantıda UNESCO Dünya Mirası Listesine kayıt sürecinin ardından alandaki gelişmeler hakkında sunumlar yapılmış, Millî Komisyonumuz adına bir açılış konuşması yapılarak, Dünya Mirası Sözleşmesi ve mirasın aktarımının önemine değinilmiştir. Toplantının ardından katılımcılarla birlikte alan ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

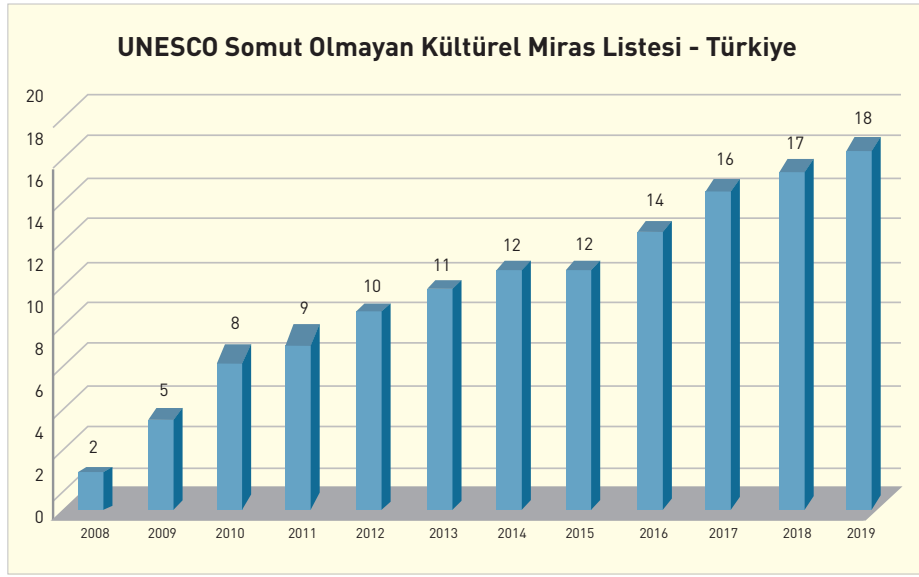
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 yılında gerçekleştirilen UNESCO 32. Genel Konferansında kabul edilmiştir. Sözleşmenin ikinci maddesi Somut Olmayan Kültürel Mirası şu şekilde tanımlamaktadır: *"Somut Olmayan Kültürel Miras, toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu somut olmayan miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur."*

Sözleşmede somut olmayan kültürel mirasın belirdiği alanlar olarak tanımlanan, somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille birlikte sözlü gelenekler ve anlatımlar, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler, doğa ve evrenle ilgili uygulamalar ve el sanatları geleneği alanlarındaki mirası koruma, uygulama, aktarma ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla mirasın taşıyıcılarının ve aktarıcılarının kimlik ve aidiyet duygusunu pekiştirerek sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlamakta ve hedeflerin potansiyelinden faydalanmaktadır. Bu Sözleşme çerçevesinde, kültürel mirası diyalog, uzlaşma ve iş birliğiyle kuşaktan kuşağa aktarmak, temel amaç ve eylem planları arasında görülmektedir.

176 Üyesi Devletin taraf olduğu Sözleşmeye, Türkiye 23 Mart 2006 tarihinde 45. ülke olarak taraf olmuştur. Türkiye ilk kez 2006-2010 dönemi için Sözleşmenin Hükûmetler Arası Komitesine seçilmiş, 2007 yılında Komite Başkanlığını üstlenerek 2008 yılında 3. Hükûmetler Arası Olağan Komite Toplantısına ev sahipliği yapmış, 2008-2010 yılları arasında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine önerilen dosyaları inceleyen Alt Organa seçilmiştir. Ülkemiz 2014 yılında yapılan Taraf Devletler Genel Kurulunda 2014-2018 dönemi için Komite üyeliğine seçilmiş; 2016 yılında Komite Başkan Yardımcılığı ve Raportörlük görevlerini, 2017 yılında ise Başkan Yardımcılığını üstlenmiştir.

2018 ve 2019 yıllarında yapılan Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Komitesi oturumlarında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine “Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği” Azerbaycan, Kazakistan ve Türkiye’nin çok uluslu ortak dosyası olarak; “Geleneksel Türk Okçuluğu” ise Türkiye dosyası olarak kaydedilmiştir.

Böylece Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde yer alan unsur sayımız 18’e yükselmiştir. UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirası Listelerinde Türkiye’nin yıllara göre durumunu gösteren grafik aşağıda sunulmaktadır:

Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi

12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında, Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ, Prof. Dr. Muhtar KUTLU ve Komite Üyeleri Prof. Dr. Ali DUYMAZ, Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN, Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR, Prof. Dr. Şeref ATEŞ, Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER, Doç. Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE, Solmaz KARABAŞA, Funda KOCABIYIK, Vildan SATIK, Emir Salim YÜKSEL ve İrem ALPASLAN BASIK ile çalışmalarını yürütmüştür.

27. Dönem Genel Kurulunun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi yeniden kurulmuştur. Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ, Prof. Dr. Muhtar KUTLU ve Komite Üyeleri Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ, Prof. Dr. Adem ÖGER, Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, Mehmet Akif ÖZDEMİR, Doç. Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE, Vildan SATIK, M. Aslı HETEMOĞLU ve Raportör Bilge TÜZEL'den oluşmaktadır.

Komite, 2018-2019 yılları arasında SOKÜM Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu ve SOKÜM Mevzuatına İlişkin Alt Çalışma Grubu ile dokuz defa toplanmıştır. SOKÜM çalışmalarını Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü ve Dışişleri Bakanlığı ile takip ve istişare ederek değerlendirme ve ortak adaylıklarla ülkemizin Hükûmetler Arası Komitede temsiline ve somut olmayan kültürel miras farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalara ağırlık vermiştir. Komitede SOKÜM Mevzuatına İlişkin

Kültür Sektörü

Alt Çalışma Grubu, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasına İlişkin Model Kanun Taslağına; SOKÜM Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu ise Millî Eğitim Bakanlığının ders kitapları ve öğretim programlarına ilişkin görüş ve önerilerini sunmuştur.

Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitime İlişkin Alt Çalışma Grubu

27. Genel Kurulun ardından Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi faaliyetlerine katkı sağlamak üzere 12 Ekim 2018 tarihinde kurulan Alt Çalışma Grubu Prof. Dr. Ali DUYMAZ, Dr. Pınar KASAPÖĞLU AKYOL, Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL ve Raportör Bilge TÜZEL'den oluşmaktadır. Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitime İlişkin Alt Çalışma Grubu 2018-2019 yıllarında beş toplantı gerçekleştirmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Mevzuatı Alt Çalışma Grubu

27. Genel Kurulun ardından Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi faaliyetlerine katkı sağlamak üzere 12 Ekim 2018 tarihinde kurulan Alt Çalışma Grubu Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN, Prof. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER, Doç. Dr. Pınar FEDAKAR ve Raportör Bilge TÜZEL'den oluşmaktadır. Somut Olmayan Kültürel Miras Mevzuatına İlişkin Alt Çalışma Grubu 2018-2019 yıllarında beş toplantı gerçekleştirmiştir.

II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu

UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü Derneği iş birliğiyle Iğaz Dağı'nda gerçekleştirilen ve UNESCO Genel Direktörlüğüne Somut Olmayan Kültürel Miras logosuyla desteklenen II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu, 22-26 Ocak 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu

Somut olmayan kültürel miras alanında uluslararası deneyime sahip uzmanların katılımıyla kültürel mirası koruma, kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarımı, medya, eğitim, katılım, yönetim, sürdürülebilir kalkınma ile somut olmayan kültürel miras arasındaki ilişkilerin değerlendirildiği Kış Okulunda, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin uygulanması süreçleri çeşitli açılardan ele alınarak uygulamaya yönelik sorunlar tartışılmıştır.

UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Miras Temsilî Listesi'ne kaydedilen "Geleneksel Sohbet Toplantıları"nın bir parçası olan Yâran geleneği etrafında somut olmayan kültürel miras unsurlarının uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Kış Okulu Kapanış Töreni

II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu katılım belgesi töreniyle sona ermiştir. Tören kapsamında katkıları olanlara teşekkür belgeleri, okulu başarıyla tamamlayanlara katılım belgeleri takdim edilmiştir. II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetler Arası Komitesinde sunulan UNESCO Sekreterya'sının raporunda örnek olarak yer almıştır.

Kızılırmak Deltasında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Belirlenmesi Projesi Sonuçları ve Kitap Tanıtımı

Dünya Sulak Alanlar Günü kapsamında 2 Şubat 2018 tarihinde Samsun'da gerçekleştirilen Kızılırmak Deltasında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Belirlenmesi Projesi Sonuçları ve Kitap Tanıtımı etkinliğine Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Muhtar KUTLU ile Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

Kültür Sektörü

Kızılırmak Deltasında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Belirlenmesi Projesi Sonuçları ve Kitap Tanıtımı

1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar Martenitsa - Martinka - Mărțișor Etkinliği

13 Mart 2018 tarihinde Bulgaristan, Makedonya Cumhuriyeti, Moldova ve Romanya'nın Türkiye Büyükelçilikleri ev sahipliğinde ve Büyükelçilerinin katılımıyla Martenitsa - Martinka - Mărțișor kutlamaları kapsamında bir kültürel etkinlik ve resepsiyon gerçekleştirilmiştir. "1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar" adlı unsurun 2017 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilişi vesilesiyle düzenlenen etkinlik kapsamında UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ açılış konuşmasını gerçekleştirmiştir. Ardından 2003 Sözleşmesi'nin özellikleri, SOKÜM Listeleri, yeni yılla ilgili unsurlar, bahar bayramları ve "1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar" hakkında sunumlar gerçekleştirmiştir. Yaklaşık 200 davetlinin katıldığı etkinlik kapsamında, Romanya'dan sanatçılar Martenitsa - Martinka - Mărțișor'un nasıl uygulandığını sahnelemişler; Moldova'dan çocuk korusu yerel müziklerini seslendirmiş ve Makedonya'dan ses sanatçıları Türkçe ve Makedonca şarkılardan oluşan bir konser vermişlerdir.

Açılış Konuşmaları

Müze Tanımının Revizyonu Çalıştayı

ICOM'un Müze Tanımı, Beklentiler ve Potansiyeller Komitesine sunulmak üzere "Müze Tanımı" konusunda kapsamlı bir raporun hazırlanması amacıyla 19-22 Nisan 2018 tarihleri arasında ICOM Türkiye Millî Komitesi tarafından Nevşehir'de "Müze Tanımının Revizyonu Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmışlardır.

Müze Tanımının Revizyonu Çalıştayı

Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili Uluslararası Forumu

30 Nisan 2018 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde "Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili" konulu uluslararası forum gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Türk Akademisi tarafından Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye'nin UNESCO Nezdinde Daimi Temsilcilikleri ve UNESCO Millî Komisyonları iş birliğinde gerçekleştiren Forumu, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış; "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Taşıyıcısı olarak Türk Dili" başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Forum, "Türk Yazıtları", "Türk Dili ve Edebî Kültürel Değerler" ve "Türk Dillerinin Kullanıldığı Alanlar" başlıklı üç oturumdan oluşmuştur. Söz konusu oturumlarda uluslararası düzeydeki araştırmacılar Türk yazıtları, Türklerin kullandığı yazılar, çağdaş Türk dilleri ve kullanım alanları, Türk dillerinin özellikleri, tehlike altındaki ve kaybolmaya yüz tutan Türk dilleri gibi önemli konularla ilgili bildirimler sunmuşlardır.

Kültür Sektörü

Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili Uluslararası Forumu

Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısı

17-18 Mayıs 2018 tarihlerinde Sofya'da gerçekleştirilen Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır. Toplantıda, merkezin çalışmaları ve UNESCO'ya sunulabilecek ortak dosyalar konularında iş birliği imkânları görüşülmüştür.

Taraf Devletler Yedinci Genel Kurulu

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'ne Taraf Devletler Yedinci Genel Kurulu 4-6 Haziran 2018 tarihleri arasında UNESCO Genel Merkezinde düzenlenmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ve UNESCO Uzmanı İrem ALPASLAN BASIK katılmışlardır.

Toplantıda, Sözleşme hedeflerinin teşviki, uygulama durumunun takibi, koruma tedbirleri, iyi uygulama örnekleri, fon kaynaklarının kullanımı için taslak plan hazırlanması, Uygulama Direktiflerinde değişiklikler, periyodik raporların incelenmesi ve Liste'ye unsur kayıtlarının seçilmesi konuları ele alınmıştır. Toplantıda Hollanda, Azerbaycan, Polonya, Jamaika, Çin, Japonya, Kazakistan, Sri Lanka, Kamerun, Cibuti, Togo ve Kuveyt Hükûmetler Arası Komite Üyesi olarak seçilmiştir.

Üçüncü Büyük Bozkır Sosyal Bilimler Forumu

Uluslararası Türk Akademisi tarafından 18 Haziran 2018 tarihinde Astana'da gerçekleştirilen Üçüncü Büyük Bozkır Sosyal Bilimler Forumu'na Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Toplantıda, “Altayistik, Türkoloji, Mongolistik Birliği”nin (ATAM) kurulması gündeme gelmiş; Uluslararası Türk Akademisi ile Başkurdistan, Çuvaşistan, Rusya Federasyonu ve Moğolistan’ın ilgili kurumları arasında iş birliği protokolleri imzalanmıştır.

Batı ve Orta Asya’da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Bölgesel Araştırma Merkezinin 4. Olağan Yönetim Konseyi Toplantısı

Batı ve Orta Asya’da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Bölgesel Araştırma Merkezinin (Tahran Somut Olmayan Kültürel Miras Merkezi) 4. Olağan Yönetim Konseyi Toplantısı, 3-4 Eylül 2018 tarihlerinde İran’ın başkenti Tahran’da gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesindeki “UNESCO Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras Kürsüsü”ne atıfla 2017-2021 döneminde somut olmayan kültürel miras eğitimi dikkate alınarak öğretmenlerin eğitimine ilişkin çalışmaların güçlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Somut Olmayan Kültürel Miras Alanında Politika Geliştirilmesini Destekleme ve Avrupa Bölgesi için Kolaylaştırıcıların Eğitimi Çalıştayı

17-20 Eylül 2018 tarihleri arasında Sofya’da gerçekleştirilen Somut Olmayan Kültürel Miras Alanlarında Politika Geliştirilmesini Destekleme ve Avrupa Bölgesi için Kolaylaştırıcıların Eğitimi Çalıştayına, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komite Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

Kolaylaştırıcılar Ağına ilişkin toplantıya 136 kolaylaştırıcı ve 25 uzman davet edilmiştir. Türkiye’de yapılan çalışmalar ve 2030 sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgi sunulmuştur.

Kore Güreşi Toplantısı

Kore Kültürel Miras Vakfı, Kore Güreşi’nin (Ssireum) 2018 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi’ne kaydedilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlaması amacıyla 12 Ekim 2018 tarihinde Kore Cumhuriyeti’nin başkenti Seul’de bir toplantı düzenlemiştir.

Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda, Türkiye temsilcileri “Kırkpınar Yağlı Güreşleri”nin korunmasına, yaşatılmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik projeleri, farkındalık geliştirme eğitimleri, envanterleme sistemi ve mevzuatı hakkında sunum gerçekleştirmişlerdir.

Kültür Sektörü

Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanlar Ağı 12. Bölgesel Toplantısı

25-26 Ekim 2018 tarihlerinde Slovenya'nın başkenti Ljubljana'da düzenlenen Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanlar Ağı 12. Bölgesel Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'ne ilişkin uygulamalar, yasal çerçeveler, envanter hazırlama ve farkındalık artırma konularında ülkeler tarafından sunular gerçekleştirilmiş ve somut olmayan kültürel miras müzeciliği değerlendirilmiştir. Türkiye sunumunda da, 2017-2018 dönemindeki gelişmeler kapsamında envanter, farkındalık artırma, kapasite geliştirme, eğitim ve mevzuat hakkında bilgi sunulmuştur.

Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Bölgesel Merkezi Genel Kurulu

20 Kasım 2018 tarihinde Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da düzenlenen Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Bölgesel Merkezinin Genel Kurulu toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda, aday olan "State University of Library Studies and Information Technologies" (SULSIT), "European Association of Folklore and Traditional Arts" (CIOFF) ve "European Association of Folklore Festivals" (EAFF)'nin Yönetim Kuruluna üyelikleri kabul edilmiş; Hırvatistan ise Genel Kurul Başkanlığına seçilmiştir.

13. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi Toplantısı

13. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi Toplantısı 26 Kasım-01 Aralık 2018 tarihleri arasında Mauritius'un başkenti Port Louis'te gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda, Türkiye'nin Azerbaycan ve Kazakistan ile ortak sunduğu "Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği" dosyası UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilmiştir. 2019 döneminde Değerlendirme Organında görev alacak uzman ve STK'lar için seçim yapılmıştır.

Üçüncü BMDTÖ/UNESCO Dünya Turizm ve Kültür Konferansı

2-4 Aralık 2018 tarihleri arasında İstanbul'da Kültür ve Turizm Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ev sahipliğinde "Herkesin Yararına" (For the Benefit of All) temasıyla BMDTÖ/UNESCO Dünya Turizm ve Kültür Konferansı gerçekleştirilmiştir.

Konferansa, UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY, Malta Cumhurbaşkanı Marie Louise Coleiro Preca ve

İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Ali Asghar Mounesan başta olmak üzere yirmi beş ülkenin Kültür, Turizm ve Ekonomi Bakan ve Yardımcıları, Büyükelçiler ile akademisyenler, dünya turizm ve kültür endüstrileri paydaşları katılım sağlamıştır.

Üçüncü BMDTÖ/UNESCO Dünya Turizm ve Kültür Konferansı - Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un Konuşması

Sayın OĞUZ, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin sürdürülebilir turizm ile ilişkisini değerlendiren bir konuşma gerçekleştirmiştir.

Konferans, 5 Aralık 2018 tarihinde Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü Genel Sekreter Yardımcısı Manuel BUTLER tarafından Dördüncü Dünya Turizm ve Kültür Konferansının Kyoto'da yapılacağına ilişkin bilgi paylaşımında bulunmuştur. Toplantı, "Turizm ve Kültür Üzerine İstanbul Deklarasyonu" nun ilanı ile son bulmuştur.

“Azerbaycan Muğam Sanatı” ve “Mevlevi Sema Törenleri”nin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne Kaydedilişlerinin 10. Yılı Etkinliği

“Azerbaycan Muğam Sanatı” ve “Mevlevi Sema Törenleri”nin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilişlerinin 10. yılı vesilesiyle Azerbaycan Ankara Büyükelçiliği, TÜRKSOY ve Millî Komisyonumuzun katkılarıyla bir etkinlik düzenlenmiştir.

4 Aralık 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunda gerçekleşen etkinlikte Garabağ Muğam Grubu tarafından “Azerbaycan Muğam Sanatı”; Uluslararası Mevlana Vakfı Sema Topluluğu tarafından “Mevlevi Sema Töreni” icra edilmiştir.

Kültür Sektörü

Etkinlik Aile Fotoğrafi

Açılışı Azerbaycan Ankara Büyükelçisi Hazar İBRAHİM, TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV ve Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR tarafından yapılan etkinliğe çok sayıda davetli katılmıştır. Sayın ÇAKAR konuşmalarında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilmiş bu iki yaşayan mirasın korunması için uluslararası iş birliği ve katılımın önemini vurgulamış; etkinliğin Birleşmiş Milletlerin ilan ettiği Uluslararası Kültürel Yakınlaşma On Yılı'na katkısına değinmiştir.

Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu Mangala Aday Dosya Yazımı Toplantısı

Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 18-19 Şubat 2019 tarihlerinde İstanbul'da "Geleneksel Zekâ ve Strateji Oyunu Mangala" Aday Dosya Yazımı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü uzmanları yetkilileriyle birlikte dosya içeriğinin oluşturulmasına katkı ve danışmanlık desteği sağlanmıştır.

Minyatür Sanatı Çok Uluslu Aday Dosya Yazımı Toplantısı

Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 21-22 Şubat 2019 tarihlerinde Ankara'da "Minyatür Sanatı" Çok Uluslu Aday Dosya Yazımı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE, Somut Olmayan Kültürel Miras Mevzuatına İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Doç. Dr. Pınar FEDAKAR ve Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Azerbaycan-Türkiye Müşterek Halk Oyunları ve Gelenekleri Paneli

Azerbaycan-Türkiye Müşterek Halk Oyunları ve Gelenekleri Paneli

13-15 Mart 2019 tarihleri arasında Bakü'de, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü, Bakü Yunus Emre Enstitüsü, Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras UNESCO Kürsüsü ve Somut Olmayan Kültürel Miras Derneği iş birliğinde Azerbaycan-Türkiye Müşterek Halk Oyunları ve Gelenekleri Paneli gerçekleştirilmiştir. Panele Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

2003 Sözleşmesi Akredite Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolüne İlişkin İstişare Toplantısı

18 Nisan 2019 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi çerçevesinde kurulan sisteme akredite olmuş sivil toplum kuruluşlarının danışmanlık rolü ve akreditasyon sistemi değerlendirilmiştir. STK Forumu koordinasyonu ve Sözleşme belgelerinde sivil toplum kuruluşlarına verilen görev ve sorumluluklar ele alınmıştır.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Yedinci Toplantısı

20-21 Nisan 2019 tarihlerinde TÜRKSOY Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı tarafından TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Yedinci Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kırgızistan'da gerçekleştirilen toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras

Kültür Sektörü

İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ; Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE ve Dünya Belleği İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Bahattin YALÇINKAYA katılmıştır.

Beşinci Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu

Beşinci Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu

2-3 Mayıs 2019 tarihlerinde Bakü’de Beşinci Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu gerçekleştirilmiştir. Foruma, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Odaklı Alan Araştırması

8-10 Mayıs 2019 tarihleri arasında Kilis’te, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması odaklı alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Alan çalışmasına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ile Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitime İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Konferansı

Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Uluslararası Konferansı 15 Mayıs 2019 tarihinde Uluslararası Türk Akademisi tarafından UNESCO iş birliğinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Konferansa, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmıştır.

Türk Dünyası “Büyük Bozkır” fikrini uluslararası platforma iletmeyi ve Türk tarihini yeniden değerlendirmeyi amaçlayan ve Balasagunlu Yusuf’un “Kutadgu Bilig” eserinin yazılışının 950., Altın

Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Konferansı

Ödül Takdimi

UTMK Heyeti

Orda Hanlığı'nın ve Talas Kurultayı'nın 750., ünlü Türk şairi Nesimi'nin doğumunun 650. yıl dönümlerine ithafen gerçekleştirilen konferans kapsamında "Zaman ve Mekan Kavramlarına Göre Büyük Bozkır", "Göçebe Kültürü ve Bu Kültürün Dünya Uygarlığına Katkısı", "Büyük Bozkır Tarihinde Yeni Bir Dönem Olarak Türk Dünyası'nın Kökeni" başlıklı oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Konferans sırasında, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Darhan KYDRALİ, Türk tarihi ve Türk birliği üzerine yaptıkları çalışmalardan dolayı uluslararası camiada tanınmış bilim insanlarına Uluslararası Türk Akademisi'nin "Türk Dünyası Kültürüne Hizmet Ödülü" olan altın madalyasını takdim etmiştir. UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un layık görüldüğü ödül ayrıca Hindistan'daki İndira Gandhi Ulusal Sanat Merkezi (IGNCA) Profesörü Mansura HAYDAR'a, Paris Üniversitesi Profesörü Wanda DRESSLER'e ve L. N. Gumilyov Avrasya Ulusal Üniversitesi Profesörü Bolat KÖMEKOV'a da takdim edilmiştir.

Kültür Sektörü

Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Mutasavver Uzmanlar Toplantısı

21-22 Mayıs 2019 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde “Acil Durumlarda Somut Olmayan Kültürel Miras Konulu Mutasavver Uzmanlar Toplantısı” gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

Anadolu Masalları Projesi

Anadolu Masalları Projesi, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü ve UTMK iş birliğiyle çocukların kendi kültürel kodlarını taşıyan, onlara farklı evrenlerin kapısını aralayan ve hayal güçlerini geliştiren Anadolu masallarını çocuklarla buluşturmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Atalarımızın Dilinden Öğrencilerimizin Paletinden Anadolu Masalları Tanıtım Programı ve Resim Sergisi

30 Mayıs 2019 tarihinde projenin çıktısı olarak “Atalarımızın Dilinden Öğrencilerimizin Paletinden Anadolu Masalları Tanıtım Programı ve Resim Sergisi” gerçekleştirilmiştir. Etkinliğin açılış konuşmalarını UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürü ve UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Adnan BOYACI ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK yapmıştır.

Atalarımızın Dilinden Öğrencilerimizin Paletinden Anadolu Masalları Tanıtım Programı ve Resim Sergisi

Atalarımızın Dilinden Öğrencilerimizin Paletinden Anadolu Masalları Tanıtım Programı ve Resim Sergisi

Anadolu Masalları Projesinin ilk aşamasında Anadolu Masalları derlenerek masallar çocukların seviyesine uygun olarak düzenlenmiştir. Ardından Güzel Sanatlar Liseleri öğrencileri tarafından görselleştirilerek görme ve işitme engelli çocukların masallara erişimi sağlanmıştır. Türkiye genelinde masal anlatıcılığı eğitimciliği eğitimi alan 400 öğretmenle ve buldukları illerde binlerce öğretmenle çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanları 13. Yıllık Toplantısı

16-18 Haziran 2019 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanları 13. Yıllık Toplantısı'na Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Toplantıda Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesiyle ilgili periyodik rapor sistemi, acil durumlarda kültürel mirasın korunması, listelerdeki durum, akredite sivil toplum kuruluşları hakkında son gelişmeler değerlendirilmiştir.

Âşıklık Geleneği'nin Güncel Durumu İstişare Toplantısı

Millî Komisyonumuzun Kuruluşunun 70. Yıl Dönümü ve "Âşıklık Geleneği"nin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilişinin 10. Yıl dönümü vesilesiyle geleneğin korunmasına, yaşatılmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik UNESCO süreçlerinin etki, katkı ve sonuçlarının tartışılmasının yanında, eş zamanlı olarak "Âşıklık Geleneği"nin Liste'ye kaydedilişinin Sözleşme'nin görünürlüğüne olan etkisinin değerlendirilmesi ve geleceğe dönük eylem planlarının oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla 2-4 Ekim 2019 tarihleri arasında âşıklık geleneğinin yaşamaya devam ettiği merkezlerden biri olan Erzurum'da bir istişare toplantısı gerçekleştirmiştir.

Toplantının ilk oturumu 3 Ekim 2019 tarihinde Atatürk Üniversitesi ev sahipliğinde; UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Kültür ve Turizm Bakanlığı

Kültür Sektörü

‘Aşıklık Geleneği’nin Güncel Durumu İstişare Toplantısı

Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Daire Başkan V. Serkan Emir ERKMEN, Erzurum Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bülent ÇAKMAK, Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer ÇOMAKLI, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet SEKMEN, TBMM 25. ve 26. Dönem Milletvekili Prof. Dr. Ruhi ERSOY ve Erzurum Valisi Okay MEMİŞ’in açılış konuşmalarıyla başlamış; toplantının ikinci oturumunda UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi ve ‘Aşıklık Geleneği’nin güncel durumu akademisyenler ve sivil toplum kuruluşu temsilcisi âşıklar tarafından değerlendirilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştayı

Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştayı, 7-8 Ekim 2019 tarihlerinde Gaziantep Üniversitesi tarafından UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Türk Dil Kurumu iş birliğiyle Gaziantep’te gerçekleştirilmiştir.

Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı ve UNESCO Genel Kurul Üyesi Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL yönetiminde gerçekleşen çalıştaya UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ ve Prof. Dr. Muhtar KUTLU’nun yanı sıra, Suriye Türkmen Meclisi Başkanı Muhammed Vecih CUMA, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, alanında uzman akademisyenler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve çok sayıda öğrenci katılmıştır. Çalıştay sırasında göç ve göçmen konuları, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin dil ve kültürleri üzerinden ele alınmıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma ŞAHİN'i Ziyaret

Çalıştay kapsamında Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve beraberindeki heyet Gaziantep Valisi Davut GÜL'ü, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma ŞAHİN'i ve Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali GÜR'ü makamında ziyaret etmiştir.

Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısı

5 Aralık 2019 tarihinde Sofya'da gerçekleşen Güneydoğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Bölgesel Merkezi Genel Kurulu Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmıştır.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi 14. Oturumu

9-14 Aralık 2019 tarihleri arasında Kolombiya'nın başkenti Bogota'da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi 14. Oturumu gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Eğitimine İlişkin Alt Çalışma Grubu Üyesi Arş. Gör. Ahmet Erman ARAL katılmışlardır.

Kültür Sektörü

Türkiye Heyeti

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetler Arası Komitesi 14. Oturumu

Oturumda, Türkiye tarafından UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne önerilen "Geleneksel Türk Okçuluğu" adaylık dosyası görüşülerek Liste'ye kaydedilmiştir.

Karagöz'ün Güncel Durumu İstişare Toplantısı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından kuruluşunun 70. yıl dönümü ve Karagöz'ün UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydedilişinin 10. yıl dönümü vesilesiyle 19-20 Aralık 2019 tarihlerinde Karagöz'ün yaşamaya devam ettiği merkezlerden biri olan Bursa'da; Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi, UNESCO Akreditasyonlu Somut Olmayan Kültürel Miras Derneği ve AHBV Üniversitesi Örgün ve Yaygın Eğitimde Somut Olmayan Kültürel Miras UNESCO Kürsüsü iş birliğiyle Karagöz'ün Güncel Durumu İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantı, Bursa Uludağ Üniversitesi ev sahipliğinde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Serkan Emir ERKMEN, Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. A. Saim KILAVUZ, Bursa Belediye Başkan Vekili Ahmet YILDIZ ve Bursa Vali Yardımcısı Mustafa GÜNDOĞAN'ın açılış konuşmalarıyla başlamıştır.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un Açılış Konuşması

Karagöz'ün Güncel Durumu İstişare Toplantısı Aile Fotoğrafi

Kültür Sektörü

Karagöz'ün Güncel Durumu İstişare Toplantısı

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi ve Karagöz'ün güncel durumu; akademisyenler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve Karagöz sanatçıları tarafından Karagöz'ün UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne kaydının UNESCO'nun amaç ve prensiplerinin hayata geçirilmesindeki yeri; Karagöz'ün korunmasında, yaşatılmasında, gelecek kuşaklara aktarılmasında ve geleneğin görünürlüğünün artırılmasında Liste'ye kaydının rolü; derleme, araştırma, belgeleme, koruma, geliştirip güçlendirme ve yeniden canlandırması gibi korumaya yönelik süreçler; unsura yönelik farkındalığın artırılmasında sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün rolü hususlarında değerlendirilmelerde bulunulmuştur.

Somut Olmayan Kültürel Miras Farkındalık Konferans, Çalıştay ve Panelleri

Ülkemizde somut olmayan kültürel miras farkındalığı oluşturmak amacıyla, özellikle gençler ve öğrencilerle bir araya gelmek üzere, üniversitelerden ve belediyelerden gelen talepler doğrultusunda Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyeleri tarafından yıl içinde somut olmayan kültürel miras konulu konferans ve paneller gerçekleştirilmiştir.

2018-2019 yılları içerisinde etkinlik gerçekleştirilen kurumlar şu şekildedir: Al-Farabi Kazak Devlet Üniversitesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Dünya Etnospor Konfederasyonu, Fırat Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Gölcük Belediyesi ve Gölcük Fotoğraf Sanatı Derneği, Kağızman Belediyesi, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA), Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, Yunus Emre Enstitüsü.

Su Altındaki Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme

2001 yılında gerçekleştirilen UNESCO Genel Konferansında kabul edilen Su Altındaki Kültürel Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, devletlerin su altındaki miraslarını daha etkin bir şekilde korumasını amaçlamaktadır. Bahse konu Sözleşme, Taraf Devletlerin sualtı kültürel mirası konusunda farkındalığının artırılmasını ve koruma çalışmalarının geliştirilmesini amaçlamaktadır. Sualtı kültürel mirasının korunması için üye devletlerin söz konusu sözleşmeyi dikkate almaları ve kırılgan sualtı mirasının varlığı ve korunması için acil önlemler alınması konularında farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. İlaveten, Sözleşme kapsamında Taraf Devletler Toplantısına uygun bilimsel ve teknik desteği sağlamak üzere Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu, Sözleşmede belirlenen kural ve düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin teknik ve bilimsel sorulara cevap vermek üzere çalışmaktadır.

Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu

Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ Başkanlığında, Üyeler Umut GÖRGÜLÜ, Doç. Dr. Hakan ÖNİZ ve Sektör Uzmanı M. Aslı HETEMOĞLU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Dönem Genel Kurulunun ardından 6 Temmuz 2018 tarihinde yeniden kurularak Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ Başkanlığında, Üyeler Umut GÖRGÜLÜ, Doç. Dr. Hakan ÖNİZ ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN'den oluşan İzleme Grubu, Sözleşme kapsamında çalışmalarını sürdürmüştür. İzleme Grubu 2018-2019 yıllarında iki toplantı gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin taraf olmadığı bir Sözleşme olmakla birlikte, İzleme Grubu tarafından ilgili paydaş kurumların iş birliğiyle danışmanlık düzeyinde çalışmalar sürdürülmektedir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi

2005 yılında gerçekleştirilen UNESCO Genel Konferansında kabul edilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi (KİFAÇ), kültürel zenginliklerden yararlanarak kültür endüstrisi alanında yeni üretimler yapmayı ve bu yolla kültürel çeşitliliğin korunmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Sinema sanayisini küreselleşmenin etkisinden korumak bu Sözleşmenin hazırlık süreçlerinde önemli motivasyon konularından biri olmuş, bu alana hâkim kimi ülkelerin film, çizgi film ve belgesel alanlarında ortaya koyduğu ürünlerin günden güne dünyanın kültürel çeşitliliğini ortadan kaldırdığı fikri ortaya çıkmış ve bu nedenle kültür endüstrisi alanındaki küresel endüstrilerin kültürel tek-tipleşmeye neden olduğu savunulmuştur.

Sözleşme ile kültürün endüstriye dönüştüğü ve kültürel ifade çeşitliliğinin olduğu sinema, müzik, basın, televizyon, yayıncılık, tiyatro gibi alanlar ve kültür endüstrisi ürünlerinin insanlığın kültürel zenginliğini korumak ve tek-tipleşmeyi önlemek için desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye, 31 Aralık 2017 itibariyle 145 üyesi bulunan KİFAÇ Sözleşmesine taraf olma sürecinde önemli adımlar atmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1 Mart 2017 tarihli 76. birleşiminin altıncı oturumunda, Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun

Kültür Sektörü

Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve ilgili Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı 77) oy birliğiyle kabul edilmiştir. Anılan kanun, 25 Mart 2017 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

3 Temmuz 2017 tarih ve 2017/10537 karar sayısıyla Bakanlar Kurulunca onaylanan Kanun Tasarısı'nı müteakiben, Dışışleri Bakanlığımızın yürüttüğü süreç ile 2 Kasım 2017 itibariyle Sözleşmeye resmen Taraf Devlet olma takvimi başlatılmış; 2 Şubat 2018 itibariyle ülkemizin Sözleşmeye resmen taraf olduğu UNESCO tarafından bir nota ile Dışışleri Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar, Doç. Dr. Serhan ADA'nın Başkanlığında; Komite Üyeleri Ahmet SEL, Canan TANRIÖVER YILMAZ, Bülent FORTA, Feride Merve NİMETOĞLU, Yusuf GÜRİSOY, Ayşegül Gökçen KARAARSLAN, Doç. Dr. Tuba Işinsu DURMUŞ, Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU, Tuğrul PAŞAOĞLU, Abdülkadir YALVAÇ, Belgin ASLAN ve Sektör Uzmanı İhsan Tolga KORUCU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Dönem Genel Kurulunun ardından, 7 Eylül 2018 tarihinde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ uhdesinde yeniden kurulmuştur. Başkan Vekilleri Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU, Dr. Yeliz ÖZAY DİNİZ ve Komite Üyeleri Doç. Dr. Tuğba Işinsu DURMUŞ, Belgin ASLAN, Feride Merve NİMETOĞLU, Mehmet Akif ÖZDEMİR, Özlem ECE AYDINLIK, Yusuf GÜRİSOY ve Sektör Uzmanı Alperen TOSUN'ndan oluşmaktadır.

2018-2019 yıllarında 11 defa toplanan Komite, çalışmalarını komite toplantıları; ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılara katılım sağlama; toplantı düzenleme şeklinde sürdürmüştür. Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi; Sözleşmenin Hükûmetler Arası Komitesi, Taraflar Konferansı, UNESCO Genel Konferansları ve uzman toplantılarını izleyerek ulusal düzeyde uygulamaya yönelik çalışmalara zemin hazırlamaya, birikim sağlamaya, deneyim paylaşmaya ve bu alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarımıza karşı danışmanlık rolünü gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 12. Oturumu

11-14 Aralık 2018 tarihleri arasında Paris'te gerçekleşen KİFAÇ'ın Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 12. Oturumuna Millî Komisyonumuzu temsilen KİFAÇ İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU katılmıştır. Konferans kapsamında Sözleşmenin dijital ortamda uygulanmasına ilişkin operasyonel kılavuzlar onaylanmış, 2015 yılı Küresel Raporu "Kültür Politikalarını Yeniden Şekillendirmek; Kalkınma için Kültürel İfadelerin Çeşitliliğini Teşvik Eden Bir On Yıl" sunumu gerçekleştirilmiş ve Komite'ye (IGC) 12 yeni üye seçilmiştir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi İstişare ve İş Birliği Toplantısı

2005 tarihli Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi (KİFAÇ) İstişare ve İş Birliği Toplantısı, yaratıcı kültür endüstrilerinin desteklenmesi odaklı olarak 19 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Aile Fotoğrafi

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü
Dr. Ziya TAŞKENT

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü ve UTMK'nın iş birliğiyle düzenlenen toplantıya, kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren vakıf, dernek, meslek birlikleri ile üniversitelerin kültür ve yaratıcı endüstriler alanında faaliyet gösteren araştırma merkezlerinin temsilcileri katılım sağlamıştır.

Farkındalık artırma ve iş birliği geliştirmeye yönelik düzenlenen toplantıda, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Halûk DURSUN konuşmalarında Bakanlığın kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi perspektifi ve bu amaca yönelik süreçlerin planlanması üzerinde durmuştur.

Kültür Sektörü

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Dr. Ziya TAŞKENT, Sözleşmenin kabul süreci, takip ve koordinasyonu konusunda yetkili icra birimi olarak Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları hakkında bilgi vermiştir.

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ konuşmalarında sivil toplumun kültürel ifade çeşitliliği açısından içerik üretimi ve tüketimi için çok önemli bir yerde durduğunu, Sözleşmenin amaçlarının sağlanması bakımından etkisinin sivil toplumun duruşuna bağlı olduğunu vurgulamıştır. UNESCO'nun 70. Yılından dört yıl sonra, en eski ve köklü Millî Komisyonlardan biri olan UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun bu yıl 70. Yıl Dönümünü kutladığını ve gelecek yıl 15. Yılı'nı kutlayacak olan Sözleşmeye ilişkin çalışmalar açısından da toplantının değerli olduğunu dile getirmiştir.

Toplantının birinci ve ikinci oturumlarında Sözleşmenin temel konularında sunumlar gerçekleştirilmiştir. Toplantının son oturumunda ise, yapılan sunumlar etrafında ve farklı boyutlarıyla ülkemizde sivil toplum açısından katılımcılarla karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Taraf Devletler Konferansı

5-7 Haziran 2019 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Taraf Devletler Konferansına Millî Komisyonumuzu temsilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU katılmıştır. Konferans kapsamında 2005 Sözleşmesi'nin uygulama durumunu değerlendirilmiş ve sözleşmenin Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerine nasıl katkıda bulunabileceği tartışılmıştır. Hükûmetler Arası Komite'nin 2020-2021 dönemi için planladığı faaliyetler değerlendirilmiş ve Komite'ye (IGC) 12 yeni üye seçilmiştir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyelerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ'u Ziyareti

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyeleri Doç. Dr. Tuba Işınsu DURMUŞ, Belgin ASLAN, Özlem ECE AYDINLIK, Yusuf GÜRSOY ve Sektör Uzmanı Alperen

Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ'u Ziyaret

TOSUN'dan oluşan heyet 18 Eylül 2019 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ'u makamında ziyaret etmiştir.

UNESCO'nun kültür sektörü çalışmaları ile UNESCO Kültürel İfadelerin Çeşitliliğin Korunması Sözleşmesi ve İhtisas Komite çalışmaları odaklı gerçekleştirilen ziyarette ayrıca, UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı, 12 Kasım - 27 Kasım 2019 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen UNESCO 40. Genel Konferansı ve 2017- 2021 Dönemi UNESCO Yürütme Kurulu Üyeliğine ilişkin Bakan Yardımcısı YAVUZ'a bilgi sunulmuştur.

Yaratıcı Kültür Endüstrilerinin Desteklenmesi Odaklı Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Farkındalık Artırma ve İş Birliği İstişare Toplantı

İstişare Toplantısı

2005 tarihli Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi (KİFAÇ) Farkındalık Artırma ve İş Birliği İstişare Toplantısı, yaratıcı kültür endüstrilerinin desteklenmesi odaklı olarak özel sektör temsilcileri katılımlarıyla 10 Ekim 2019 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü ve Millî Komisyonumuz iş birliğiyle düzenlenen toplantıya kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren özel sektör temsilcileri katılım sağlamıştır.

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ konuşmalarında Bakanlığın kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi perspektifi ve bu amaca yönelik süreçlerin planlanması üzerinde durmuştur. Türkiye'nin kültürel ifade çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi için ulusal ve yerel düzeyde yapılan ve yapılacaklar hakkında katılımcılarla bilgi paylaşımında bulunmuş ve küreselleşmenin birçok konuda olduğu gibi kültür ve sanat alanında da tek-tipleşme olgusunu ortaya çıkardığını vurgulamıştır.

Kültür Sektörü

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ konuşmalarında Sözleşmenin, UNESCO'nun kuruluşundan itibaren geliştirdiği hikâyenin son adımı olduğunu belirterek, UNESCO'nun kültürlerin korunması gerektiği kadar kalkınmanın ve geleceğin inşasının da bir aracı ve enstrümanı, güçlü bir motoru olarak değerli olduğunu savunduğunu ifade etmiştir.

Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD)

Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonu (IFCD) UNESCO 2005 Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin 18. Maddesi gereğince kurulmuş çoklu-bağışçı içeren bir fondur. Fonun amacı 2005 Sözleşmesine taraf olan gelişmekteki ülkelerde sürdürülebilir kültür politikaları geliştirmek ve uygulamalar, araştırmalar ve projelere destek olmaktır.

Türkiye, 2 Şubat 2018 itibarıyla UNESCO Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi (2005) Sözleşmesine resmen taraf olduğu için, Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu'na (IFCD) Türkiye'den başvurular alınmaktadır. IFCD 2010 yılından bu yana 58 ülkeden 114 projeye toplam 8 milyon Doların üzerinde destek sağlamıştır.

Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD) 2019 Dönemi Sonuçları

Türkiye'den başvuran ve ön seçim sonucunda IFCD Paneline gönderilmeye değer görülen, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından geliştirilen "Empowering Turkey's Local Cultural Professionals" isimli proje Kültürel Çeşitlilik Uluslararası Fonu (IFCD) 2019 dönemi için desteklenmeye değer bulunan 9 proje arasında yer almıştır.

2010 yılında başlayan uluslararası kültürel ifadelerin çeşitliliği fonunun 10 yılı boyunca 54 ülkede, toplam 6,9 milyon Dolar tutarında 105 projenin finansmanını sağlayan projeye, 2019 döneminde, toplamda 480 proje başvuruda bulunmuştur. Başvuru dağılımları incelendiği zaman başvuruların 351'inin Sivil Toplum Kuruluşlarının, 113'ünün Kamu Kurumlarının, 16'sının ise Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşlarının oluşturduğu görülmüştür.

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı

2004 yılında başlayan UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı (Creative Cities Network), çeşitli bölgelerden, farklı gelir seviyeleri, kapasite ve nüfusa sahip şehirleri yaratıcı endüstriler alanında

çalışmak üzere bir araya getiren bir girişimdir. Şehirler tarihî ve kültürel geçmişleri ve çeşitli kültür aktörlerini bir arada bulunduran dinamik yapılarıyla yaratıcılığın yeni boyutlarını üretmeye ve keşfetme potansiyeline sahiptirler. Program, yerel aktörler tarafından yürütülen kültürel endüstrilerin yaratıcı, ekonomik ve sosyal potansiyelinin kullanılmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır ve bu sebeple UNESCO'nun kültürel çeşitlilik ideallerini desteklemektedir.

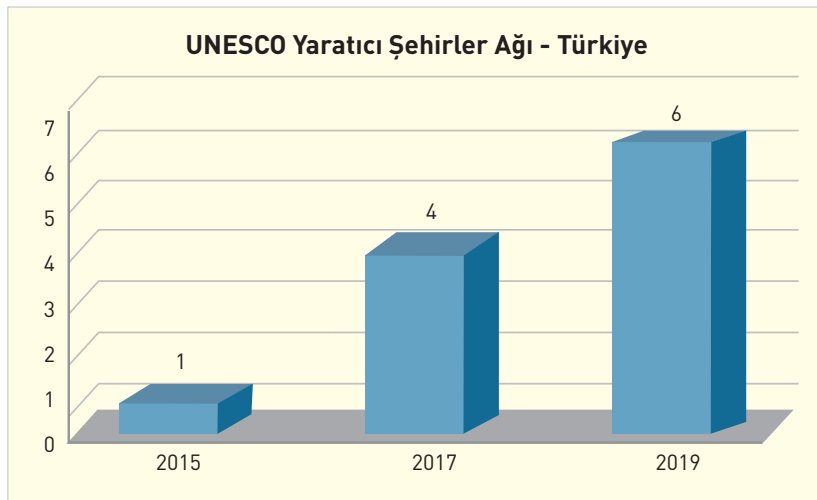
Yaratıcı Şehirler Ağı, şehirler tarafından kendi yetenek ve enerjilerini yönlendirecekleri, yaratıcı endüstri sektörü tercihlerine göre seçilebilecek yedi tema etrafında şekillendirilmiştir. Bu temalar edebiyat, film, müzik, zanaat ve halk sanatları, tasarım, gastronomi ve medya sanatları olarak belirlenmiştir. 2019 yılı itibarıyla Yaratıcı Şehirler Ağının 246 üyesi bulunmaktadır.

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına Dâhil Olan Şehirlerimiz

Yaratıcılığı ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel sürdürülebilir kalkınmanın stratejik bir faktörü olarak belirlemiş şehirler içinde ve arasında uluslararası iş birliğini geliştirmeyi hedefleyen ve böylelikle UNESCO'nun kültürel çeşitlilik ideallerini destekleyen UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına 2019 yılında Afyonkarahisar ve Kırşehir şehirlerimiz dâhil olmuştur.

Yaratıcı Şehirler Ağına yer alan Gaziantep (2015-Gastronomi), Hatay (2017-Gastronomi), İstanbul (2017-Tasarım) ve Kütahya (2017-Zanaat ve Halk Sanatları) şehirlerimizden sonra; aynı ülkeden en fazla iki şehrin, iki farklı alanda Yaratıcı Şehir olarak seçilebileceği kuralı uygulanmaya başlanmıştır. 2019 Yaratıcı Şehirler Ağı başvuru ve değerlendirme sürecinin tamamlanmasıyla birlikte Afyonkarahisar (Gastronomi) ve Kırşehir (Müzik) alanında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına dâhil olmuştur. Böylelikle Türkiye'deki UNESCO Yaratıcı Şehir sayısı 6'ya yükselmiştir.

2019 yılında 66 şehrin UNESCO Yaratıcı Şehri ilan edildiğini duyuran UNESCO Genel Direktörü Audrey AZOULAY, "Bu şehirler kültürü yerel stratejilerinde bir yardımcı etken olarak değil, doğrudan bir faktör olarak belirlemişlerdir" açıklamasını yapmıştır. 2019 yılında Ağa dâhil olan şehirlerle birlikte UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına üye olan şehir sayısı 246'ya yükselmiştir.

Kültür Sektörü

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı 15. Yıllık Konferansı

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Yıllık Konferansları, üye şehirlerin belediye başkanlarını, belediyeler bünyesinde yer alan üst düzey yöneticileri ve ilgili paydaşları, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri doğrultusunda insanı ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel açıdan sürdürülebilir kentsel kalkınmanın merkezine almanın yolları üzerine çalışmalar yapmak üzere bir araya getirmektedir.

2019 yılında İtalya'nın Fabriano kentinde gerçekleştirilen ve 2020 yılında Brezilya'nın Santos şehrinde gerçekleştirilecek olan UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Yıllık Konferansına 2021 yılında ise İstanbul ev sahipliği yapacaktır.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Millî Komisyonumuza iletilen ev sahipliği başvuru dosyası, Millî Komisyonumuzun yetkili kurullarında görüşülmüş ve yapılan istişarelerden sonra ev sahipliği başvuru süreci tamamlanmıştır. Konferansa ev sahipliği yapmak üzere başvuruda bulunan aday şehirler arasından finale kalan ve son aşamada Güney Kore'nin Bucheon şehri ve Kolombiya'nın Medellin şehriyle yarışan İstanbul, oylamayı diğer aday şehirlerin önünde bitirerek ev sahibi olmaya hak kazanmıştır.

Bilgi ve İletişim Sektörü

Günümüzdeki haliyle 1990 yılında kurulmuş olan Bilgi ve İletişim Sektörü, “sözlü ve görsel yollarla fikirlerin serbest akışı” misyonuyla UNESCO Anayasasından köklerini almaktadır.

İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı (IPDC) ve Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) sektör tarafından yürütülen iki programdır. Bilgiye erişim ve bilgi toplumunun temel yapı taşlarından olan İfade Özgürlüğü ile Medya Kalkınması UNESCO'nun bilgi ve iletişim alanının ana temalarındandır.

Bilgi toplumu; bilgiye evrensel erişim, ifade özgürlüğü, kültürel ve dilsel çeşitliliğe saygı ve herkes için kaliteli eğitimle inşa edilebilmektedir. Medya özgürlüğü ise insanların bilgiye ulaşabilme ve diledikleri bilgiyi seçebilme fırsatlarını artırmaktadır.

İfade özgürlüğünün öneminin vurgulanması 2015 sonrası kalkınma gündeminde vatandaşların katılımının teşvik edilmesi ve demokrasi gelişimi için vazgeçilmez bir unsurdur. Hukukun üstünlüğü sürdürülebilir insan hakları odaklı kalkınma gündemi yönetiminin bir ön koşulu ve bir sonucudur. İfade özgürlüğü ve gazetecilerin güvenliği hukukun üstünlüğü için önemli bir konudur. UNESCO'nun bu alandaki çalışmaları, “sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumları teşvik etmek, herkesin adalete erişimini sağlamak, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etmek” şeklindeki Hedef 16'ya katkıda bulunmaktadır.

Medya kalkınmasına UNESCO'nun yaklaşımı bilgi odaklıdır. Bu yaklaşım hızla değişen medya ortamının yarattığı zorlukları ve fırsatları göz önünde bulundurur. IPDC'nin Bilgi Odaklı Medya Kalkınmasına ilişkin Özel Girişimi medya kalkınmasını güçlendirmek için bilgi üretimi ve paylaşımını vurgulamakta ve dünya çapında gazetecilik eğitimini güçlendirmek amacıyla kapsayıcı yaklaşıma özel ilgi göstermektedir. Bu girişim Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 16'ya katkıda bulunmaktadır.

UNESCO'nun bilgiye erişim, ifade özgürlüğü ve medya kalkınması ana temalarının altında şu çalışma başlıkları da vardır: bilgi etiği, internet yönetimi, açık eğitim kaynakları, barış için diyalog, gazetecilerin güvenliği, sürdürülebilir kalkınma için iletişim, dezavantajlı gruplar için erişim, medya okuryazarlığı ve gazeteci eğitimi.

Dünya Belleği Programı

Yüzyıllar boyunca, dünyanın çeşitli yerlerinde önemli koleksiyonlar; yağma ve dağılma, yasadışı ticaret, yıkım, yetersiz konut ve finansman gibi sebeplerle zarara uğramış; iklim koşulları, ihmalkârlık, doğal afetler, savaş ve toplumsal karışıklıklar sebebiyle evrensel önem taşıyan belgesel miras zarar görmüş veya yok olmuştur.

UNESCO Dünya Belleği Programı, insanlığın ortak mirası olarak görülen dünyadaki belgesel mirasın korunması ve mirasa erişim konularında farkındalık yaratmak amacıyla, bilgi ve iletişim sektörü altında 1992 yılında kurulmuştur. Dünyanın belgesel mirasının herkese ait olması, herkes için tamamen muhafaza edilmesi ve korunması gerektiği, kültürel gerekçe ve kullanışlılık çerçevesinde kimseye engel olmadan herkes tarafından erişilebilir olmasını sağlama görüşüne sahiptir.

Bilgi ve İletişim Sektörü

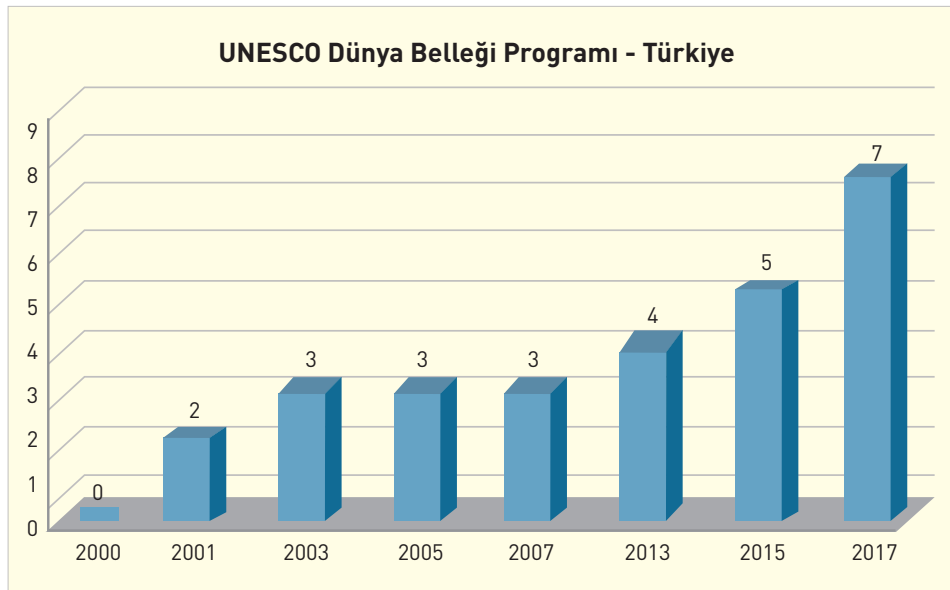
Dünya Belleği Programının üç temel hedefi bulunmaktadır: Bunlardan ilki, dünya üzerindeki belgesel mirasların en uygun tekniklerle korunmasını kolaylaştırmak; ikincisi, belgesel mirasa evrensel düzeyde erişimi sağlamaya yardımcı olmak; üçüncüsü ise belgesel mirasın varlığı ve önemi konusunda dünya çapında farkındalığı artırmaktır.

1992 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren program, 1993 yılında Polonya'nın Pultusk şehrinde ilk toplantısını gerçekleştirmesinin ardından, konunun uzmanlarıyla her iki yılda bir düzenli olarak bir araya gelmektedir. Üye devletler tarafından programın en çok tanınan yüzü olan Dünya Belleği Kütüğü 1995 yılında oluşturulmuş; Kütüğe ilk kayıt ise 1997 yılında alınmıştır.

Millî Komisyonumuz bünyesinde görevini sürdüren Dünya Belleği İhtisas Komitesi, ulusal komite olarak, programın evrensel düzeyde belirlenen amaçlarını ulusal düzeyde gerçekleştirmek üzere çalışmaktadır. Aynı zamanda, Uluslararası Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesi uygun ve gerekli olan Türkiye'deki belgesel mirasları belirleyip; adaylık dosyası hazırlayarak, UNESCO Dünya Belleği Sekretaryasına önermektedir.

Bugüne kadar Türkiye'nin önerisiyle Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilen 7 belgesel miras şu şekildedir:

1. Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)
2. Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)
3. İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
4. Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi (2013)
5. Kültepe Tabletleri (2015)
6. Divanü Lügati't-Türk (2017)
7. Piri Reis'in Haritası (2017)

Dünya Belleği İhtisas Komitesi

Dünya Belleği İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN'ın Başkanlığında; Başkan Vekilliğini Prof. Dr. Yaşar TONTA ve Prof. Dr. Uğur ÜNAL'ın yürüttüğü Komitenin Üyeleri, Dr. Öğr. Üyesi Togay Seçkin BİRBUDAK, Mustafa Yaşar GÜNEŞ, Prof. Dr. Mehmet Zeki İBRAHİMGİL, Prof. Dr. Hamza KELEŞ, Prof. Dr. Muhittin MACİT, Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETGİN, Beste PEHLİVAN SUN, Dr. Öğr. Üyesi Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ, Dr. Öğr. Üyesi Haydar YALÇIN, Dr. Öğr. Üyesi Bahattin YALÇINKAYA ve Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komitenin Üyeleri Prof. Dr. Yaşar TONTA, Prof. Dr. Uğur ÜNAL, Prof. Dr. Mehmet Zeki İBRAHİMGİL, Mustafa Yaşar GÜNEŞ, Prof. Dr. Muhittin MACİT, İstem CIRCİROĞLU, Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETGİN, Doç. Dr. Bahattin YALÇINKAYA ve Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU'ndan oluşmaktadır.

2018 ve 2019 yıllarında 2 defa toplanan Komite, çalışmalarını komite toplantıları; ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılara katılım sağlama; toplantı düzenleme şeklinde sürdürmüştür. Dünya Belleği Programına en uygun yasal çerçeveyi belirlemek amacıyla, UNESCO Genel Merkezi tarafından, Program bir süredir askıya alınmış; dolayısıyla 2018-2019 yıllarında Uluslararası Kütüğe kayıt için başvuru yapılamamıştır. Ancak UNESCO Dünya Belleği Sekreteryası tarafından programın geliştirilmesine yönelik düzenlenen anketlere katkı verilmiş; konunun takibi yapılmıştır.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun 70. Yılında Dünya Belleği Programı: Erişim, Koruma ve Yönetim Çalıştayı

19 Nisan 2019 tarihinde, Millî Komisyonumuz tarafından, Ankara'da UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun 70. Yılında Dünya Belleği Programı: Erişim, Koruma ve Yönetim Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Belgesel mirasın korunması, belgesel mirasa erişim ve belgesel mirasın yönetimi hakkında farkındalığı artırmak ve mevcut ulusal envanterin güncellenmesi konusunu değerlendirilmek amacıyla düzenlenen Çalıştaya akademisyenler, konuyla ilişkili kurum ve kuruluşların temsilcileri davet edilmiştir. UNESCO Bilgi ve İletişim Sektöründen Sorumlu Genel Direktör Yardımcısı Moez CHAKCHOUK'un da video-

Çalıştay Katılımcıları

Çalıştay Kapanış Oturumu

Bilgi ve İletişim Sektörü

mesaj ile katıldığı Çalıştay sonunda belgesel mirasa ilişkin ulusal envanter niteliği taşıyan Dünya Belleği Türkiye Ulusal Listesi güncellenmiştir.

Belgesel Mirasın Sürdürülebilir Korunması için Afet Riskinin Azaltılması ve Yönetimi Küresel Forumu

11 Aralık 2018 tarihinde, UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen Belgesel Mirasın Sürdürülebilir Korunması için Afet Riskinin Azaltılması ve Yönetimi Küresel Forumuna Millî Komisyonumuzu temsilen Esra HATİPOĞLU AKSOYOĞLU katılmıştır.

Toplantıda, afet yönetiminde anahtar konular, afet riskinin azaltılması açısından belgesel mirasın korunmasının önemi ve ortaya çıkan yeni riskleri önlemek hedefi doğrultusundaki önceliklere yer verilmiştir. Aynı zamanda, etkili kayıt ve arşiv yönetiminin; iyi yönetim, hukukun üstünlüğü, idari şeffaflık ile olacağına ve insanlığın kolektif belleğinin korunması ve vatandaşların erişimi için önemli bir ön şart olduğuna vurgu yapılmıştır.

İletişim İhtisas Komitesi

İletişim İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR'ın Başkanlığında; Başkan Vekili Dr. Hilmi BENGİ, Komite Üyeleri Prof. Dr. Haluk GÜRGEN, Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Prof. Dr. Nükhet VARDAR, Dr. Öğretim Üyesi Özlem AVCI, Dr. Nebi KILIÇARSLAN, Ahmet KOT, Ersin BALCI, Amber TÜRKMEN, M. Selçuk YAVUZKANAT, Ali KARAÇALI ve İhsan Tolga KORUCU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komitenin Başkan Vekili Dr. Hilmi BENGİ, üyeleri ise Prof. Dr. Mehmet Murat ERDOĞAN, Prof. Dr. Mutlu BİNARK, Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Dr. Öğretim Üyesi Özlem AVCI, Berna KÜREKÇİ ŞENDİR, M. Selçuk YAVUZKANAT ve İhsan Tolga KORUCU'dan oluşmaktadır.

2018 ve 2019 yıllarında 12 defa toplanan Komite, çalışmalarını komite toplantıları; ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılara katılım sağlama; toplantı düzenleme şeklinde sürdürmüştür.

Türkiye, 2017 yılında gerçekleşen UNESCO 39. Genel Konferansında Herkes için Bilgi Programı Hükûmetler Arası Konseyine seçilmiştir. Konseyin 26 üyesinden biri olan Türkiye'nin üyeliği 2021 yılına kadar devam edecektir.

Medya ve Göç Konferansı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Kadir Has Üniversitesi iş birliğinde 26 Mart 2018 tarihinde Kadir Has Üniversitesi Cibali Kampüsü'nde "Media and Migration" (Medya ve Göç) başlıklı uluslararası konferans gerçekleştirilmiştir. Konferansta Türkiye'de ve uluslararası platformda güncel bir konu olan göç gerçeğinin medyadaki izdüşümleri, göçmen-mülteci-sığınmacı kavramlarının anlamları, kamuda, akademide ve UNESCO'da göç ile medyanın bir araya geldiği çalışmalar değerlendirilmiştir.

Konferansa, UNESCO IFAP (Herkes için Bilgi Programı) Hükûmetler Arası Konseyi Başkanı ve UNESCO Grenada Daimi Temsilcisi Chafica HADDAD da katılmıştır. HADDAD, IFAP ve IPDC programlarından bahsetmiş; Bilgi ve İletişim Sektörü altında medya ve göç hususlarında yapılan etkinliklere dikkat çekmiştir.

Konferans Katılımcıları

İki panel şeklinde devam eden etkinlikte sırasıyla İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğünden Göç Uzmanı Burak YAŞAR, Başbakanlık Basın-Yayın ve Haberleşme Genel Müdürlüğünden Haber Dairesi Başkanı Arman VAROL, UTMK MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Murat ERDOĞAN, Kadir Has Üniversitesi Yeni Medya Bölümü Başkanı Doç. Dr. Çiğdem BOZDAĞ, UTMK İletişim İhtisas Komitesi Üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Özlem AVCI ve Dr. Hilmi BENĞİ ile UTMK Sektör Uzmanı İhsan Tolga KORUCU medya ve göç üzerine sunum yapmışlardır.

Herkes için Bilgi (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi 10. Oturumu

20-21 Haziran 2018 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen Herkes için Bilgi (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi 10. Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR katılmıştır.

Herkes için Bilgi Programının planlanması ve uygulanmasından sorumlu Konseyin 10. Toplantısında, Program etkinlikleri değerlendirilmiş ve yeni görevlendirmeler yapılmıştır. Programın etki alanının genişletilmesi ve başarılı uygulamalarına fon sağlanması hususunda istişarelerde bulunulmuş ve Taraf Devletlerin Programın gelecekteki çalışmalarına dâhil olmaları teşvik edilmiştir.

20. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler: Sinema ve Göç Film Festivali

Kadir Has Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü tarafından düzenlenen, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü'nün katkıda bulunduğu "20. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler: Sinema ve Göç" başlıklı film festivali 7-11 Mayıs 2019 tarihleri arasında Kadir Has Üniversitesi Cibali yerleşkesinde gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğin ilk iki günü Türk sinemasının göçü tema edinmiş uzun metraj filmlerinin gösterimiyle tamamlanmıştır. Etkinliğin ikinci bölümünde, açılış konuşmaları; UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdür Yardımcısı ve Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Göç İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Gökçe OK, Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı ve İletişim İhtisas Komitesi Üyesi M. Selçuk YAVUZKANAT, UTMK Yönetim Kurulu

Bilgi ve İletişim Sektörü

Üyesi ve İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Kadir Has Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü Bölüm Başkanı Doç. Dr. Melis BEHLİL tarafından gerçekleştirilmiştir. Açılış konuşmalarının ardından, alanında uzman konuşmacıların konferanslarının yanı sıra İletişim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Dr. Hilmi BENGİ ve Komite Üyesi Prof. Dr. M. Murat ERDOĞAN konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Konferans kapsamında sinemada göç konusu farklı açılardan masaya yatırılmış; göç temalı filmler gösterime sunulmuş ve yarışmaya katılıp başarılı bulunan kısa filmlerden dördüne ödülleri takdim edilmiştir.

Bilgi ve İletişimin Dijital Çağdaki Somut ve Somut Olmayan Etkileri İkinci Uluslararası Konferansı

9-12 Haziran 2019 tarihleri arasında Rusya Khanty-Mansiysk'te gerçekleştirilen "Bilgi ve İletişimin Dijital Çağdaki Somut ve Somut Olmayan Etkileri İkinci Uluslararası Konferansı"na Millî Komisyonumuzu temsilen İletişim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Dr. Hilmi BENGİ katılmıştır. Konferans, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yaşanan gelişmelerin hızlarını dengeleme çalışmalarının yanında bilimin ve toplumun değişen gerçekliğini anlamaya katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Konferansın gündeminde, dijital çağda kültürel ve bilimsel mirasın korunması; yapay zekâ teknolojisinin kötü amaçlı kullanımı ve uluslararası psikolojik güvenlik; medya, bilgi okuryazarlığı ve etik gibi konular yer almıştır.

Siber Âlemde Dillerin Korunması ve Dilsel Çeşitliliğinin Geliştirilmesi: Bağlam, Siyasa ve Uygulamalar Uluslararası Konferansı

1-5 Temmuz 2019 tarihleri arasında Rusya'nın Yakutsk bölgesinde gerçekleştirilen Siber Âlemde Dillerin Korunması ve Dilsel Çeşitliliğinin Geliştirilmesi: Bağlam, Siyasa ve Uygulamalar Uluslararası Konferansına Millî Komisyonumuzu temsilen İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR katılmıştır. Konferans, dil politikaları ve küreselleşme sürecinde yaşanan zorluk ve fırsatları ele alan iki genel toplantı ve altı tematik bölümden oluşmuştur. Konferansta tartışılan temalar ise, dilde ve iletişimde felsefi ve tarihsel bakış açıları; dil kaynakları yaratmak; eğitim ve dil; medya ve dil; kamu hareketliliği ve dil politikaları ve Rusya Federasyonu'nda çok dillilik şeklinde olmuştur.

Küresel Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Haftası (MIL 2019)

24-26 Eylül 2019 tarihleri arasında İsveç'in Göteborg şehrinde gerçekleştirilen Küresel Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Haftası etkinliğine Millî Komisyonumuzu temsilen İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR katılmıştır. Sayın BAYRAKDAR toplantıda; IPDC Başkanının da konuşmacı olarak bulunduğu panel moderatörlüğü yapmış, "UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun Göçmen Gençler ve Kadınlar için Medya Okuryazarlığını Geliştirme Çalışmaları" başlıklı bir sunum gerçekleştirmiş ve Millî Komisyonumuzun bu doğrultuda sürdürülebilir kalkınma ve küresel öncelikler temalarıyla gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlerden bahsetmiştir. Sunumda özellikle UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları ile akademi ve sivil toplum kuruluşlarını bu alanda bir araya getirerek birlikte çalışma kültürüne katkı vermesi öne çıkmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 25-27 Eylül 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde kabul edilmiştir. UNESCO kabul edilen bu hedefler doğrultusunda bütün sektörlerinde stratejik hedeflerini, orta ve uzun vadeli programını yeniden değerlendirmiştir ve bu kapsamda çalışmalarını sürdürmektedir. Yeni küresel gündemin amaç ve boyutlarını gösteren 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi aşağıda sıralanmaktadır:

Hedef 1. Her tür yoksulluğu, nerede olursa olsun sona erdirmek

Hedef 2. Açlığı bitirmek, gıda güvenliğini sağlamak, beslenme imkânlarını geliştirmek ve sürdürülebilir tarımı desteklemek

Hedef 3. İnsanların sağlıklı bir yaşam sürmelerini ve herkesin her yaşta refahını sağlamak

Hedef 4. Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak

Hedef 5. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek

Hedef 6. Herkes için suya ve sağlığa erişimi ve suyun ve sağlığın sürdürülebilir yönetimini garanti altına almak

Hedef 7. Herkes için erişilebilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlamak

Hedef 8. Sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı sağlamak, tam ve üretici istihdamı ve insan onuruna yakışır işleri sağlamak

Hedef 9. Dayanıklı altyapı inşa etmek, sürdürülebilir ve kapsayıcı sanayileşmeyi ve yeni buluşları teşvik etmek

Hedef 10. Ülkelerin içinde ve aralarındaki eşitsizlikleri azaltmak

Hedef 11. Kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak

Hedef 12. Sürdürülebilir tüketimi ve üretimi sağlamak

Hedef 13. İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acil olarak adım atmak

Hedef 14. Okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını sürdürülebilir kalkınma için korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak

Hedef 15. Karasal ekosistemleri korumak, restore etmek ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ormanların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, çölleşme ile mücadele etmek, toprakların verimlilik kaybını durdurmak ve geriye çevirmek ve biyoçeşitlilik kaybını durdurmak

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri

Hedef 16. Sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumlara teşvik etmek, herkesin adalete erişimini sağlamak, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etmek

Hedef 17. Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın uygulama araçlarını güçlendirmek ve küresel ortaklığı yeniden canlandırmak.

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri İhtisas Komitesi

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Işın ÇELEBİ Başkanlığında; Komite Üyeleri Ebru ALARSLAN, Murat SUYABATMAZ, Prof. Dr. Ömer Ferit SARAÇOĞLU, Mehmet POLAT, Gamze ALARSLAN ve Sektör Uzmanı İhsan Tolga KORUCU ile çalışmalarını yürütmüştür. 27. Genel Kurulun ardından, 16 Aralık 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Fatih Cemil ÖZBUĞDAY Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komitenin Üyeleri, Prof. Dr. Murat Ali YÜLEK, Prof. Dr. Jülide Yıldırım ÖCAL, Doç. Dr. Mehmet Ali DOMBAYCI, Doç. Dr. Barış ALPASLAN, Arzu ÖNSAL, Bahar ÖZAY, Esengül ERKAN ve Sektör Uzmanı Alperen TOSUN'dan oluşmaktadır. 2018-2019 yıllarında 6 defa toplanan Komite, çalışmalarını aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür. Ayrıca raporlama çalışmaları kapsamında, Komite Üyeleri tarafından 'kültürel ticaret' 'yaratıcı endüstriler' ve 'kent ekonomisi' kavramları üzerine "Kültür ve Ekonomik Başarı" adlı bir rapor hazırlanarak Yönetim Kurulu Üyeleriyle paylaşılmıştır.

UNESCO ve Yapay Zekâ Çalışmaları

Yapay Zekâ, yaşamakta olduğumuz ve yakın gelecekte yaşayacağımız teknolojik gelişmelerin merkezinde yer alan meselelerden biridir. Yapay Zekâ teknolojilerinin etkisi, insanlığın onu kontrol etme ve yönetme yeteneğine bağlı olarak şekillenecektir. Bu noktada UNESCO Yapay Zekâ'nın teknolojileri geliştirilirken, etik boyutunun da bu gelişmelere paralel olarak eşlik etmesinin gerekliliğine inanmaktadır. Yapay Zekâ teknolojilerinin geliştirilme aşamasında ön yargıların ve tarafsız olmayan seçimlerin teknolojiye olduğu gibi aktarılması var olan sorunların devamına ve derinleşmesine neden olacaktır. Ayrıca Yapay Zekâ teknolojilerinin kullanımında kişisel verilerin korunması, teknolojiye adil erişimin sağlanabilmesi ve Yapay Zekâ kullanımının eşitsizlikleri artırmasının engellenmesi, hesap verilebilirlik ve sorumluluk gibi konularda bir yol haritası oluşturulması için UNESCO 'Yapay Zekâ Etiğine İlişkin Standart Belirleme' çalışmalarına başlamış ve Yapay Zekâ üzerine Tavsiye Kararı hazırlanmasına karar vermiştir.

Yapay Zekâ İhtisas Komitesi

22 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen UTMK Yönetim Kurulu toplantısında Yapay Zekâ İhtisas Komitesinin Prof. Dr. Hasan BACANLI Başkanlığında kurulmasına karar verilmiştir. Komite üyeleri ise, Doç. Dr. Sıdıka Gözde DEDEOĞLU, Doç. Dr. Murat ÖZBAYOĞLU, Doç. Dr. Tansel ÖZYER, Gökhan YÜCEL ve Alperen TOSUN'dan oluşmaktadır. Yapay Zekâ teknolojilerinde ortaya konan ilerlemeler, yapay zekâ uygulamalarında etik ilkelerin nasıl konumlanması gerektiği sorularını beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede Yapay Zekâ teknolojilerinin etik boyutu üzerine gerçekleştirilen çalışmaları takip etmek ve bunlara uyum sağlamak amacıyla Yapay Zekâ İhtisas Komitesi faaliyetlerini sürdürmüştür. UNESCO 40. Genel Konferansında "Yapay Zekâ Etiğine İlişkin Standart Belirleme" üzerine çalışmalar yapılması yönünde alınan karara istinaden çalışmalarını bu yöne odaklayan Yapay Zekâ İhtisas Komitesi bu çalışmalarını Yönetim Kurulu ile paylaşmıştır. Komite, 2018-2019 döneminde 1 defa toplanmıştır.

Yapay Zekâ Etiğine İlişkin Standart Belirleme amacıyla oluşturulacak Tavsiye Kararının yapay zekâ alanında ulusal ve uluslararası mevzuat, siyasa ve stratejilerin detaylandırılmasını ve uygulanmasını güçlendirmenin yanı sıra Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini destekleyeceği UNESCO 40. Genel Konferansında ifade edilmiştir.

UNESCO'nun Küresel Öncelikleri

Afrika

2014-2021 dönemi için Üye Devletler tarafından kabul edilen iki küresel öncelikten biri Afrika'dır. Afrika'daki gelişimi desteklemek ve kapasite inşası için ulaşılabilecek hedefler; bölgede kalıcı barışı inşa etmek, yoksulluğu ortadan kaldırmak ve sürdürülebilir kalkınmayı kapsamlı şekilde gerçekleştirmektir.

Afrika önceliği için UNESCO 37. Genel Konferansında bir eylem planı kabul edilmiştir. Söz konusu uygulama stratejisi, "kendi vatandaşları tarafından yönlendirilen ve küresel alanda dinamik bir güç temsil eden entegre, refah düzeyi yüksek ve barışçıl bir Afrika" oluşturmayı önemseyen Afrika Birliği Vizyonuna dayanmaktadır. Ayrıca uygulama stratejisi, Afrika önceliğiyle uyumlu olacak şekilde UNESCO'nun tüm eylemlerini yönlendirmekte ve özellikle Üye Devletler tarafından tavsiye edilen ve Afrika önceliği tanımını genişleten altı "amiral gemisi program" kapsamında hareket etmektedir. Söz konusu altı amiral gemisi program, geniş sektörler arası çalışma üzerinde tanımlanmış ve UNESCO program ve bütçesine yerleştirilmiştir.

UNESCO ve kalkınma paydaşları, Afrika'daki 54 ülkeye daha güçlü ve odaklı bir strateji ile yaklaşmaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri ve Afrika Birliği 2063 Gündemi doğrultusunda, Afrika'da bir yeniden doğma etkisi oluşturmak adına çalışmalar yürütülmekte ve bölgesel toplumlarla bağlar güçlendirilmektedir.

Eğitim, bölgenin kalkınması için temel anahtar görevi görmektedir. Dakar ve Senegal Bölgesel Ofisi ve Sahra altı ülkelerdeki UNESCO'yu temsil eden diğer 15 saha ofisi, Afrika hükümetlerinin ve kalkınma ortaklarının öncelikleri arasında eğitimin sürdürülmesini sağlamak için çalışmaktadırlar.

Doğa bilimleri sektöründe Afrika önceliğiyle ilgili üç stratejik hedef bulunmaktadır. Bu hedefler: bilim ve teknolojinin gelişmesine izin verecek bir ortam oluşturmak; bilim, mühendislik ve teknoloji alanlarında insan kaynakları kapasitesini geliştirmek; yoksulluk ve çevre sorunlarını ele almak için bilimsel bilginin uygulanmasını kolaylaştırmaktır.

Sosyal ve beşerî bilimler sektöründe, özellikle insan hakları, yoksulluğun ortadan kaldırılması, ırkçılık ve ayrımcılığa karşı mücadele, toplumsal cinsiyet eşitliği, gençliğin güçlenmesi, 137 göç ve bölgesel entegrasyon dâhil olmak üzere toplumsal dönüşümler için Afrika Üye Devletlerini politikalar geliştirmeye destek vermeye odaklanılmaktadır.

Kültür sektöründe, Afrika kıtasındaki zengin ve çeşitli kültürlerin büyük potansiyelini ortaya çıkarmak için; Kültür Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararlarının uygulanması desteklenmektedir. Kültürel kimliklere saygı ve mirasın etkili bir şekilde korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak için gerekli kurumsal ve mesleki kapasitelerin yanı sıra, büyüme politikaları ve güçlendirme politikaları üzerinde durulmakta, kültürel ve yaratıcı endüstrilerin geliştirilmesi vurgulanmaktadır.

Bilgi ve iletişim sektöründe, bilgi tabanlı toplumların inşası ve Afrika’da medyanın geliştirilmesi gibi konularda iş birlikleri ve projeler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, ifade özgürlüğünün teşviki, bilgiye erişim konusunda kapasite ve stratejiler geliştirilmesiyle, özellikle de kurumsal kapasitenin artırılması hedeflenmektedir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği, 2008 yılından beri UNESCO’nun küresel önceliklerindedir. Bu kapsamda UNESCO, Birleşmiş Milletler organlarını da içeren diğer paydaşlarıyla gerçekleştirdiği etkinliklerinde toplumsal cinsiyet eşitliğini garanti ederek çalışmalarını sürdürmektedir. UNESCO programına aldığı küresel hedefler çerçevesinde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak üzere küresel farkındalık ve amaçlara erişilmesi için çalışılmaktadır. Bununla birlikte, dünya üzerinde kadınlar, eğitime, uygun işe, temel kaynak ve hizmetlere hâlâ daha az ulaşabilmektedir.

UNESCO’nun toplumsal cinsiyet eşitliği vizyonu, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığı Ortadan Kaldırma Sözleşmesi ile Pekin Beyannamesi ve Eylem Planı gibi uluslararası enstrümanlarla birlikte ilerlemektedir. Toplumlar da kız çocuklarına rol model olacak bilim kadınlarının yetişmesi ve eşit fırsatlara sahip olarak yönetici pozisyonlara yükselmeleri, erken yaşlarda özellikle kız çocuklarına STEM (bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik) eğitimi verilmesiyle gelecekte toplumun her kademesinde eşit imkânlarla erişmeleri hedeflenmektedir.

UNESCO için toplumsal cinsiyet eşitliği insan hakları çerçevesinde değerlendirilmekte, sürdürülebilir ve insan merkezli kalkınma için önkoşul ve amacın kendisini oluşturmaktadır. UNESCO’nun toplumsal cinsiyet eşitliği önceliğinin temel amacı, yaşamın her alanında kadın ve erkeklere fırsat veren çevreler oluşturmak için Kurumun yeteneklerini güçlendirmek ve sürdürülebilir kalkınma ve barışın faydalarına katkı sağlamaktır. UNESCO sürdürülebilir kalkınma ve barışa sunulan katkıların, küresel alanda kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği başarıları üzerinde olumlu ve kalıcı etkileri olmasını sağlayacağını vurgulamaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri kapsamında değerlendirildiğinde Hedef 5 “Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek” toplumsal cinsiyet eşitliği ile doğrudan ilgilidir. Diğer küresel amaçlardan Hedef 1, 2, 4, 10 başta olmak üzere yoksulluğun ve açlığın yok edilmesi, eşitsizliklerin azaltılması, eğitime erişimin sağlanması gibi diğer alt hedeflerde de toplumsal cinsiyet eşitliğine sıklıkla değinilmektedir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi, 12 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Dönem Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Sevil Yeşim DİZDAROĞLU’nun (1 Kasım 2016’dan itibaren) Başkanlığında; Başkan Vekilleri Doç. Dr. Hülya ŞİMGİ ve Dr. Göknuş AKÇADAĞ, Komite Üyeleri Prof.

UNESCO'nun Küresel Öncelikleri

Dr. Ayşe Feride ACAR, Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Doç. Dr. Armağan ERDOĞAN, Prof. Dr. Gülsün SAĞLAMER, Prof. Dr. Mine Göğüş TAN, Prof. Dr. Gülriz UYGUR ve Sema AKMEŞE ile çalışmalarını yürütmüştür.

27. Genel Kurulun ardından, 6 Temmuz 2018 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komitenin üyeleri, Doç. Dr. R. Arzu KALEMCİ, Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Emine ERDEM, Gülser USTAOĞLU, Özlem BOZKURT GEVREK ve Sema AKMEŞE'den oluşmaktadır.

2018-2019 yıllarında 12 toplantı gerçekleştiren Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi, UNESCO'nun küresel önceliklerinden biri olan toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamındaki çalışmalarını aylık komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalığı Çalıştayı

3-4 Nisan 2018 tarihlerinde Doğu Akdeniz Üniversitesi tarafından UTMK iş birliğinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalığı Çalıştayı düzenlenmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Hülya SİMGİ'nin yanı sıra Komite Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN ve Prof. Dr. Feride ACAR da katılmıştır. Çalıştayda hukuk, tıp, uluslararası normlar ve uygulamalar gibi konular toplumsal cinsiyet eşitliği yönünden ele alınmıştır.

Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü Etkinliği

12 Şubat 2018 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü Etkinliğine Millî Komisyonumuzu temsilen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN katılmıştır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA'nın katılımlarıyla gerçekleştirilen etkinlikte, bilimsel çalışmalarda kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin önemi üzerinde durulmuştur.

STEM Okul Projesi

STEM (bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik) eğitimi, UNESCO'da Eğitim Sektörü, Doğa Bilimleri Sektörü ve küresel öncelik olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini kapsayan çok disiplinli bir yaklaşımdır. UNESCO kız çocukları ve kadınların eğitim olanaklarına erişim konusunda karşılaştığı zorlukların aşılması için çalışmalarını sürdürmektedir. STEM eğitimi konusunda kalitenin geliştirilmesi için okul müfredatlarında yer alması ve öğretmenlerin eğitiminde cinsiyet eşitliğine hassasiyet gösterilmesine odaklanmaktadır.

UNESCO'nun STEM eğitimi yaklaşımı kapsamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi tarafından İstanbul Aydın Üniversitesi STEM Merkezi ve farklı illerin yerel yönetimleriyle yapılan iş birlikleri kapsamında eğitim çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

STEM Okul Projesi-Gaziantep

10-11 Aralık 2018 tarihlerinde Millî Komisyonumuz, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi STEM Merkezi iş birliğinde Gaziantep'te gerçekleştirilen STEM Okul Projesine Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Burcu EYİSOY DALKIRAN; Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Özlem BOZKURT GEVREK, Doç. Dr. R. Arzu KALEMCİ; ASPnet İzleme Grubu Üyesi Binnur UZUN, Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Erken Çocukluk Daire Başkanı Tuncay MORKOÇ ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Etkinliğe UNESCO Genel Merkezinden Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölüm Direktörü Saniye Gülser CORAT da katılarak, UNESCO'da yürütülen çalışmalar kapsamında bir konuşma yapmıştır. Proje çalışması çerçevesinde 6. ve 7. sınıfta okuyan Türk ve Suriyeli 200 kız öğrenciye fen bilimleri, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) alanlarında iki gün süren eğitim verilmiştir. Kapanış bölümünde katılımcılarla birlikte öğrencilerin hazırladığı projelerin yer aldığı sergi gezilmiştir.

Gaziantep programı kapsamında, Millî Komisyonumuz heyeti tarafından Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma ŞAHİN ve Gaziantep Valisi Davut GÜL makamlarında ziyaret edilerek, ev sahipliği için teşekkür edilmiş ve UNESCO konularında istişarede bulunulmuştur.

UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Direktörü Saniye Gülser CORAT

Gaziantep STEM Okul Projesi Sertifika Töreni

STEM Okulu Projesi-Diyarbakır

22-26 Şubat 2019 tarihleri arasında, Diyarbakır'da, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi STEM Merkezi iş birliğinde Kız Çocuklarının Eğitimine Yönelik STEM Okul Projesi gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Özlem BOZKURT GEVREK, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN ve Doç. Dr. R. Arzu KALEMCİ, L'Oréal -UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenekler 2018 Yılı Bursiyeri Doç. Dr. Duygu SAĞ ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

UNESCO'nun Küresel Öncelikleri

Türk ve Suriyeli 200 öğrenciye iki gün süreyle verilen STEM eğitimi sonrasında öğrencilere katılım belgelerinin takdim edilmiştir. Kapanış bölümüne Diyarbakır Valisi Hasan Basri GÜZELOĞLU ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ayşe ERGEZEN, yerel yöneticiler, öğretmenler ve basın mensupları da katılmıştır. Program kapsamında Diyarbakır Valisi Hasan Basri GÜZELOĞLU makamında ziyaret edilerek, UNESCO konularında istişarelerde bulunulmuştur.

STEM Okul Projesi-Kocaeli

10-11 Ekim 2019 tarihlerinde, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi tarafından Kocaeli'de, Kız Çocuklarının Eğitimine Yönelik STEM Okul Projesi etkinliği düzenlenmiştir. Etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Özlem BOZKURT GEVREK, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Güler USTA OĞLU, Doç. Dr. R. Arzu KALEMCİ, L'Oréal-UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenekler 2018 Yılı Bursiyeri Doç. Dr. Duygu SAĞ ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Kocaeli STEM Okul Projesi Sertifika Töreni

Etkinliğin açılış bölümünde L'Oréal -UNESCO Uluslararası Yükselen Yetenekler Ödülü 2018 yılı sahibi İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Duygu SAĞ tarafından kız çocuklarına ilham vermesi amaçlanan bir sunum gerçekleştirilmiştir. Türk ve Suriyeli 200 kız çocuğuna İstanbul Aydın Üniversitesi STEM Merkezi Öğretim Üyesi Dr. Devrim AKGÜNDÜZ ve beraberindeki akademisyenlerce iki gün süren STEM eğitimi verilmiştir.

Öğrencilere katılım belgelerinin takdim edildiği Dünya Kız Çocukları Günü olan 11 Ekim 2019 tarihindeki kapanış bölümüne Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ katılarak bir konuşma yapmıştır.

Program kapsamında Kocaeli Valisi Hüseyin AKSOY ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Yaşar ÇAKMAK makamlarında ziyaret edilerek UNESCO konularında istişarelerde bulunulmuştur.

Kocaeli STEM Okul Projesi Öğrenci Maketleri Sergisi

Herkesin Kazanacağı Formül: Kadın İstihdamını Artırma Çalıştayı

30 Nisan 2019 tarihinde, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle Türkiye Kadın Girişimciler Derneği ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu iş birliğiyle, İstanbul'da, "Herkesin Kazanacağı Formül: Kadın İstihdamını Artırma" adlı bir çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyeleri Doç. Dr. R. Arzu KALEMCI ve Özlem BOZKURT GEVREK katılmıştır.

Çalıştayıdan Bir Görünüm

İstanbul'daki KAGİDER Ofisi'nde Sayın KARAHAN USLU'nun moderatörlüğünde gerçekleştirilen çalıştaya Türkiye'nin önde gelen özel sektör temsilcileri katılmıştır. Çalıştaya UNESCO'nun toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımı ve kadın istihdamının artırılmasına yönelik görüş ve öneriler değerlendirilmiştir.

Sektörler ve Komiteler Arası İş Birliği

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Dördüncü Büyük Buluşması

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Dördüncü Büyük Buluşması, UTMK Genel Kurul Üyeleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, İhtisas Komitesi Üyeleri, UNESCO Kürsü temsilcileri, akademisyenler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, özel kuruluş temsilcileri, basın mensupları, UNESCO konularında çalışan uzmanlar ve Genel Sekreterlik personelinin katılımlarıyla 17-18 Kasım 2018 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilmiştir. Büyük Buluşma UNESCO Genel Konferanslarını müteakip iki yılda bir düzenlenmekte ve Genel Konferanslarda alınan kararların UNESCO ailesiyle paylaşılmasını amaçlamaktadır.

Dördüncü Büyük Buluşmanın Açılış Konuşmaları UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi A. Altay CENGİZER, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Haluk DURSUN ve UTMK Genel Kurul Başkanı ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK tarafından yapılmıştır.

Açılış konuşmalarının ardından, kanun sanatçısı Tahir AYDOĞDU, piyano sanatçısı Burçin BÜKE ve ney sanatçısı Bilgin CANAZ'dan oluşan Tanini Trio Grubu, müzik dinletisi gerçekleştirmiştir.

Müzik dinletisinin ardından toplantıya UNESCO Genel Merkezini temsilen katılan UNESCO Millî Komisyonlar Ağı Koordinatörü Emiko de MARMIER-MURAI, "UNESCO'nun Millî Komisyonlara Bakış Açısı" konulu sunumunu gerçekleştirmiştir. Sayın OĞUZ ise "Kuruluşunun 70. Yılında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Büyük Buluşmalar" başlıklı sunumunu yapmış; sonrasında UTMK UNESCO/Sektör Uzmanları tarafından UNESCO'nun eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür, bilgi ve iletişim sektörlerine ilişkin sunumlar ile Yürütme Kurulu sunumu gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü Büyük Buluşmadan itibaren UNESCO sistemine kaydedilen miras ve eserlerden yola çıkarak adlandırılan "Göbekli Tepe", "Afrodisyas", "Piri Reis Haritası", "Atebetü'l-Hakayık", "Kutadgu Bilig", "Divan-ü Lügati't-Türk" salonlarında eş zamanlı "Bulma Toplantıları" gerçekleştirilmiştir.

Bulma Toplantılarında "2019 yılında gerçekleştirilecek UNESCO 40. Genel Konferansına aktarılacak ve Konferansın gündemine getirilebilecek hususlarla ilgili öneriler"; "UNESCO öncelikleri arasında yer alan Afrika, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Gençlerin Katılımı gibi konularda UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun yapması gerekenler hakkında ne düşünüyorsunuz?"; Türkiye'nin UNESCO Yürütme Kurulu Üyeliği döneminde (2017-2021) UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun öncelikleri ve stratejisi neler olmalıdır?"; "UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun kamu kurumları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör gibi paydaşlarıyla olan iletişimi ve iş birliği hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?"; "UNESCO Liste, Program ve Ağlarında Türkiye'nin görünümünü nasıl değerlendiriyorsunuz? UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun bu süreçlere katkı ve katılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?"; "UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun UNESCO Sözleşmelerini takip sistemi, çalışma yöntemi ve danışmanlık rolü hakkında ne düşünüyorsunuz?" Bu konudaki sorunları ve çözüm önerilerinizi paylaşır

mısınız?"; "Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerinin ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanmasında UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun rolü ve katkısı ne olmalıdır?"; "2017 yılında yapılan UNESCO 39. Genel Konferansının UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından takibi, duyurulması ve uygulanması hakkında ne düşünüyorsunuz?" soruları üzerinden UNESCO konuları ve UTMK çalışmalarına ilişkin genel değerlendirme yapılmıştır.

Sektörler ve Komiteler Arası İş Birliği

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Dördüncü Büyük Buluşması

Büyük Buluşma kapsamında aynı zamanda, ilgili paydaşlar bir araya getirilerek; “UNESCO Kürsüleri/ UNITWIN Ağları İstişare Toplantısı”, “UNESCO’ya Akredite Sivil Toplum Kuruluşları İstişare Toplantısı” ve “Öğrenen Şehirler ve Yaratıcı Şehirler Ağı İstişare Toplantısı” gerçekleştirilmiştir. İstişare toplantılarında paydaşlar kendi program ve konuları özelinde fikir alışverişinde deneyim paylaşımında bulunmuştur.

Toplantının ikinci günü, Bulma Toplantısı çıktıkları Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ’un moderatörlüğünde; Bulma Toplantısı moderatörleri Büyükelçi A. Altay CENGİZER, Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ, Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Prof. Dr. Hasan BACANLI ve Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇAĞLAYAN tarafından açıklanmış ve tüm katılımcılarla genel bir değerlendirme yapılmıştır. Toplantı çıktıları raporlandırılarak ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır.

Bölgesel ve Uluslararası İş Birliği

Bölgesel ve uluslararası iş birliği; karşılıklı deneyim paylaşımını mümkün hâle getiren uluslararası iş birlikleri; sürdürülebilir barış, kültürler arası diyalog ve kültürlerin yakınlaşması hedeflerine yönelik çalışmaların temelini oluşturmaktadır. UNESCO, 2013-2022 dönemini Uluslararası Kültürel Yakınlaşma On Yılı ilan ederek bu iş birliklerini desteklemektedir.

UNESCO'nun bu yaklaşımı kapsamında Millî Komisyonumuz uluslararası iş birliğini güçlendirmek ve kültürlerarası diyalogu artırmak amacıyla bölgesel ve uluslararası iş birliği çalışmaları yürütmektedir. Millî Komisyonumuz, 2018 ve 2019 yıllarında UNESCO'nun seçim gruplarında yer alan ve farklı coğrafi bölgelerde bulunan UNESCO Millî Komisyonlarıyla istişare ve deneyim paylaşımı toplantıları gerçekleştirmiştir.

1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar - Martenitsa - Martinka - Mărțișor Etkinliği

13 Mart 2018 tarihinde, Bulgaristan, Makedonya Cumhuriyeti, Moldova ve Romanya'nın Türkiye Büyükelçilikleri ev sahipliğinde ve Büyükelçilerinin katılımıyla Martenitsa - Martinka - Mărțișor kutlamaları kapsamında bir kültürel etkinlik ve resepsiyon gerçekleştirilmiştir. Kutlamaların "1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar" başlığı altında 2017 yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilişi vesilesiyle düzenlenen etkinlik kapsamında UTMK Başkanı ve Somut Olmayan Kültürel Miras Uzmanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ açılış konuşması yapmış ve 2003 Sözleşmesinin özellikleri, SOKÜM Listeleri, yeni yılla ilgili unsurlar, bahar bayramları ve "1 Mart ile İlişkilendirilen Kültürel Uygulamalar" hakkında bir sunum gerçekleştirmiştir. Yaklaşık 200 davetlinin katıldığı etkinlik kapsamında, Romanya'dan sanatçılar Martenitsa - Martinka - Mărțișor'nun nasıl uygulandığını sahnelemişlerdir. Moldova'dan çocuk korusu yerel müziklerini seslendirmiş ve Makedonya'dan ses sanatçıları Türkçe ve Makedonca şarkılardan oluşan bir konser vermişlerdir.

Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenlerinin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine Kaydedilmelerinin 10. Yılı Etkinliği

Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenleri UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilmelerinin 10. yılı vesilesiyle Azerbaycan Ankara Büyükelçiliği, TÜRKSOY ve Millî Komisyonumuzun katkılarıyla bir etkinlik düzenlenmiştir.

4 Aralık 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunda gerçekleşen etkinlikte Garabağ Muğam Grubu tarafından Azerbaycan Muğam Sanatı; Uluslararası Mevlana Vakfı Sema Topluluğu tarafından Mevlevi Sema Töreni icra edilmiştir.

Bölgesel ve Uluslararası İş Birliği

Açılışı Azerbaycan Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim, TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV ve Millî Komisyonumuzu temsilen Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR tarafından yapılan etkinliğe çok sayıda davetli katılmıştır. Sayın ÇAKAR konuşmalarında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilmiş bu iki yaşayan mirasın korunması için uluslararası iş birliği ve katılımın önemini vurgulamış ve etkinliğin Birleşmiş Milletlerin ilan ettiği Uluslararası Kültürel Yakınlaşma On Yılına katkısına değinmiştir.

İkinci Güneydoğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları İformel Toplantısı

“Balkan Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları” adıyla 1964-1990 yılları arasında gerçekleştirilen 13 toplantıdan sonra bölgesel iş birliğini devam ettirmek ve artırmak amacıyla 27 yılın ardından UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun inisiyatifiyle “Güneydoğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları İformel Toplantısı”nın ilki 12 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Millî Komisyonlarının katılım sağladığı toplantıda, toplantıların her yıl bir ülkenin ev sahipliğinde yapılması ve 2018 yılında toplantıya Slovenya’nın ev sahipliği yapması kararlaştırılmıştır.

İstanbul’da gerçekleştirilen toplantı kararı doğrultusunda, “İkinci Güneydoğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Millî Komisyonları İformel Toplantısı” 14-15 Mayıs 2018 tarihlerinde Slovenya’nın başkenti Ljubljana’da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR ve Sektör Uzmanı Selenay YAKICI katılmıştır.

Toplantının açılış konuşmaları Slovenya Millî Komisyon Genel Sekreteri Marjutka HAFNER ve Millî Komisyon Başkanı Stane PEJOVNİK tarafından gerçekleştirilmiş ve ardından Millî Komisyon temsilcilerine söz verilmiştir. Açılışın ardından gerçekleştirilen ilk oturumda, genel iş birlikleri görüşülerek; özellikle UNESCO Dünya Mirası, UNESCO MAB Programı ve UNESCO Jeopark Programı konularında istişarelerde bulunulmuştur. İkinci oturumda UNESCO Venedik Ofisi Uzmanı Matteo ROSATI tarafından bir sunum gerçekleştirilmiş ve Güneydoğu Avrupa Ülkeleri ve Bölge Ofisi arasında iş birliği imkânları değerlendirilmiştir. Üçüncü oturumda ise Açık Eğitim Kaynakları ve ASPnet Programı değerlendirilmiştir.

Toplantının ikinci gününde ilk gün görüşülen konuların genel bir değerlendirilmesinin ardından sonuç raporunda yer alması değerlendirilen somut öneriler görüşülmüştür.

Türklerin Kültür ve Tarihinde Sır Bölgesinin Rolü Toplantısı

Kızılorda Valiliği tarafından 1 Mart 2019 tarihinde düzenlenen “Türklerin Kültür ve Tarihinde Sır Bölgesinin Rolü” toplantısına UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve “UNESCO ve Dede Korkut” konulu bir sunum gerçekleştirmiştir.

Toplantıda Oğuzların Sır Derya kıyısındaki kadim başkenti “Yenikent” kazıları, Kutadgu Bilig, Dede Korkut ve Alaş Hareketi temaları öne çıkmıştır. Toplantıya Kızılorda Valiliği Kültür Müdürlüğü, Korkut Ata Üniversitesi ve şehrin kültür, tarih ve arkeoloji ilgilileri katılmıştır.

Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu

Nevruz, 2009 yılında Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan ve Türkiye'nin katılımıyla çok uluslu dosya olarak UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilmiştir. 2016 yılında gerçekleştirilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetler Arası Komitesininin 11. Oturumundaysa Afganistan, Irak, Kazakistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın da katılımıyla hazırlanan yeni dosyayla Nevruz dosyası katılımcı devlet sayısı 12'ye yükselmiştir. 2019 yılı anılan unsurun Listeye kaydedilişinin onuncu yıl dönümüdür.

Öte yandan çok sayıda devletin önerisiyle (Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Hindistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Makedonya, Tacikistan, Türkiye ve Türkmenistan) Birleşmiş Milletlerin 10 Mayıs 2010 tarihinde gerçekleştirdiği 64. Genel Kurulunda 21 Mart "Uluslararası Nevruz Günü" olarak ilan edilmiştir. Birleşmiş Milletlerin bu kararı, UNESCO Yürütme Kurulunun 22 Ağustos 2010 tarihinde Paris'te gerçekleştirdiği 184. oturumunda da aynen benimsenmiştir. UNESCO; barış, uzlaşma, dayanışma, iş birliği ve kültürlerarası diyalogu güçlendirmek, kültür ve doğa arasındaki ahengi ve sürdürülebilirliği vurgulamak ve somut olmayan kültürel miras bilincini güçlendirmek amacıyla üye devletleri her yıl 21 Mart "Uluslararası Nevruz Günü"nü kutlamaya davet etmektedir.

Bu kapsamda, UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun Kuruluşunun 70. Yılı ve "Nevruz"un İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine Kaydedilişinin 10. Yılı vesilesiyle "Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl" Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu 21 Mart 2019 tarihinde Millî Komisyonumuz Hizmet Binasında gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme, sergi ve resepsiyondan oluşan etkinliğe Dışişleri Bakanlığı Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Halûk DURSUN, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, TBMM 26. Dönem Milletvekili Prof. Dr. Mustafa İSEN, Kazakistan Büyükelçisi Abzal SAPARBEKULY Tacikistan Büyükelçisi Mahmadali RAJABIYON, İran İslam Cumhuriyeti Büyükelçi Yardımcısı Ali Asghar MEHRABİ, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü Büyükelçi Deniz ÇAKAR, Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Burcu EYİSOY DALKIRAN, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürü Doç. Dr. Adnan BOYACI, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürü Hamdi TURŞUCU ile İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilen "Nevruz" dosyasında yer alan 12 Devletin temsilcileri, UTMK Yönetim Kurulu ve İhtisas Komitesi Üyeleri, akademisyenler, lisansüstü düzeyde öğrenciler, basın mensupları ve çok sayıda ziyaretçi katılmıştır. Etkinlik, İrfan GÜRDAL tarafından seslendirilen Nevruz Türküleriyle başlamıştır. Türkü dinletisinin ardından UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ "Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl" başlıklı değerlendirme konuşmasını gerçekleştirmiştir. Nevruz dosyasındaki devletlerin SOKÜM Listelerindeki konumu, Nevruz ve kutlamalarının kültürel açıdan önemi hakkında bilgiler verilen konuşmanın ardından Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Halûk DURSUN, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN açılış konuşmaları gerçekleştirmişlerdir. Açılış konuşmalarının ardından "Nevruz Çiçektir: Anadolu'nun Endemik Nevruzları" ve "Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl" başlıklı sergiler gezilmiştir. Etkinlik davetliler onuruna verilen resepsiyonla son bulmuştur.

Bölgesel ve Uluslararası İş birliği

Büyük Bozkır Uluslararası Sosyal Bilimler Forumu

Büyük Bozkır Uluslararası Sosyal Bilimler Forumu 23-24 Mayıs 2016 tarihlerinde Türkiye'nin de üyesi olduğu Uluslararası Türk Akademisi tarafından aralarında Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun da bulunduğu 13 kurumun desteğiyle Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilmiştir. Forumu Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve "Avrasya'da Entegrasyon ve Bilimsel İşbirliği: Modern Yaklaşımlar Aramak" adlı panelde konuşmacı olarak yer almıştır. Aynı zamanda, panelde Millî Komisyonumuz tarafından gerçekleştirilen bölgesel seminerler ve iş birlikleri hakkında bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Uluslararası Konferansı

"Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü" başlıklı uluslararası konferans 15 Mayıs 2019 tarihinde Uluslararası Türk Akademisi tarafından UNESCO iş birliğinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Türk Akademisi ile UNESCO Nezdindeki Türkiye, Kazakistan, Kırgızistan ve Azerbaycan Daimi Temsilcilikleri tarafından düzenlenen konferansa Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Darhan KYDRALİ, UNESCO Nezdindeki Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi A. Altay CENGİZER, UNESCO Nezdindeki Azerbaycan Daimi Temsilcisi Büyükelçi Rahman MUSTAFAYEV, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Türk Mirası ve Kültür Vakfı Başkanı Günay EFENDİYEVA ile Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Hindistan, Çin, İngiltere, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye, Özbekistan, Fransa, Letonya, Hollanda ve Macaristan gibi ülkelerden 70 kadar tarihçi, uluslararası kuruluş ve diplomatik misyon temsilcileri de katılım sağlamıştır.

Türk Dünyası "Büyük Bozkır" fikrini uluslararası platforma iletmeyi ve Türk tarihini yeniden değerlendirmeyi amaçlayan ve Balasagunlu Yusuf'un "Kutadgu Bilig" eserinin yazılışının 950., Altın Orda Hanlığı'nın ve Talas Kurultayı'nın 750., ünlü Türk şairi Nesimi'nin doğumunun 650. Yıl Dönümlerine ithafen gerçekleştirilen konferans kapsamında "Zaman ve Mekan Kavramlarına Göre Büyük Bozkır", "Göçebe Kültürü ve Bu Kültürün Dünya Uygarlığına Katkısı", "Büyük Bozkır Tarihinde Yeni Bir Dönem Olarak Türk Dünyası'nın Kökeni" başlıklı oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Konferansın açılış konuşmasını gerçekleştiren Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Darhan KYDRALİ, konuşmasında "Büyük Bozkır"ın dünya uygarlığına yaptığı katkıyı vurgulayarak Fransız tarihçi Rene GROUSSET'in 1939 yılında kaleme aldığı "Büyük Bozkır İmparatorlukları" isimli eserinde "Büyük Bozkır" kavramını ilk defa kullanıp tarih bilimine sunduğunu belirtmiştir.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, bozkırın insanlığın ortak hazinesi olduğunu vurguladığı konuşmasında bozkır coğrafyasının kendine özgü bir medeniyet coğrafyası olduğu görüşünü ifade etmiştir. Bozkırlarda kadın ve erkeklerin eşit mesafede olduğu bir kültürün oluştuğunu ve bunun yüzyıllar boyunca bugüne kadar geldiğini belirtmiştir. Konferans sırasında, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Darhan KYDRALİ, Türk tarihi ve Türk birliği üzerine yaptıkları çalışmalardan dolayı uluslararası camiada tanınmış bilim insanlarına Uluslararası Türk Akademisi'nin "Türk Dünyası Kültürüne Hizmet Ödülü" olan altın

madalyasını takdim etmiştir. UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un layık görüldüğü ödül ayrıca Hindistan'daki İndira Gandhi Ulusal Sanat Merkezi (IGNCA) Profesörü Mansura HAYDAR'a, Paris Üniversitesi Profesörü Wanda DRESSLER'e ve L. N. Gumilyov Avrasya Ulusal Üniversitesi Profesörü Bolat KÖMEKOV'a da takdim edilmiştir.

UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları İstişare Toplantısı

UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları İstişare Toplantısı, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Kuruluşunun 70. yılı ve Türkiye'nin Yürütme Kurulu Üyesi olması vesilesiyle 12-13 Eylül 2019 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu toplantıya UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi olan ülkelerin UNESCO Millî Komisyonları Başkanları, Genel Sekreterleri ve temsilcileri katılmıştır. Açılış konuşmaları UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Önceki Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı ve Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN tarafından yapılmıştır. Toplantıya katılmayan Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir ALPASLAN'ın selamlama mesajı okunmuştur. Açılış konuşmalarının ardından UNESCO Transformasyon Destek Birimi Başkanı Charaf AHMIMED katılımcıları selamlayarak UNESCO Stratejik Transformasyon sürecine ilişkin sunumunu gerçekleştirmiştir. Sonrasında Millî Komisyon temsilcileri selamlama konuşmaları gerçekleştirmiştir.

Toplantının birinci oturumunda UNESCO Millî Komisyonlar Birimi Koordinatör Yardımcısı Assel UTEGENOVA, UNESCO Program, Liste ve Ağlarında Millî Komisyonların rollerine ilişkin sunumunu gerçekleştirmiştir. UNESCO'nun program, liste ve ağlarında (özellikle Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri, Dünya Belleği, ASPnet Programı, UNESCO Kürsüleri, 1972 tarihli Dünya Doğal ve Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 tarihli Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi ve 2005 tarihli Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi) Millî Komisyonların rolleri tartışılmıştır.

Toplantının ikinci oturumunda ise UNESCO'nun ulusalda görünürlüğünün artırılması için Millî Komisyonların neler yapabileceği değerlendirilerek, bölgesel ve uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi konusu görüşülmüştür. Üçüncü oturumda ise UNESCO Kuruluş Sözleşmesi, 1978 Millî Komisyonlar Tüzüğü, UNESCO Stratejik Transformasyon sürecinde üretilen belgeler kapsamında UNESCO mevzuatı çerçevesinde Millî Komisyonların UNESCO çalışmalarına katkısı kapsamında deneyim paylaşımı yapılmıştır.

Gündemde görüşülen konuların genel bir değerlendirilmesiyle toplantı sona ermiştir. 13 Eylül 2019 tarihinde ise Dünya Miras Listesine kayıtlı İstanbul'un Tarihi Alanları için kültürel program gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Millî Komisyonları Toplantıları

5. Bölgeler Arası Millî Komisyonlar Toplantısı

UNESCO Millî Komisyonları 5. Bölgeler Arası Toplantısı, 19-21 Haziran 2018 tarihleri arasında Kenya'nın Mombasa şehrinin Diani bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Kenya Hükûmeti ve UNESCO Kenya Millî Komisyonunun ev sahipliğinde düzenlenen, 110'dan fazla Millî Komisyonun katılım sağladığı toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Genel Sekreter Yardımcısı V. İrem ALPASLAN BASIK ve Sektör Uzmanı İhsan Tolga KORUCU katılmıştır.

Toplantıda UNESCO'nun Stratejik Transformasyonu sürecinde Millî Komisyonların rolü, Millî Komisyonların görünürlüğü ve etkinliği, 2030 Gündemi çerçevesinde Millî Komisyonların çalışmaları, UNESCO'nun küresel öncelik alanlarına yönelik Millî Komisyon faaliyetleri ile Bölge Ofisleri - Millî Komisyonlar bağlantıları tartışılmıştır.

5. Bölgeler Arası Millî Komisyonlar Toplantısı

UNESCO Avrupa Millî Komisyonları 4. Toplantısı

UNESCO Avrupa Millî Komisyonları 4. Toplantısı, 24-26 Şubat 2019 tarihleri arasında Slovenya'nın Bled şehrinde gerçekleştirilmiştir. 33 Avrupa Millî Komisyonundan 51 temsilci, özel davetle katılan Güney Kore ve Kanada Millî Komisyonundan ikişer temsilci ve UNESCO Genel Merkezinden 3 temsilci olmak üzere toplamda 58 temsilcinin bulunduğu toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Genel Sekreter Yardımcısı V. İhsan Tolga KORUCU katılmıştır.

Toplantıda UNESCO'nun Stratejik Transformasyonu sürecinde Avrupa Millî Komisyonlarının rolü ve ortak çalışmaları, ortak UNESCO Kürsüsü çalışmaları, yapay zekâ ve etik, gençlik, ASPnet, Avrupa Bölgesindeki somut ve somut olmayan miraslara yönelik ortak çalışmalar, iklim değişikliği ve UNESCO alanları, medya okuryazarlığı ve UNESCO Kulüpleri istişare edilmiştir.

UNESCO Avrupa Millî Komisyonları 4. Toplantısı

UNESCO Millî Komisyonları Geleneksel Sabah Toplantısı

10-12 Nisan 2019 tarihleri arasında UNESCO Yürütme Kurulu 206. Oturumu kapsamında UNESCO Millî Komisyonları Geleneksel Sabah Toplantısı gerçekleştirilmiştir ve Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Selenay YAKICI katılmıştır. Toplantının ilk iki gününde Dış İlişkiler ve Afrika'dan Sorumlu Genel Direktör Yardımcısı, Eğitimden Sorumlu Genel Direktör Yardımcısı, Doğa Bilimlerinden Sorumlu Genel Direktör Yardımcısı, Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Genel Sekreteri, Sosyal ve Beşerî Bilimlerden sorumlu Genel Direktör Yardımcısı, Kültürden sorumlu Genel Direktör Yardımcısı, Bilgi ve İletişimden sorumlu Genel Direktör Yardımcısı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölümü Direktörü tarafından sektör ve program önceliklerini

UNESCO Millî Komisyonları Toplantıları

özetleyen sunumlar gerçekleştirilmiş ve Millî Komisyonların sektörlere ilişkin soruları alınarak yanıtlanmıştır. Mutat olarak iki gün gerçekleştirilen toplantı bu kez üç gün yapılmış ve son gün en iyi uygulama örneklerini açıklamaları için ülkelere söz verilmiştir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Eylül ayında gerçekleştirilmesi planlanan Yürütme Kurulu Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları Toplantısına davet edilmiş ve yıllık gerçekleştirilen TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları Toplantısının Kırgızistan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirileceği bilgisi paylaşılmıştır. Toplantıda aynı zamanda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Kuruluşunun 70. Yılı vesilesiyle sabah çay-kahvesi organizasyonuna ev sahipliği yapılarak hazırlanan broşürle 70 yıllık çalışma özet olarak aktarılmıştır. Toplantı başkanı açılışta UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun 70. Yılına tebrik ederek teşekkür etmiştir.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları 7. Toplantısı

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Yedinci Toplantısı 2019 Kültür Başkenti Oş'ta Kırgızistan Millî Komisyonu ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu adına TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Dönem Başkanlığını 2016 yılından bu yana yürüten UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Dönem Başkanlığını UNESCO Kırgızistan Milli Komisyonu Başkanı Sabira SULTANGELDİEVA'ya devretmiştir.

Eş zamanlı olarak gerçekleştirilen "Onuncu Somut Olmayan Kültürel Miras", "Beşinci Dünya Kültürel ve Doğal Miras" ve "Beşinci Dünya Belleği" seminerlerinin de gerçekleştirildiği toplantıya Türkiye, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE ve Dünya Belleği İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Öğretim Üyesi Bahattin YALÇINKAYA'dan oluşan dört kişilik bir heyetle katılmıştır.

Toplantıda Dünya Belleği Kütüğüne, Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine sunulacak mirasların çalışmalarının yapılması, Türk Dili Günü ilanı çalışmaları, İpek Yolu Seri adaylık dosyası gibi hususlar görüşülmüş; Türk Dünyasının birlikte çalışabileceği alanlar ve konular belirlenmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı

UNESCO 40. Genel Konferansı, 12-27 Kasım 2019 tarihleri arasında UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

İki yılda bir gerçekleştirilen UNESCO Genel Konferansı, Üye Devletlerin ulusal beyanlarının yer aldığı Genel Politika Görüşmelerini; Genel Direktör ve Yürütme Kurulu Başkanı Dönem Raporlarını; UNESCO'nun görev alanına giren komitelerin faaliyet raporları ve geleceğe dönük stratejik hedef ve programlarını içeren toplantıları; UNESCO reformunun, bütçesinin ve programının, eğitim, bilim, kültür ve bilgi ve iletişim sektörlerinin gelecek dönem çalışmalarının görüşüldüğü, gündem konularının karara bağlandığı Komisyon ve Komite toplantılarını kapsamaktadır.

22 Ekim 2019 tarihinde UNESCO Yürütme Kurulu'nda gerçekleştirilen 40. Genel Konferans Başkanlığı oylamasını İspanyol rakibi karşısında kazanan Büyükelçi A. Altay CENGİZER; bu seçimin 40. Genel Konferansta onaylanması ile birlikte oy birliğiyle UNESCO 40. Genel Konferans Başkanı seçilmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı Türkiye heyetinde, 13 Kasım 2019 tarihinde Türkiye Ulusal Beyanını da gerçekleştiren Millî Eğitim Bakanı ve UTMK Genel Kurul Başkanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK'un başkanlığında; UNESCO Nezdinde Daimi Temsilci Büyükelçi A. Altay CENGİZER, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ, Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcısı Emir Salim YÜKSEL, Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Burcu EYİSOY DALKIRAN, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürü Doç. Dr. Adnan BOYACI, Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Dr. H. Ziya TAŞKENT, UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve Başkan Vekili Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ'nin yanı sıra, UTMK Yönetim Kurulu Üyeleri, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği ve UTMK Genel Sekreterlik uzmanları yer almıştır.

Türkiye adına ulusal beyanı gerçekleştiren Millî Eğitim Bakanı ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Kurul Başkanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK, konuşmasında Türkiye'nin UNESCO'ya ve onun ideallerine bağlı kalmayı sürdürdüğünü; farklı komitelere ve icra kurallarına üyelikler aracılığıyla kurumun günlük işlerine aktif olarak katıldığını ve UNESCO'yu ileriye taşıyacak her anlamlı inisiyatifte ve her düzeyde Türkiye'ye güvenebileceğini ifade etmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı kapsamında 19 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirilen Kültür Bakanları Forumunda Türkiye'yi Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül ÖZKAN YAVUZ temsil etmiştir. Sayın ÖZKAN YAVUZ, sürdürülebilir kalkınma ve istihdam için kültür yatırımı ve yaratıcılık temalı panelde yer alarak, kültüre yapılan yatırımın ekonomik kalkınmaya olumlu etkisinin olmasının yanı sıra, geleceğe de yatırım olduğunu vurgulamıştır. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağında yer alan şehirler ve özellikle İstanbul ve Gaziantep'in turizme katkılarından bahseden Sayın ÖZKAN YAVUZ, Dünya Miras Listesinde yer alan miras alanlarının turizm için öneminin altını çizmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı

40. Genel Konferansın 14 Kasım 2019 tarihli oturumunda İdari ve Mali İşler (APX) Komisyonunda 2020-2021 yılı için 59 Anma ve Kutlama Yıl Dönümü kabul edilmiştir. Bu kapsamda, 2020 yılı için ülkemizin önerisi Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan ve Özbekistan'ın desteğiyle "Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü"; 2021 yılı için ülkemizin önerisi Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti, Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle "Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü"; Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya ve Özbekistan'ın desteğiyle "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü"; Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle İran ve Azerbaycan ile ortak dosya olarak "Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü" UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır. Böylelikle ilk kez bir dönemde Türkiye'nin hazırladığı dört adaylık dosyası kabul edilmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı kapsamında 21 Kasım 2019 tarihinde Adaylıklar Komitesinde Uluslararası/Hükûmetler Arası Komite ve Konsey seçimleri yapılmıştır. Türkiye, Batı Avrupa ve Kuzey Amerika Devletlerinin bulunduğu birinci grupta 2019-2023 dönemi için İletişimin Gelişimi Uluslararası Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyine seçilmiştir.

UNESCO 40. Genel Konferansı, Komisyon raporlarının kabulünün gerçekleştirildiği oturumları müteakiben kapanış oturumuyla 27 Kasım 2019 tarihinde son bulmuştur.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya SELÇUK ulusal beyanda bulunurken

Genel Konferans Başkanı Büyükelçi Ahmet Altay CENGİZER

UNESCO Genel Direktörü Audrey AZOULAY ile

Eğitim Komisyonu

14-16 Kasım 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen Eğitim Komisyonu Toplantısına, Millî Komisyonumuzu temsilen Yapay Zekâ İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Hasan BACANLI, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU, Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Mustafa SEVER ve Sektör Uzmanı Selenay YAKICI katılmıştır.

UNESCO 40. Genel Konferansı

Komisyongündem maddeleri; 2022-2029 Orta Vadeli Strateji Taslağının hazırlanması (41 C/4); 2022-2025 Program ve Bütçe Taslağının hazırlanması (41 C/5); 2020-2021 Program ve Bütçe Taslağı görüşülmesi ve kabulü (Bölüm II: A: Temel Program I- Eğitim); Yükseköğretimdeki Yeterliklerin Tanınmasına ilişkin Küresel Sözleşmenin taslak metni ve nihai ilerleme raporu; Sürdürülebilir Kalkınma Hedef 4 (SDG 4) - Eğitim 2030'un uygulanması için UNESCO'nun küresel / bölgesel koordinasyon ve desteği; UNESCO Genç ve Yetişkin Okuryazarlığı Stratejisi (2019-2025); Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitimin (ESD) 2019'dan sonra uygulanmasına yönelik çerçeve; Yeryüzü Şartının Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim ile ilgili UNESCO Faaliyetlerine katkısı; 2015 Yetişkin Eğitim ve Öğretimine ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletleri tarafından uygulanması üzerine birleştirilmiş rapor; 2015 Teknik ve Mesleki Eğitime ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanması üzerine birleştirilmiş rapor (TVET); 1993 Yükseköğretimde Çalışma ve Yeterliklerinin Tanınmasına ilişkin Tavsiye Kararının uygulanması üzerine birleştirilmiş rapor; Öğretmen siyasa diyalogu için küresel bir sınıflandırma çerçevesine doğru - Öğretmen eğitimi programları için Uluslararası Standart Sınıflandırma geliştirilmesi, ISCED-T; İşgal altında bulunan Arap bölgelerindeki eğitim ve kültür kuruluşlarına ilişkin 39 C/55 sayılı kararın uygulanması; Okullarda, Siber Zorbalık da dâhil olmak üzere Şiddet ve Zorbalıkla Mücadele Günü ilanı; UNESCO himayesinde Kategori 2 enstitüleri ve merkezleri kurulması; Uluslararası Eğitim Bürosunun Geleceği (IBE); Eğitim ile ilgili Kategori 1 enstitülerinin yönetimi; Eğitimle ilgili kategori 1 enstitüleri raporlarının sunumu olarak belirlenmiştir.

Toplantıda Türkiye adına söz alınmış, küresel eğitim mimarisinde artan sayıda aktör göz önüne alındığında, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4'e ulaşmak için uluslararası çabaları koordine etmekten sorumlu kurum olarak UNESCO'nun rolünün gelecek stratejisini geliştirmede kritik hâle geldiğine; 2030 Eğitim Gündeminin uygulanmasının sağlanmasına; 39 C/5 Belgesinde yer alan eğitim sektörünün stratejik hedef ve önceliklerine değinilmiştir. Aynı zamanda, ülkemizde geçici koruma statüsünde olan okul çağındaki Suriyeli öğrencilerin %60'ından fazlasının eğitim alması için gösterilen yoğun çabalardan; 2030 Gündemi ile uyumlu olarak, Türkiye'de herkes için kaliteli ve kapsayıcı eğitim sağlama amacıyla çalışıldığından söz edilmiştir. Türkiye'nin yeni uygulamaya koyduğu 2023 Eğitim Vizyonu da dikkatlere sunulmuştur.

Doğa Bilimleri Komisyonu

18-19 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen Doğa Bilimleri Komisyonu toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Doğa Bilimleri Komisyonu gündem maddeleri; UNESCO himayesinde Doğa Bilimleri alanındaki kategori 2 enstitüleri ve merkezlerinin kurulması, Uluslararası Matematik Günü İlanı, Sürdürülebilir Kalkınma için Dünya Mühendislik Günü İlanı, 2022 Yılı'nın Uluslararası Kalkınma için Temel Bilimler Yılı İlanı, Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükümetler Arası Konseyi Tüzüğü'nün Revizyonu, Açık bilime ilişkin bir tavsiye kararının arzu edilirliliğinin teknik, finansal ve yasal yönleri, 2020-2021 için Taslak Program ve Bütçenin dikkate alınması ve kabulü (40 C/5), 2022-2029 (41 C/4) için Orta Vadeli Strateji Taslağının Hazırlanması, Taslak Program ve Bütçenin Hazırlanması 2022-2025 (41 C/5), 2022-2029 (41 C/4) için Orta Vadeli Strateji Taslağının Hazırlanması, Taslak Program ve Bütçenin Hazırlanması

2022-2025 (41 C/5), 2020-2021 Taslak Programının ve Bütçesinin dikkate alınması ve kabul edilmesi (40 C/5), Açık Bilim Danışma Komitesi Taslak Görev Tanımı ve Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükümetler Arası Konseyi Tüzüğü'nün Revizyonu olarak belirlenmiştir.

Toplantıda Türkiye adına söz alınmış, UNESCO'nun doğa bilimleri sektöründeki geleceğini belirleme sürecinde olduğu için, Orta Vadeli Strateji Taslağının hazırlanması sürecinin kapsayıcı olacağı gerçeğini memnuniyetle karşıladığımız belirtilmiştir. Aynı zamanda, UNESCO'nun iklim değişikliğine yanıt verme, biyolojik çeşitliliği koruma ve suyla ilgili zorlukları ele alma çabalarının, diğer yetkili Birleşmiş Milletler kurumları ve programlarının çalışmalarını tamamlayıcı nitelikte olması gerektiği; UNESCO'nun bütçe kısıtlamalarını dikkate alması gerektiği; Yerbilimi Programının daha fazla dikkat ve değerlendirmeye ihtiyacı olduğu; Su Programının çabalarını kapasite geliştirme ve su eğitimine ve ayrıca somut sonuçlara sahip somut projeler aracılığıyla Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 6'nın uygulanmasında Üye Devletleri desteklemeye odaklanması gerektiği; gelişmekte Olan Küçük Ada Devletlerinin iklim değişikliği konusundaki endişelerinin önceliklerimizden biri haline gelmesi gerektiği gibi konularda beyanda bulunulmuştur.

Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu

20-21 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Göç İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Akif KİREÇCİ, Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Fatih Cemil ÖZBUĞDAY, UTMK Genel Sekreter Yardımcıları Selenay YAKICI ve Tolga KORUCU, Sektör Uzmanı Alperen TOSUN katılmıştır.

Komisyon gündem maddeleri; 2020-2021 Program ve Bütçe Taslağının görüşülmesi ve kabulü (Bölüm II.A: Temel Program III - Sosyal ve Beşerî Bilimler, 40 C/5 (Cilt 1) belgesinde önerilen karar tasarısı); Beden Eğitimi ve Spor Hükümetler Arası Komitesi (CIGEPS) Tüzüğü'nün Revizesi; Dünya Mantık Günü İlanı; Riyad, Suudi Arabistan'da UNESCO himayesinde Kategori 2 Merkezi olarak Diyalog ve Barış Bölgesel Merkezinin kurulması; Dünyada ırk ayrımcılığı, ırk temelli nefret ve ırk temelli nefret suçlarının ortadan kaldırılması; Köle Yolu Projesi için yeni bakış açıları: Direnç, Özgürlük, Miras; 2022-2029 Orta Vadeli Strateji Taslağının hazırlanması (41 C/4); 2022-2025 Program ve Bütçe Taslağının hazırlanması (41 C/5); Yapay Zekâ etiğine ilişkin olası bir standart belirleme aracı üzerine ön çalışma; olarak sıralanmaktadır.

Toplantıda Türkiye adına söz alınmış, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri için sosyal ve beşerî bilimlerin içerdiği amaç ve hedeflerin önemi, MOST programının günümüz dünyası mücadelelerine oluşturacağı yanıtın yararlılığı, Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen geleneksel spor ve oyunların beden sağlığı ve sosyal entegrasyon için gerekliliği, doğa bilimleri ve sosyal bilimlerin birlikte çalışmasının sonuçlarının faydası, yapay zeka konusunda yapılan çalışmaların desteklenmesi gibi konulara değinilmiştir.

Kültür Komisyonu

19-22 Kasım 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen Kültür Komisyonu toplantılarına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ziya TAŞKENT,

UNESCO 40. Genel Konferansı

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Dr. Murat ÇAĞLAYAN, UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN, Sektör Uzmanı Alperen TOSUN ve UTMK Bursiyeri Bilge TÜZEL katılmıştır.

Kültür Komisyonu gündem maddeleri; Kültür Bakanları Forumu: tartışmaların özeti, 2020-2021 Program ve Bütçe Taslağının Değerlendirme ve Kabulü, Bölüm II.A: Temel Program IV - Kültür, Kudüs ve 39 C/ 36 Sayılı Kararın Uygulanması, İşgal Altındaki Arap Bölgelerinde Bulunan Eğitsel ve Kültürel Kuruluşlara İlişkin 39 C/ 55 Sayılı Kararın Uygulanması, 1970 tarihli Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç, Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme'nin Uygulanmasının Güçlendirilmesi, 2015 tarihli Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine İlişkin Tavsiye Kararı'nın Üye Devletler Tarafından Uygulanmasına İlişkin Birleştirilmiş Rapor, 2011 tarihli Tarihi Kentsel Peyzaja İlişkin Tavsiye Kararı'nın Üye Devletler Tarafından Uygulanmasına Dair Birleştirilmiş Rapor, 1980 tarihli Sanatçının Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı'nın Uygulanmasına Dair Birleştirilmiş Rapor, Uluslararası İslam Sanatları Günü'nün İlan Edilmesi, Dünya Afrika ve Afro-Kökenli Kültür Günü'nün İlan Edilmesi, Dünya Zeytin Ağacı Günü'nün İlan Edilmesi, Dünya Sanat Günü'nün İlan Edilmesi, Sanat Eğitimi ve Uluslararası Sanat Eğitimi Haftası'na İlişkin Farkındalığı Arttırma, Kültürün Teşviki Uluslararası Fonu (IFPC), UNESCO himayesinde, Dünya Miras Alanlarının Yorumlanması ve Sunumuna İlişkin Uluslararası Merkezin Sejong, Güney Kore'de Kurulması (Kategori 2), UNESCO himayesinde, Arap Devletlerinde Somut Olmayan Kültürel Miras Hususunda Kapasite Geliştirilmesine Yönelik Uluslararası Merkezin Şarika, Birleşik Arap Emirlikleri'nde Kurulması (Kategori 2), 2022-2029 Orta Vadeli Strateji Taslağı'nın Hazırlanması (41 C/4), 2022-2025 Program ve Bütçe Taslağı'nın Hazırlanması (41 C/5), Kültür Komisyonu'nun Madde 3.1: 2022-2029 Orta Vadeli Strateji Taslağı'nın Hazırlanması (41 C/4) ve Madde 3.2: 2022-2025 Program ve Bütçe Taslağı'nın Hazırlanması (41 C/5) üzerine Tartışmalarının Özeti olarak belirlenmiştir.

Toplantıda Türkiye adına söz alınmış, gündemde yer alan Tavsiye Kararları bağlamındaki uygulama durumu ve süreçlerinden ülkemizin beklentileri dile getirilmiştir. Kültür sözleşmelerinin çerçevesinin ve uygulanmasının, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesine kültürel katkıların parametrelerini tanımlamak için Üye Devletlere, gerekli siyasi zemini ve iş birliği alanını sağladığı ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, UNESCO'nun, kültürde dünyanın önde gelen kurumu olmaya devam etmesini istiyorsa, kültür üzerinde çalışan Sekreteryanın birikimini ve deneyimini sürdürmesini sağlaması gerektiği belirtilmiştir. Aynı zamanda, Meksika ile ortak sunulan 15 Nisan'ın "Dünya Sanat Günü" olarak ilan edilmesi kararı da nihai olarak onaylanmış, kararın eş-sunucu ülkeleri olarak Meksika ile birlikte ülkemiz tarafından bir konuşma yapılmıştır.

Bilgi ve İletişim Komisyonu

18-19 Kasım 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen Bilgi ve İletişim Sektörü Komisyonu toplantılarına İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Dünya Belleği İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, UTMK Genel Sekreter Yardımcısı V. İhsan Tolga KORUCU katılmıştır.

Kültür Komisyonu gündem maddeleri; 2020-2021 Taslak Programı ve Bütçesinin Değerlendirilmesi ve Kabul Edilmesi; Bölüm II.A: Ana Program V - Bilgi ve İletişim, 40 C/5'te sunulan taslak öneriler (Cilt 1), Ana Program V için bütçe hükümleri, Slovenya'nın Ljubljana şehrinde; UNESCO himayesindeki

bir Kategori 2 Merkezi olarak Uluslararası Yapay Zekâ Araştırma Merkezinin (IRCAI) kurulması, Genel Direktörün, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesinin (WSIS) çıktılarının uygulanmasına dair raporu, Küresel Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Haftasının ilanı, Taraf Devletlerin, 2003 Çok Dilliliğin Teşviki ve Kullanımı ve Siber Âleme Evrensel Erişim Tavsiye Kararı uygulamalarına dair dördüncü birleştirilmiş raporu, 2019 Yerli Diller Uluslararası Yılına Dair Stratejik Çıktı Belgesi, Açık Eğitim Kaynaklarına dair Tavsiye Kararı için bir taslak metni önerisi, Taraf Devletlerin, Dijital Formdaki de Dâhil Belgesel Mirasın Korunmasına ve Belgesel Mirasa Erişime ilişkin Tavsiye Kararı uygulamalarına dair birleştirilmiş raporu, Herkes için Bilgi Programı Hükûmetlerarası Konseyi (IFAP) hükümlerinin revizyonu, 2022-2029 Orta Vadeli Strateji (41 C/4) Taslağının hazırlanması, 2022-2025 Dönemi için Taslak Bütçe ve Programın (41 C/5) hazırlanması, 2022-2029 Orta Vadeli Strateji (41 C/4) Taslağının hazırlanması ve Madde 3.2 - 2022-2025 Dönemi için Taslak Bütçe ve Programın (41 C/5) hazırlanmasına dair özetler olarak belirlenmiştir.

Toplantıda Türkiye adına söz alınmış, UNESCO'nun bilgi ve iletişim sektöründeki geleceğinin tasarlandığı mevcut dönemde önceliklerin daha yönetilebilir olmasının gerekliliğine; Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedeflerine giden yolda IFAP, IPDC ve Dünya Belleği gibi Programlardan yararlanılmasında fayda görüldüğüne; UNESCO'nun eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanması ve yine siber âlemde çok dillilik ile açık eğitim kaynakları ile dijital içerikleri korumasının takdire şayan olduğuna değinilmiştir. Bununla birlikte, sektörün iletişim teknolojileri ve medya okuryazarlığı aracılığıyla kadınların ve gençlerin, özellikle göç ve medya alanlarında, güçlendirilmesi yönelik faaliyetlerin devamlılığın sağlanmasının önemi ifade edilmiştir.

APX Komisyonu

13-16 Kasım 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen Finans, İdare ve Genel Sorular, Program Desteği ve Dış İlişkiler (APX) Komisyonu toplantılarına UTMK Genel Sekreter Yardımcısı V. İhsan Tolga KORUCU katılmıştır.

APX Komisyonu gündemi; Genel Direktör tarafından Anayasa'nın IV.C, 8 (c) Maddesinin hükümlerini talep eden Üye Devletlerden alınan iletişimler hakkında Rapor, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından sunulan 2014-2017 yılları arasında Örgütün faaliyetleri hakkında Genel Direktör Raporu, 2022-2029 için Orta Vadeli Strateji Taslağının Hazırlanması (41 C/4), 2022-2025 Taslak Programın ve Bütçenin Hazırlanması (41 C/5), Bütçe hazırlama yöntemleri, 2020-2021 için bütçe tahminleri ve bütçeleme teknikleri, 2020-2021 için Taslak Program ve Bütçe'nin değerlendirilmesi ve kabul edilmesi (40 C/5), UNESCO İstatistik Enstitüsü (UIS) Saha Ofislerinin Yönetimi Saha Ağı Reformu için ilave finansman, Toplumsal cinsiyet eşitliğini uygulamak için eylemin koordinasyonu ve izlenmesi, Afrika Önceliği ve Dış İlişkiler, Stratejik Planlama, Halkla İlişkiler, Katılım Programı ve Burslar, Kurumsal Hizmet, Üye Devletlerin 2020-2021 yıllarında UNESCO'nun ilişkilendirilebileceği yıl dönümlerinin kutlanması için öneriler, Dünya Portekizce Dil Günü İlanı, UNESCO (2019) himayesinde kategori 2 enstitüleri ve merkezleri için strateji, UNESCO yönetim organlarının yönetim prosedürleri ve çalışma yöntemleri, Sivil toplum örgütleri tarafından UNESCO'nun faaliyetlerine yapılan katkı hakkındaki dört aylık rapor, UNESCO Kuruluşları, Merkezleri ve Kulüplerine İlişkin Düzenleyici Çerçevesinde Değişiklik, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait UNESCO hesaplarına ilişkin finansal raporu

UNESCO 40. Genel Konferansı

ve denetlenmiş konsolide finansal tabloları, ve Harici Denetleyici raporu, Değerlendirme ölçeği, Üye Devletlerin katkılarının geçerliliği ve Döner Sermaye Fonu, Üye Devletlerin katkılarının toplanması, Personel Yönetmeliği ve Personel Kuralları, Personel maaşları, Ödenekler ve Yardımlar, Birleşmiş Milletler Ortak Personel Emeklilik Fonu, Genel Direktör tarafından Tıbbi Yardımlar Fonu'nun (MBF) ve Yönetim Yapısının durumu hakkındaki rapor, Genel Direktör tarafından 2017-2022 İnsan Kaynakları Yönetimi Stratejisinin uygulanmasına ilişkin rapor, Genel Direktör tarafından, Genel Merkezler Komitesiyle iş birliği içerisinde UNESCO tesisinin yönetimi hakkındaki rapor olarak belirlenmiştir.

İdari ve Mali İşler (APX) Komisyonu'nda 2020-2021 yılı için 59 Anma ve Kutlama Yıl Dönümü kabul edilmiştir. Bu kapsamda, 2020 yılı için ülkemizin önerisi Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan ve Özbekistan'ın desteğiyle "Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü"; 2021 yılı için ülkemizin önerisi Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti, Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle "Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü"; Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya ve Özbekistan'ın desteğiyle "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü"; Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle İran ve Azerbaycan ile ortak dosya olarak "Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü" UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır.

UNESCO Yürütme Kurulu

UNESCO'nun üç idari organından biri olan UNESCO Yürütme Kurulu, UNESCO Genel Konferansı tarafından seçilmektedir. UNESCO Anayasası ve Genel Konferansının belirlediği yetki ve sorumluluklara sahip olan Yürütme Kurulu; Genel Konferansı temsil etmektedir ve yine Genel Konferansın aldığı kararlara istinaden yetkilendirildiği konularda çalışmaktadır. Böylelikle Yürütme Kurulu; Genel Konferans gündemini hazırlar, UNESCO'nun çalışma alanları, BM üyesi olmayan yeni Devletlerin Kuruma kabulü, Genel Direktör ataması gibi konularda öneriler sunar. Genel Konferans tarafından kabul edilen programın yürütülmesinden sorumludur ve bu bağlamda, Genel Direktör tarafından sunulan Kurum faaliyetleri hakkındaki raporları değerlendirir.

İki yıl içerisinde, mücbir sebepler dışında, en az 4 defa olağan şekilde toplanan Yürütme Kurulu; Direktörlük görevine adaylıklar, Sekreteryaya yapılacak atamalar ve Yürütme Kurulunca karar verilen diğer hususları ele almak üzere özel oturumla da toplanabilmektedir. Yürütme Kurulu 4 yıllık görev süresi için Genel Konferans tarafından seçilen 58 Üye Devletten oluşmaktadır. UNESCO 39. Genel Konferansında kapalı oylama sistemiyle gerçekleştirilen seçimde Türkiye 2017-2021 dönemi için Yürütme Kuruluna seçilmiştir. Hâlihazırda Yürütme Kurulu Üyeliği yapan Devletler aşağıdadır:

- Afganistan (2019-2023)
- Almanya (2019-2023)
- Arjantin (2019-2023)
- Arnavutluk (2017-2021)
- Bangladeş (2017-2021)
- Belarus (2017-2021)
- Benin (2019-2023)
- Birleşik Arap Emirlikleri (2019-2023)
- Bulgaristan (2017-2021)
- Brezilya (2019-2023)
- Burundi (2017-2021)
- Çin (2017-2021)
- Demokratik Kongo Cumhuriyeti (2019-2023)
- Dominik Cumhuriyeti (2019-2023)

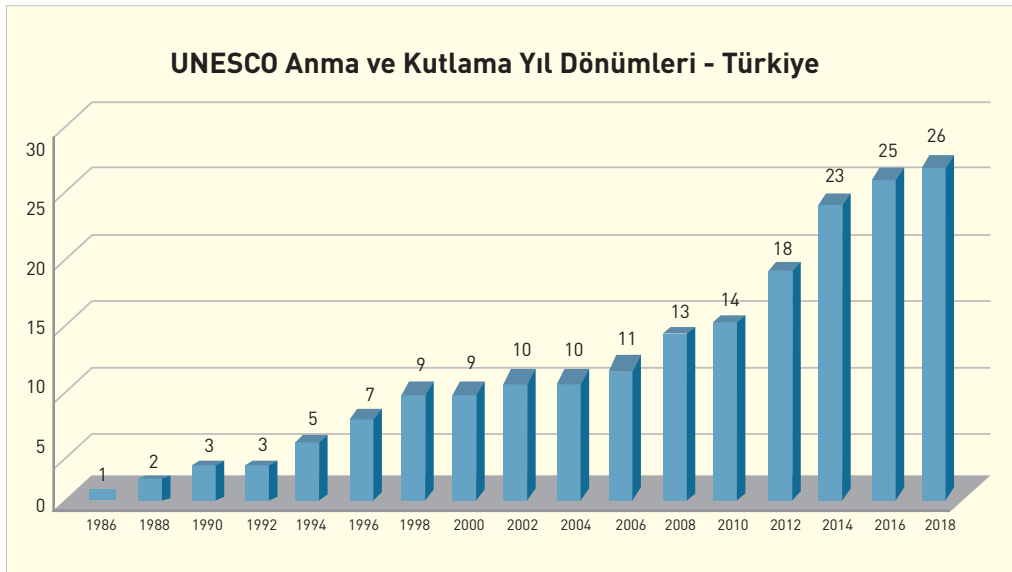
UNESCO Yürütme Kurulu

- Ekvatorial Gine (2017-2021)
- Endonezya (2017-2021)
- Etiyopya (2017-2021)
- Fas (2017-2021)
- Filipinler (2017-2021)
- Finlandiya (2017-2021)
- Fransa (2019-2023)
- Gana (2019-2023)
- Gine (2019-2023)
- Grenada (2017-2021)
- Güney Kore (2019-2023)
- Hollanda (2019-2023)
- Hindistan (2017-2021)
- İtalya (2019-2023)
- İspanya (2019-2023)
- İsviçre (2019-2023)
- Jamaika (2017-2021)
- Japonya (2017-2021)
- Kenya (2019-2023)
- Kırgızistan (2019-2023)
- Küba (2017-2021)
- Macaristan (2019-2023)
- Madagaskar (2017-2021)
- Mısır (2017-2021)
- Myanmar (2019-2023)
- Namibya (2019-2023)
- Pakistan (2019-2023)
- Polonya (2019-2023)
- Portekiz (2017-2021)
- Rusya Federasyonu (2019-2023)
- Saint Lucia (2017-2021)
- Saint Vincent ve Grenadinler (2017-2021)
- Senegal (2019-2023)
- Sırbistan (2019-2023)
- Suudi Arabistan (2019-2023)
- Tayland (2019-2023)
- Togo (2019-2023)
- Tunus (2019-2023)
- TÜRKİYE (2017-2021)
- Uruguay (2019-2023)
- Ürdün (2017-2021)
- Venezuela (2017-2021)
- Zambiya (2017-2021)
- Zimbabve (2017-2021)

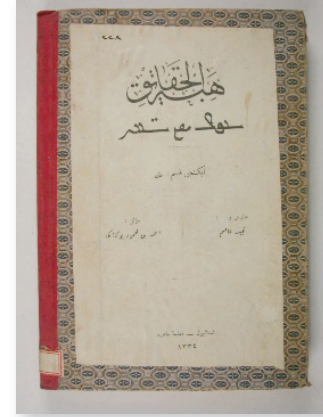
UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

UNESCO, evrensel öneme sahip şahsiyet veya tarihî olaylara ilişkin anma ve kutlama yıl dönümlerine, Genel Konferans kararlarıyla belirlenen Yıl Dönümü Programında yer vermektedir. UNESCO Yürütme Kurulunun 2014 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen 195. Oturumunun 25. Maddesinde alınan kararın Genel Konferansta benimsenmesine istinaden, Yıl Dönümü Programı, etkisinin genişletilmesi amacıyla revize edilmiştir. Yapılan düzenlemelerde coğrafi dağılım, toplumsal cinsiyet eşitliği dengesi, yöntem, kaynak bulma, ölçme ve değerlendirme, dönemsellik başlıkları öne çıkarılmaktadır. Her üye devletin iki yıllık bir dönem için iki öneride bulunabileceği belirtilmekte ve bu önerilerden birinin toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde olması beklenmektedir.

Millî Komisyonumuz, dönemsel başvuru takvimine uygun olarak ilgili bakanlıklara, üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara UNESCO tarafından belirlenmiş kriterleri ileterek anma ve kutlama yıl dönümlerine uygun öneriler yapılmasını beklemekte, gelen önerileri Yönetim Kurulunda değerlendirerek UNESCO'ya iletilecek adayları belirlemektedir. Belirlenen adaylıkların dosyaları Genel Sekreterlik uzmanları tarafından hazırlanarak UNESCO Genel Merkezine gönderilmektedir. Gönderilen yıl dönümlerinin önce UNESCO Yürütme Kurulu, ardından Genel Konferans tarafından onaylanmasından sonra Millî Komisyonumuz, konuyu basın-yayın araçlarıyla kamuoyuna ve yazışmalar yoluyla ilgili kurumlara duyurarak farkındalık yaratmaya çalışmakta ve etkinlikler yapılmasını teşvik etmektedir. Aynı zamanda, Yönetim Kurulunun izni ve onayıyla, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu logosu ve UNESCO Genel Direktörlüğü tarafından hazırlanan yıl dönümü logosuyla etkinlikler desteklenmektedir.

UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

2017 yılında gerçekleştirilen UNESCO 39. Genel Konferansında ise 2018 yılı için önerilen Atebetü'l-Hakayık'ın Basılışının 100. Yıl Dönümü, Kazakistan ve Kırgızistan'ın desteğiyle; 2019 yılı için önerilen Kutadgu Bilig'in Yusuf Has Hacib tarafından Yazılışının 950. Yıl Dönümü Azerbaycan ve Kazakistan'ın desteğiyle Programa alınmıştır.

UNESCO 2018-2019 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri İstişare Toplantısı

2018-2019 yılları için ilan edilen yıl dönümlerine ilişkin farkındalığın artırılması, yıl dönümlerinin uluslararası platformda benimsenmesinin yanı sıra ulusalda duyurulması ve etkinliklerle kutlanması amacıyla UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından ilgili kurum ve uzmanlarla 12 Ocak 2018 tarihinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Hizmet Binasında UNESCO 2018-2019 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, UNESCO 39. Genel Konferansında Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınan 2018 yılı için "Atebetü'l-Hakayık'ın Basılışının 100. Yıl Dönümü" ve 2019 yılı için "Kutadgu Bilig'in Yusuf Has Hacib tarafından Yazılışının 950. Yıl Dönümü"ne ilişkin gerçekleştirilebilecek olası çalışmalar ve etkinlikler hakkında istişarelerde bulunulmuş ve yıl dönümlerine ilişkin farkındalığın artırılması konusunda tartışmalar yapılmıştır.

Toplantıya Kutadgu Bilig ve Atebetü'l-Hakayık konusunda çalışan akademisyen ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan 20 kişi katılmıştır. Toplantıda Atebetü'l-Hakayık ve Kutadgu Bilig için yapılabilecek öne çıkan çalışma ve etkinlik önerilerinin ilgili paydaşlarla paylaşılması ve bu doğrultuda çalışmalar yürütülmesinin tavsiye edilmesi benimsenmiştir.

2020-2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Dosya Yazım Hazırlıkları Kapsamında İstişare Toplantıları

Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı

UNESCO 2020-2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında "Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü" Dosya Hazırlık Toplantısı, Millî Komisyonumuz tarafından 14 Aralık 2018 tarihinde Hizmet Binamızda ilgili uzmanlar ve kurumların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. 2020 yılı için hazırlanacak "Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü" dosyası hazırlık süreci hakkında istişarelerde bulunulmuştur. İstişareler sonucunda, katılımcılar dosyada yer verilebilecek hususları değerlendirmişlerdir. Söz konusu adaylık dosyası Genel Sekreterlik uzmanları tarafından hazırlanarak Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan ve Özbekistan'ın desteğiyle UNESCO'ya sunulmuş ve Genel Konferans kararıyla 2020 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır.

Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı

2020-2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümüne ilişkin Dosya Hazırlık Toplantısı, Millî Komisyonumuz tarafından 14 Aralık 2018 tarihinde Hizmet Binamızda ilgili uzmanlar ve kurumların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. İstişareler sonucunda, katılımcılar dosyada yer verilebilecek hususları değerlendirmişlerdir. Söz konusu adaylık dosyası Genel Sekreterlik uzmanları tarafından hazırlanarak Azerbaycan, İran, Kuzey Makedonya ve Romanya'nın desteğiyle UNESCO'ya sunulmuş ve Genel Konferans kararıyla 2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır.

Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü Dosya Hazırlık Toplantısı

Millî Komisyonumuz tarafından 10 Ocak 2019 tarihinde Hizmet Binamızda UNESCO 2020-2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, 2021 yılı için "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü" dosyasında yer verilebilecek hususlar değerlendirilmiş ve gerçekleştirilebilecek çalışmalar ve etkinlikler hakkında istişarelerde bulunulmuştur. Söz konusu adaylık dosyası Genel Sekreterlik uzmanları tarafından hazırlanarak Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya ve Özbekistan'ın desteğiyle UNESCO'ya sunulmuş ve Genel Konferans kararıyla 2021 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına alınmıştır.

UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümlerinde Türkiye

UNESCO 40. Genel Konferansı itibarıyla UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından önerilen ve UNESCO Genel Konferansı tarafından kabul edilen 31 Anma ve Kutlama Yıl Dönümü bulunmaktadır:

- Mustafa Kemal Atatürk'ün Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1881) - 1981
- Mimar Sinan'ın Vefatının 400. Yıl Dönümü (1588) - 1988
- Yunus Emre'nin Doğumunun 750. Yıl Dönümü (1241) - 1991

UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

- Uluğ Bey'in Doğumunun 600. Yıl Dönümü (1394) - 1994
- Şair Fuzûlî (Mehmed bin Süleyman Fuzûlî)'nin Doğumunun 500. Yıl Dönümü (1495) - 1995
- Nasreddin Hoca'nın Vefatının 700. Yıl Dönümü (1296) - 1996
- Hasan Ali Yücel'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1897) - 1997
- Osmanlı Bilim ve Kültür Mirasının ve Çok Uluslu Yönlerinin Oluşumunun Başlangıcının 700. Yıl Dönümü (1299) - 1999
- Şeyh Galip'in Vefatının 200. Yıl Dönümü (1799) - 1999
- Nazım Hikmet'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1902) - 2002
- Mevlânâ Celâleddîn-î Rûmî'nin Doğumunun 800. Yıl Dönümü (1207) - 2007
- Kaşgarlı Mahmud'un Doğumunun 1000. Yıl Dönümü (1008) - 2008
- Kâtip Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıl Dönümü (1609) - 2009
- Ressam, Arkeolog ve Sanat Uzmanı Osman Hamdi Bey'in Vefatının 100. Yıl Dönümü (1910) - 2010
- Evliya Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıl Dönümü (1611) - 2011
- Mimar ve Şehir Planlamacı Kemal Ahmet Arû'nun Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1912) - 2012
- Yusuf Nâbî'nin Vefatının 300. Yıl Dönümü (1712) - 2012
- Müzisyen Buhurizade Mustafa İtrî'nin Vefatının 300. Yıl Dönümü (1712) - 2012
- Pîrî Reis Dünya Haritasının 500. Yıl Dönümü (1513) - 2013
- Halide Edip Adıvar'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü (1964) - 2014
- İsmail Gaspıralı'nın Vefatının 100. Yıl Dönümü (1914) - 2014
- Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nin Kuruluşunun 100. Yıl Dönümü (1914) - 2014
- Matrakçı Nasuh'un Vefatının 450. Yıl Dönümü (1564) - 2014
- Fuad Köprülü'nün Vefatının 50. Yıl Dönümü (1966) - 2016
- Hoca Ahmed Yesevi'nin Vefatının 850. Yıl Dönümü (1166) - 2016
- Atebetü'l-Hakayık'ın Basılışının 100. Yıl Dönümü (1918) - 2018
- Kutadgu Bilig'in Yusuf Has Hacib tarafından Yazılışının 950. Yıl Dönümü (1069) - 2019
- Bilge Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yıl Dönümü (720) - 2020
- Hacı Bektaş Veli'nin Vefatının 750. Yıl Dönümü (1271) - 2021
- Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü (1321) - 2021
- Ahi Evran'ın Doğumunun 850. Yıl Dönümü (1171) - 2021

Türkiye'nin Üyesi Olduğu Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler

Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi

Herkes için Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi 2001 yılında kurulmuştur ve 26 üye devletten oluşmaktadır. Konsey, Herkes için Bilgi Programı planlama ve uygulamalarına kılavuzluk etmekte ve Programın gelişimini sağlamayı, uluslararası iş birliklerini artırmayı amaçlamaktadır.

Herkes için Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyine 2013 yılında düzenlenen UNESCO 37. Genel Konferansında seçilen Türkiye'nin Konsey Üyeliği 2017 yılında düzenlenen UNESCO 39. Genel Konferansında sona ermiş; 2017 yılında düzenlenen UNESCO 39. Genel Konferansında yapılan seçimle Türkiye tekrar IFAP Konsey Üyesi olarak seçilmiştir.

2017-2021 Dönemi Üye Devletler: Bahreyn, Güney Afrika, İsviçre, Jamaika, Kuzey Kore Demokratik Cumhuriyeti, Litvanya, Macaristan, Mali, Nijer, Rusya Federasyonu, *Türkiye*, Umman.

40. Genel Konferansta 2019-2023 Dönemi için seçilen Üye Devletler: Belçika, Fildişi Sahilleri, Gana, Grenada, Japonya, Kuzey Kore, Madagaskar, Malezya, Suudi Arabistan, Tayland.

Hükûmetler Arası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi

Hükûmetler Arası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi 1975 yılında kurulmuştur ve 26 üye devletten oluşmaktadır. Konsey, Hükûmetler Arası Hidroloji Programının önceliklerini belirlemekte, planlamayı sağlamakta ve yönetimini üstlenmektedir. Hükûmetler Arası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyine ilk defa 1977 yılında üye olan ve o tarihten itibaren 6 dönem üyeliği bulunan Türkiye Konseye 2013 yılında düzenlenen UNESCO 37. Genel Konferansında tekrar seçilmiştir. Türkiye'nin Konsey Üyeliği 2017 yılında düzenlenen UNESCO 39. Genel Konferansında sona ermiş; 2017 yılında düzenlenen UNESCO 39. Genel Konferansında yapılan seçimle Türkiye tekrar IHP Konsey Üyesi olarak seçilmiştir.

2017-2021 Dönemi Üye Devletler: Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda, Etiyopya, Güney Kore, Hollanda, İran, Japonya, Libya, Mısır, Paraguay, Slovenya, Sri Lanka, Şili, *Türkiye*, Zambiya.

40. Genel Konferansta 2019-2023 Dönemi için seçilen Üye Devletler: Afganistan, Almanya, Arjantin, Avusturya, Çin, El Salvador, Fas, Fransa, Irak, İspanya, Kongo, Lübnan, Meksika, Moldova, Nijerya, Pakistan, Panama, Rusya Federasyonu, Senegal, Slovakya, Sudan, Uganda.

Uluslararası İletişimin Geliştirilmesi Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi

Uluslararası İletişimin Geliştirilmesi Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi 39 üye devletten oluşmaktadır. Konsey, Uluslararası İletişimin Geliştirilmesi Programı planlama ve uygulamalarına

Türkiye'nin Üyesi Olduğu Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler

kılavuzluk etmekte ve Programın gelişimini sağlamayı, uluslararası iş birliklerini artırmayı amaçlamaktadır.

Türkiye, 2019 yılında UNESCO 40. Genel Konferansında yapılan oylamayla, 4 seneliğine Uluslararası İletişimin Geliştirilmesi Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi Üyesi olarak seçilmiştir.

2017-2021 Dönemi Üye Devletler: Afganistan, Benin, Birleşik Krallık, Dominik Cumhuriyeti, El Salvador, Honduras, İsveç, Kazakistan, Küba, Libya, Litvanya, Namibya, Rusya Federasyonu, Palau, Suudi Arabistan. Tayland.

40. Genel Konferansta 2019-2023 Dönemi için seçilen Üye Devletler: Arjantin, Avusturya, Azerbaycan, Brezilya, Danimarka, Fildişi Sahili, Finlandiya, Gambiya, Hollanda, Kenya, Letonya, Lübnan, Madagaskar, Malezya, Nijerya, Saint Vincent ve Grenadinler, Senegal, Tunus, *Türkiye*, Zambiya.

İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Uluslararası Eşgüdüm Konseyi

İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 1971 yılında kurulmuştur ve 34 üye devletten oluşmaktadır. Yılda bir kez toplanan Konsey Üyeleri MAB Programını ve program politikalarını geliştirmek için çalışmalarını sürdürmektedir. 1977 yılından itibaren Konseyde etkin bir şekilde rol alan Türkiye, Konseye son olarak 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında tekrar üye olarak seçilmiş, Konsey Üyeliği 2019 yılında düzenlenen UNESCO 40. Genel Konferansında sona ermiştir.

Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)

Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP) 1978 yılında kurulmuştur ve 22 üye devletten oluşmaktadır. Komite özellikle uluslararası sözleşmelerin uygulanmadığı bölgelerdeki önemli kültürel varlıkların ait oldukları ülkelere iadesi için gerekli uzlaşmayı ikili anlaşmalar ve iş birlikleri yoluyla sağlamayı amaçlamaktadır. ICPRCP Komitesine ilk defa 1987 yılında üye olan ve o tarihten itibaren 4 dönem üyeliği bulunan Türkiye, Komiteye 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında tekrar seçilmiş, Komite Üyeliği 2019 yılında düzenlenen UNESCO 40. Genel Konferansında sona ermiştir.

Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi

Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi 1978 yılında kurulmuştur ve 18 üye devletten oluşmaktadır. Komite beden eğitimi ve sporun sosyo-ekonomik yararlarını en üst seviyeye çıkarmak için uluslararası çabayı teşvik etmeyi ve etkin spor politikaları ve programları geliştirmeyi amaçlamaktadır. Komiteye ilk defa 1987 yılında üye olan ve o tarihten itibaren çalışmalarını sürdüren Türkiye 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında Komiteye tekrar üye olarak seçilmiş, Komite Üyeliği 2019 yılında düzenlenen UNESCO 40. Genel Konferansında sona ermiştir.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı (MOST) Hükûmetler Arası Konseyi

MOST Hükûmetler Arası Konseyi 1994 yılında kurulmuştur ve UNESCO Genel Konferansında seçilen 30 üye devletten oluşmaktadır. Konsey iki yılda bir toplanmaktadır ve araştırma için öncelik alanların oluşturulması ve gelecek politikalarına karar verme üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. MOST Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye ilk defa 1999 yılında 30. UNESCO Genel Konferansı kararıyla dört yıl süreliğine seçilmiş, bu üyeliğinden sonra 36. UNESCO Genel Konferansı kapsamında tekrar seçilmiş ve mevcut komite üyeliği 2015 yılında gerçekleştirilen 38. UNESCO Genel Konferansı kararıyla yenilenmiştir. Türkiye 2015-2017 döneminde MOST Hükûmetler Arası Konseyi Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Türkiye'nin Konsey Üyeliği 2019 yılında düzenlenen UNESCO 40. Genel Konferansında sona ermiştir.

2017-2019 Dönemi Üye Devletler: Afganistan, Arjantin, Bahreyn, Bangladeş, Birleşik Tanzania Cumhuriyeti, Brezilya, Çek Cumhuriyeti, Endonezya, Ekvator, Filipinler, Fransa, Gana, Gine, Güney Afrika, İsrail, Japonya, Kamerun, Kanada, Kenya, Kosta Rika, Küba, Lübnan, Macaristan, Malezya, Meksika, Mısır, Norveç, Rusya Federasyonu, Slovakya, Tayland, Togo, Tunus, *Türkiye*, Ürdün, Yunanistan.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 yılında kabul edilmiş ve 2006 yılında yürürlüğe girmiştir. 2006 yılında yapılan Birinci Taraf Devletler Genel Kurulunda Türkiye Sözleşmenin icra organı olan 24 üyeli Hükûmetler Arası Komiteye seçilmiştir. Türkiye, 2007 yılında Hükûmetler Arası Komite Başkanlığına seçilmiş ve 2008 yılında Komiteye ev sahipliği yapmıştır. Türkiye 2008-2010 yılları arasında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydı üye devletlerce önerilen dosyaları inceleyen ve altı ülkeden oluşan Alt Organ'da görev yapmıştır. 2014 yılında Türkiye 2014-2018 yılları için Fransa ve İtalya'yı geride bırakarak yeniden Komite üyeliğine seçilmiştir.

2014-2018 Dönemi Üye Devletler: Afganistan, Arjantin, Bahreyn, Birleşik Tanzania Cumhuriyeti, Filipinler, Fransa, Gana, Kenya, Kosta Rika, Küba, Lübnan, Mısır, Rusya Federasyonu, Slovakya, Tayland, Togo, *Türkiye*, Ürdün.

Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Yürütme Konseyi

Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu, Birleşmiş Milletler sistemi içerisinde deniz bilimleri alanında yetkin organ olarak 1960 yılında kurulmuştur ve Komisyonda 148 üye devlet bulunmaktadır. İki yılda bir toplantı gerçekleştiren Yürütme Konseyi, Komisyonun çalışma planını oluşturma, Genel Kurul hazırlıklarını ve Komite çalışmalarını yürütmeden sorumludur. 2017 yılında gerçekleştirilen Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Genel Kurul 29. Oturumunda ikinci kez Yürütme Konseyi Üyesi seçilen Türkiye, 2019 yılında gerçekleştirilen 30. Oturumda tekrar seçilmiştir.

Yürütme Konseyi Üye Devletleri: Almanya, Arjantin, Avustralya, Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda Cumhuriyeti, Brezilya, Bulgaristan, Çin, Fas, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Fransa, Grenada, Güney Afrika, Hindistan, İran, İspanya, İsveç, İtalya, Japonya, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kuveyt, Kuzey Kore, Madagaskar, Meksika, Mısır, Pakistan, Peru, Portekiz, Rusya Federasyonu, Saint Vincent ve Grenadinler, Senegal, Şili, Tayland, *Türkiye*, Umman, Uruguay, Yunanistan.

Türkiye'nin Üyesi Olduğu Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler

Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması Sözleşmesi Taraf Devletler Alt Komitesi

Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması Sözleşmesi Taraf Devletler Alt Komitesi 2013 yılında kurulmuştur ve 18 Üye Devletten oluşmaktadır. Alt Komite 1970 Sözleşmesinin amaçlarının teşvik edilmesi, Taraf Devletler tarafından iletilen raporların incelenmesi, Sözleşmenin uygulanması kapsamında faaliyetlerin yürütülmesi ve kültürel varlıkların yasadışı ticareti konusunda Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi ile koordinasyonu sürdürülmesini amaçlamaktadır. 2017 yılında gerçekleştirilen Alt Komitenin 5. Oturumunda ikinci kez seçilen Türkiye'nin üyeliği 2021 yılına kadar devam etmektedir.

2017-2021 Dönemi Üye Devletler: Arnavutluk, Fildişi Sahilleri, Güney Kore, Honduras, İsveç, Mısır, Peru, *Türkiye*, Zambiya.

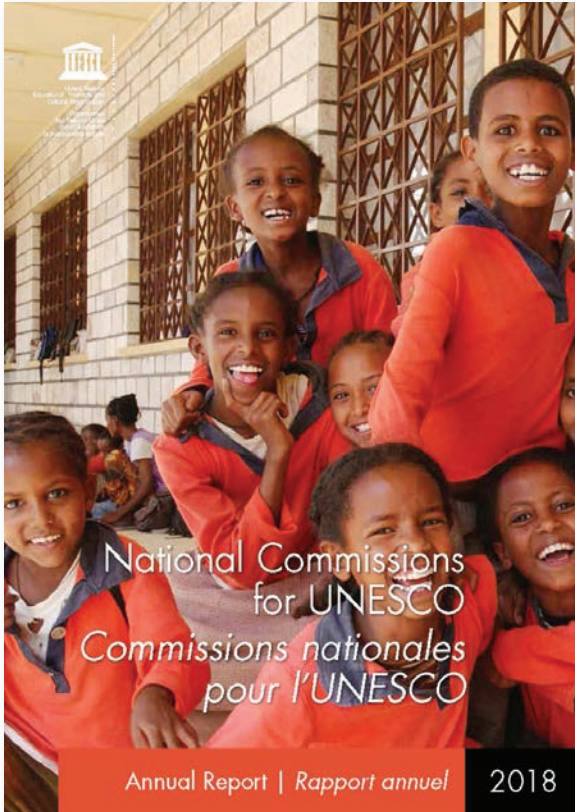
2019-2023 Dönemi Üye Devletler: Benin, Cezayir, Çin, Ekvador, Hollanda, İran, Lübnan, Rusya Federasyonu, Slovakya.

UNESCO Millî Komisyonları Yıllığı

Millî Komisyonların faaliyetlerini ve iş birliklerini daha görünür kılmak ve bilgi paylaşımını kolaylaştırma hedefiyle 2013 yılında başlatılmış bir girişim olan UNESCO Millî Komisyonları Yıllığı 2018 ve 2019 yıllarında da yayınlanmaya devam etmiştir.

UNESCO Sekreteryası ile Millî Komisyonlar arasında iş birliğini güçlendirmeye yönelik Eylem Planının 7. Tavsiyesi doğrultusunda hazırlanan Millî Komisyonlar Yıllığı, UNESCO Millî Komisyonlarının o yıl içerisindeki faaliyetleri hakkında özet bilgi sunup, bir en iyi uygulama örneğine yer vermektedir.

Her yıl UNESCO Genel Direktörlüğü tarafından hazırlanarak basılan Yıllık ayrıca internet üzerinden de kamuoyuyla paylaşılmaktadır. 2018 Yıllığında faaliyetlerine yer verilen 125 Millî Komisyon arasında Millî Komisyonumuz da bulunmaktadır. 2019 Yıllığında ise Millî Komisyonumuzun da içinde bulunduğu 142 Millî Komisyonun etkinliklerine yer verilmiştir. Yıllıklar yalnızca internet üzerinden İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanmaktadır.

Millî Komisyonlar Yıllığı 2018

Millî Komisyonlar Yıllığı 2019

UNESCO Miras Listelerinde Türkiye

UNESCO Dünya Mirası Listesi

Türkiye'nin 2019 yılı itibariyle UNESCO Dünya Mirası Listesinde 16'si kültürel ve 2'si karma alan olmak üzere toplam 18 mirası yer almaktadır.

Kültürel Miraslar:

- Göbekli Tepe (2018)
- Aphrodisias (2017)
- Ani Arkeolojik Alanı (2016)
- Efes (2015)
- Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (2015)
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (2014)
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (2014)
- Çatalhöyük Neolitik Kenti (2012)
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (2011)
- Truva Antik Kenti (1998)
- Safranbolu Şehri (1994)
- Xanthos-Letoon (1988)
- Nemrut Dağı (1987)
- Hattuşa: Hitit Başkenti (1986)
- İstanbul'un Tarihi Alanları (1985)
- Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (1985)

Karma Miraslar:

- Hieropolis-Pamukkale (1988)
- Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (1985)

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi

Türkiye'nin 2019 yılı itibariyle UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde 77'si kültürel ve 1'i de doğal olmak üzere toplam 78 mirası yer almaktadır.

Kültürel Miraslar:

- Anadolu'daki Ahşap Çatılı ve Ahşap Taşıyıcılı Camiiler: Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara
- Arslanhane Camii (2018)
- Arslanhane Camii (2018)
- Harput Tarihi Kenti - Elazığ (2018)
- Sarıkaya Roma Hamamı - Yozgat (2018)
- Justinianus Köprüsü - Sakarya (2018)
- Erken Dönem Anadolu Türk Mirası: Danişmend Beyliği Başkenti Niksar - Tokat (2018)
- Gaziantep Sualtı Yapıları: Livas ve Kasteller - Gaziantep (2018)
- Priene Arkeolojik Alanı - Aydın (2018)
- İvriz Kültürel Peyzajı-Konya (2017)
- Ayvalık Endüstriyel Peyzajı-Balıkesir (2017)
- Assos Arkeolojik Alanı-Çanakkale (2017)
- Yivli Minare Camii-Antalya (2016)
- Kibyra Antik Kenti-Burdur (2016)
- Tuşpa/Van Kalesi, Van Tarihi Kenti ve Höyüğü-Van (2016)
- Malabadi Köprüsü-Diyarbakır (2016)
- Nuruosmaniye Külliyesi-İstanbul (2016)
- Sultan II. Beyazıd Han Külliyesi-Edirne (2016)
- Hacı Bayram Camii ve Çevresindeki Tarihi Alanlar-Ankara (2016)
- Sivrihisar Ulu Camii-Eskişehir (2016)
- Bodrum Kalesi-Muğla (2016)
- Akdamar Kilisesi-Van (2015)
- Antik Aspendos Kenti Tiyatrosu ve Su Kemerleri-Antalya (2015)
- Eshab-ı Kehf Külliyesi (İslami-Osmanlı Sosyal Kompleksi)-Kahramanmaraş (2015)

UNESCO Miras Listelerinde Türkiye

- Mudurnu Tarihî Lonca Kasabası-Bolu (2015)
- Harşena Dağı ve Pontus Kralları Kaya Mezarları-Amasya (2015)
- Dağlık Frigya (2015)
- Stratonikeia Antik Kenti-Muğla (2015)
- Uzunköprü-Edirne (2015)
- İsmail Fakirullah Türbesi ve Işık Kırılma Mekanizması-Siirt (2015)
- Yıldız Sarayı Kompleksi-İstanbul (2015)
- Anadolu Selçuklu Medreseleri (2014)
- Anavarza Antik Kenti-Adana (2014)
- Kaunos Antik Kenti-Muğla (2014)
- Kızkalesi-Mersin (2014)
- Arslantepe Arkeolojik Alanı-Malatya (2014)
- Kültepe Arkeolojik Alanı-Kayseri (2014)
- Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları-Çanakkale (2014)
- Eflatunpınar Kaya Anıtı-Konya (2014)
- İznik-Bursa (2014)
- Mahmutbey Camii-Kastamonu (2014)
- Ahi Evran Türbesi-Kırşehir (2014)
- Titus-Vespasianus Tüneli-Hatay (2014)
- Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup Kilisesi-Mardin (2014)
- Sardes Antik Kenti ve Bintepeler Lidya Tümülüsleri-Manisa (2013)
- Laodikeia Arkeolojik Alanı-Denizli (2013)
- Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri (2013)
- Aizanoi Antik Kenti-Kütahya (2012)
- Beçin Ortaçağ Kenti-Muğla (2012)
- Birgi Tarihî Kenti-İzmir (2012)
- Gordion-Ankara (2012)
- Hacı Bektaş Veli Külliyesi-Nevşehir (2012)
- Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı-Muğla (2012)

- Niğde'nin Tarihi Anıtları-Niğde (2012)
- Mamure Kalesi-Mersin (2012)
- Odunpazarı Tarihî Kent Merkezi-Eskişehir (2012)
- Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi-Gaziantep (2012)
- Zeugma Arkeolojik Siti-Gaziantep (2012)
- Beyşehir, Eşrefoğlu Camii-Konya (2011)
- Hatay, St. Pierre Kilisesi-Hatay (2011)
- Likya Uygarlığı Antik Kentleri (2009)
- Perge Antik Kenti-Antalya (2009)
- Sagalassos Antik Kenti-Burdur (2009)
- Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları-Bitlis (2000)
- Alahan Manastırı-Mersin (2000)
- Alanya Kalesi ve Tersanesi-Antalya (2000)
- Harran ve Şanlıurfa Yerleşimleri-Şanlıurfa (2000)
- İshakpaşa Sarayı-Ağrı (2000)
- Konya Selçuklu Başkenti-Konya (2000)

Karma (Doğal ve Kültürel) Miraslar:

- Güllük Dağı-Termessos Milli Parkı-Antalya (2000)
- Kekova-Antalya (2000)

Doğal Miraslar:

- Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı- (Ankara-Konya-Aksaray (2013)
- Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti - Samsun (2016)
- Ballica Mağarası Tabiat Parkı - Tokat (2019)

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi

- Geleneksel Türk Okçuluğu (2019)
- Dede Korkut - Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği (Azerbaycan ile Ortak Dosya, 2018)
- Bahar Bayramı Hıdırellez (Makedonya ile ortak dosya, 2017)
- Geleneksel Çini Sanatı (2016)

UNESCO Miras Listelerinde Türkiye

- İnce Ekmek Yapma ve Paylaşma Kültürü: Lavaş, Jupka, Kartırma, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan ve Kırgızistan ile ortak dosya, 2016)
- Geleneksel Çini Ustalığı (2016)
- Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)
- Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)
- Mesir Macunu Festivali (2012)
- Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
- Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
- Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
- Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
- Âşıklık Geleneği (2009)
- Karagöz (2009)
- Nevruz (Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, Irak, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan, Tacikistan, Türkmenistan ile ortak dosya, 2009)
- Meddahlık Geleneği (2008)
- Mevlevî Sema Törenleri (2008)

Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

- ıslık Dili (2017)

Dünya Belleği Uluslararası Kütüğü

- Divanü Lügati't-Türk (2017)
- Piri Reis'in Haritası (2017)
- Kültepe Tabletleri (2015)
- Evliya Çelebi Seyahatnamesi (2013)
- İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
- Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)
- Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)

Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı

- Camili Biyosfer Rezervi (2005)

Küresel Jeoparklar Ağı

- Kula Volkanik UNESCO Küresel Jeoparkı (2013)

Ramsar Alanları

- Nemrut Kalderası (Bitlis, 2013)
- Kuyucuk Gölü (Kars, 2009)
- Kızören Obruğu (Konya, 2006)
- Yumurtalık Lagünü (Adana, 2005)
- Meke Maarı (Konya, 2005)
- Kızılırmak Deltası (Samsun, 1998)
- Akyatan Lagünü (Adana, 1998)
- Uluabat Gölü (Bursa, 1998)
- Gediz Deltası (İzmir, 1998)
- Göksu Deltası (Mersin, 1994)
- Burdur Gölü (Burdur, 1994)
- Seyfe Gölü (Kırşehir, 1994)
- Manyas Gölü (Kuş Gölü) (Balıkesir, 1994)
- Sultan Sazlığı (Kayseri, 1994)

Yayınlarımız (2018-2019)

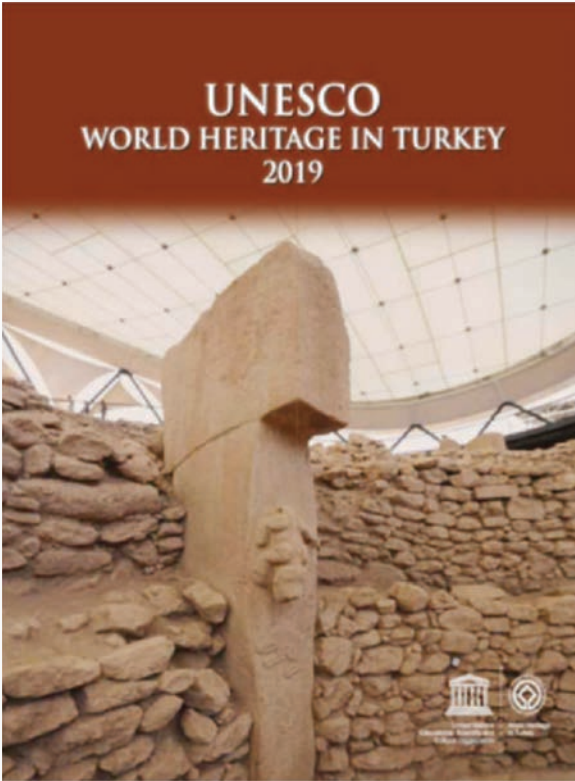

Türkiye'de Demografik Dönüşüm, Yarattığı Riskler ve Sorunlar, Alınması Gereken Önlemler ve Gelecekle İlgili Hedefler 2018

UNESCO'nun Adil Dünyaya Erişim için Eşitsizlikle Mücadele temalı 2016 Dünya Sosyal Bilim Raporunda özellikle yaşlıların bakımı ve sosyal hayattan dışlanmaması, eşitsizliğin azaltılmasında önemli görülmektedir. Yaşlıların gıdaya ve güvenli, kapsayıcı kamu hizmetlerine erişimi, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında yer alan Hedef 2 (Açlığı bitirmek, gıda güvenliğini sağlamak, beslenme imkânlarını geliştirmek ve sürdürülebilir tarımı desteklemek) ve Hedef 11 (Kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak) ile de desteklenmektedir.

MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. İsmail TUFAN tarafından hazırlanan rapora Komite Başkanı Prof. Dr. M. Akif KİREÇÇİ ve Komite Üyeleri de katkıda bulunmuştur.

Raporda ilk olarak Türkiye'deki demografik dönüşüm sonucunda yaşlı sayısında ve oranında gerçekleşen değişiklikler gösterilmiş, Türkiye'de yaşlılığın ve yaşlıların mevcut durumu saptanmıştır. Ardından, gerontoloji, demans, yaşlı bakımı ve yaşlılık üzerine yapılan araştırmalar, gerontolojik uygulamalar ve gerontoloji çalışmaları özetlenmiş; ilgili yayınlar listelenmiş ve Türkiye'nin gerontoloji alanındaki ihtiyaçlarına odaklanılarak gelecekte yapılabilecek olan gerontoloji çalışmalarına yer verilmiştir.

UNESCO World Heritage in Turkey 2019

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan miras alanları hakkında ülkemizin uluslararası tanınırlığa sahip saygın akademisyenleri tarafından yapılan özgün ve bağımsız araştırmalar sonucu yazılan akademik makaleleri içeren UNESCO World Heritage in Turkey kitabı projesi, 1972 tarihli UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmenin 40. Yılı münasebetiyle başlatılmıştır. Kitabın ilk baskısı, 2013 ikinci baskısı 2016 yılında yayınlanmıştır.

Türkiye'nin Dünya Mirası Komitesi üyeliği sürecinde uluslararası toplumla paylaşılmış olan çalışmanın 2019 yılında Millî Komisyonumuz tarafından üçüncü baskısı yayımlanmıştır. Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesinde ve UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan miras alanlarına ilişkin makalelerden oluşan çalışmanın editörlüğünü Doç. Dr. Nevra ERTÜRK ve Doç. Dr. Özlem KARAKUL gerçekleştirmiştir.

Millî Komisyonumuza Yapılan Ziyaretler

Kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör, üniversiteler ve yerel yönetimlerden gelen heyet ve kişiler önceki yıllarda olduğu gibi 2018-2019 yıllarında da Millî Komisyonumuzu ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretlerde, UNESCO programları hakkında bilgi paylaşımı yapılmış ve ilgili konularda iş birliği imkânları değerlendirilmiştir. Millî Komisyonumuz ziyaret edilerek; Başkan ve/veya Başkan Vekillerimiz, ilgili Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve uzmanlarımızla yapılan görüşmeler aşağıda sıralanmaktadır:

- 1 Mart 2018 Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü;
- 7 Mart 2018 Kütahya Belediye Başkanı ve Heyeti;
- 8 Mart 2018 Dünya Etnospor Konfederasyonu ve Okçular Vakfı;
- 16 Mart 2018 Sahipkiran Stratejik Araştırmalar Merkezi;
- 20 Mart 2018 Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Murat Yavuz ATEŞ;
- 29 Mart 2018 Çorum Milletvekili Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT;
- 17 Nisan 2018 Batman Belediye Başkan Vekili Ertuğ Şevket AKSOY ve Fatma Gül YALMAN;
- 3 Ekim 2018 Dışişleri Bakanlığı Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN;
- 5 Ekim 2018 Geleneksel Sanatlar Derneği Başkanı Ahmet AKCAN;
- 11 Ekim 2018 Necla İlhan İpekçi Ortaokulu Müdürü Saim OĞUZ ve Heyeti;
- 15 Kasım 2018 AK Parti Ankara İl Gençlik Kolları Başkanlığı;
- 15 Kasım 2018 Azerbaycan Büyükelçiliği;
- 30 Kasım 2018 Dışişleri Bakanlığı Yurt Dışı Tanıtım ve Kültürel İşler Genel Müdürü ve UTMK Genel Kurul Üyesi Büyükelçi Lale ÜLKER;
- 13 Aralık 2018 Ankara İl Kültür Turizm Müdürü Dr. Kamil ÖZER ve SOKÜM Tanıtım Günleri Proje Direktörü Yeliz GÖÇBAK;
- 2 Ocak 2019 Panora AVM Yetkilileri;
- 2 Ocak 2019 Afyonkarahisar Valisi ve Belediye Başkanı ile Zafer Kalkınma Ajansı;
- 3 Ocak 2019 Büyükelçi Gürcan TÜRKÖĞLU;
- 16 Ocak 2019 İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı ve beraberindeki heyet;
- 18 Ocak 2019 Uluslararası Hıdırellez Bahar Şenlikleri Festivali Başkanı Dr. Şenol Tahir ve beraberindeki heyet;

- 25 Ocak 2019 Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU;
- 30 Ocak 2019 Merkez Bankası İletişim Planlama ve Yönetimi Müdürü Emel DEMİRÖREN ŞAHİN ve Sanat Danışmanı Hale HAMURCULU;
- 12 Mart 2019 Tin Medya yetkilileri; 20 Mart 2019 tarihinde Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Adnan TEPECİK, Prof. Dr. Sema ATİK KORKMAZ ve beraberindeki beş yüksek lisans öğrencisi;
- 4 Nisan 2019 Prof. Dr. İbrahim BİRKAN, Prof. Dr. Muharrem TUNA, Prof. Dr. Yücel ŞENYURT ve Bilgin AYGÜL;
- 24 Nisan 2019 UNESCO Kategori 2 Uluslararası Dövüş Sanatları Merkezi Genel Sekreteri Kim Sihyun ve Uzman Choi Hanna;
- 8 Mayıs 2019 Kültürel Mirası Koruma ve Araştırma Derneği temsilcileri Uğur GENÇ ve Semih ÇIKRIKÇI;
- 8 Mayıs 2019 27. Dönem Ankara Milletvekili Zeynep YILDIZ; 17 Mayıs 2019 tarihinde Türk Dünyası Parlamenterler Vakfı Uluslararası Öğrenci Akademisi;
- 4 Temmuz 2019 Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa ÇEVİK;
- 23 Temmuz 2019 Camili Biyosfer Rezervi Heyeti;
- 6 Ağustos 2019 Yazar Yücel FEYZİOĞLU ve Erdoğan FEYZİOĞLU;
- 21 Ağustos 2019 Mihaliççık Belediye Başkanı Haydar ÇORUM;
- 18 Eylül 2019 25. ve 26. Dönem Osmaniye Milletvekili Prof. Dr. Ruhi ERSOY, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat TÜRK ve Rektör Yardımcısı Alpaslan DAYANGAÇ;
- 8 Ekim 2019 Ankara Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi Başkanı Bekir ÖDEMİŞ;
- 23 Ekim 2019 Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzmanı Seda DUZCU;
- 24 Ekim 2019 Çankırı İl Kültür ve Turizm Müdürü M. Kemal KARATATAR ile Ahi Yaran Meclisi Gençlik Eğitim Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Ahmet ABSARILIOĞLU;
- 6 Kasım 2019 Kastamonu Heyeti;
- 6 Kasım 2019 İzmit Belediye Başkanı Fatma KAPLAN HÜRRİYET;

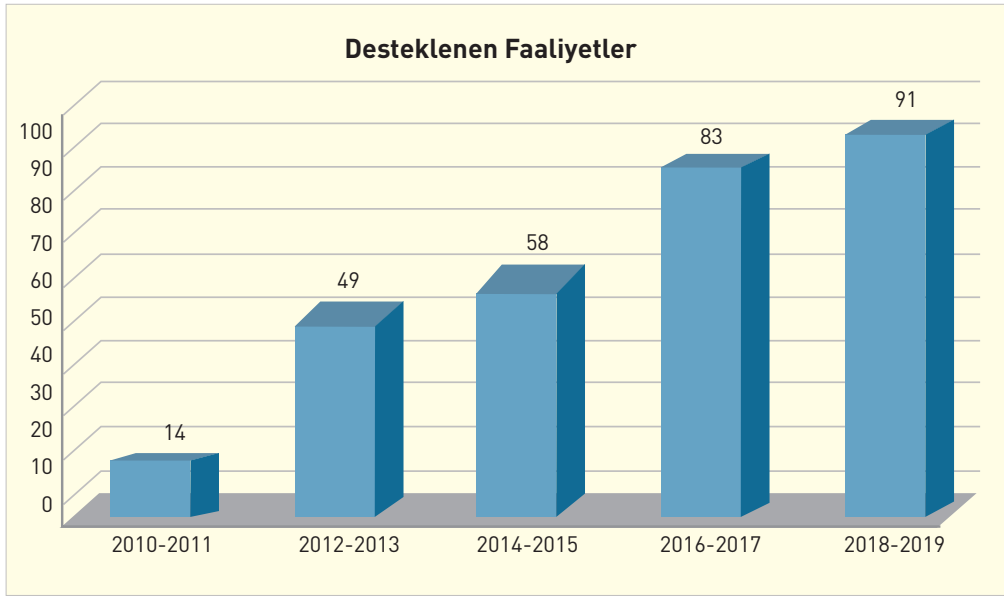
Millî Komisyonumuza Yapılan Ziyaretler

- 6 Kasım 2019 Dünya Etnospor Konfederasyonu Genel Sekreteri Sami SERDAR;
- 7 Kasım 2019 Doç. Dr. Mine ÖZYURT KILIÇ ve Doç. Dr. Barış ALPASLAN;
- 5 Aralık 2019 Bursa Büyükşehir Belediyesi Heyeti;
- 5 Aralık 2019 Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı;
- 6 Aralık 2019 Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Muhsin HAZAR Millî Komisyonumuzu ziyaret etmiş; Başkan ve/veya Başkan Vekillerimiz, ilgili Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve uzmanlarımızla görüşmüşlerdir.

Desteklenen Faaliyetler

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu UNESCO konularında özellikle ulusal farkındalığı artırmak amacıyla gerçekleştirilen etkinliklere Millî Komisyon yönetmeliği ve Logo Kullanım Yönergesi doğrultusunda destek sağlamaktadır. UNESCO çalışmalarının yoğunlaşmasıyla birlikte başta UNESCO Türkiye Millî Komisyonu isim ve logosunun kullanım izni ve uzman desteği olmak üzere Millî Komisyonumuzdan destek talepleri artmış ve bu kapsamda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu 2018-2019 yıllarında 91 etkinliğe destek sağlamıştır.

II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu

Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü Derneği tarafından 20-24 Ocak 2018 tarihleri arasında Çankırı'da gerçekleştirilen "II. Somut Olmayan Kültürel Miras Kış Okulu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras logosuyla desteklenen etkinlik Millî Komisyonumuz iş birliğinde gerçekleştirilmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

Zonguldak Mağaraları Sempozyumu

Zonguldak Belediyesi tarafından 3 Şubat 2018 tarihinde gerçekleştirilen “Zonguldak Mağaraları Sempozyumu” Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UNESCO Uzmanı Şule ÜRÜN katılım sağlamıştır.

Geleneksel Sporların İhyası Forumu

Dünya Etnospor Konfederasyonu tarafından 17-18 Şubat 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen “Geleneksel Sporların İhyası” konulu foruma Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

4. Toplumsal Cinsiyet Adaleti Kongresi

İstanbul Ticaret Üniversitesi ve KADEM (Kadın ve Demokrasi Derneği) tarafından 8 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilen “Boşanma temalı 4. Toplumsal Cinsiyet Adaleti Kongresi”ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Dünya Kadınlar Günü Etkinliği

Marmara Üniversitesi Genç İnovatif Sağlıkçılar Kulübü tarafından 8 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilen “Dünya Kadınlar Günü Etkinliği”ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

2018 Dünya Şiir Günü İstanbul Festivali

Bahçeşehir Üniversitesi tarafından 21-22 Mart 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "2018 Dünya Şiir Günü İstanbul Festivali"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Uluslararası Spor ve Fiziksel Aktivite Günü Etkinliği

Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi tarafından 6 Nisan 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Uluslararası Spor ve Fiziksel Aktivite Günü" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Ölümünün 100. Yılında Kağızmanlı Hıfzı Uluslararası Sempozyumu

Kağızman Belediyesi tarafından 8-9 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Ölümünün 100. Yılında Kağızmanlı Hıfzı Uluslararası Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER katılmıştır.

Desteklenen Faaliyetler

Uluslararası Millî Düşün Yerli Üret Sempozyumu

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından 12-13 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Uluslararası Milli Düşün Yerli Üret Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Kuşadası Geleneksel Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Şenliği

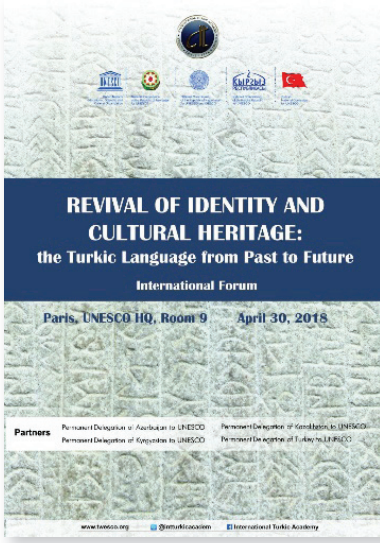
Kuşadası Belediyesi tarafından 23 Nisan 2018 Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlama etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen "Kuşadası Geleneksel Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Şenliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Ahmet Kutsi Tecer Sempozyumu

Sivas Belediyesi tarafından 25-26 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Ahmet Kutsi Tecer Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili

Uluslararası Türk Akademisi tarafından 30 Nisan 2018 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen “Manevi Yenilenme ve Kültürel Miras: Geçmişten Geleceğe Türk Dili” Sempozyumuna Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Taşıyıcısı olarak Türk Dili” başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Ankara Gastronomi Günleri ve “Aynı Tadı Paylaşmak: Türkiye- Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Çalıştay Bildirileri” Kitap Lansmanı

Romanya Ankara Büyükelçiliği tarafından 2 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen Ankara Gastronomi Günleri ve “Aynı Tadı Paylaşmak: Türkiye- Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Çalıştay Bildirileri” Kitap Lansmanına Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Işık ve Işık Temelli Teknolojiler Çalıştayı

Gazi Üniversitesi Fotonik Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından 5 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen “Işık ve Işık Temelli Teknolojiler Çalıştayı”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

Gordion Festivali

Polatlı Belediyesi tarafından 5-6 Mayıs 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Gordion Festivali"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Avanos Hıdırellez Şenliği

Avanos Belediyesi tarafından 5-6 Mayıs 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Avanos Hıdırellez Şenliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

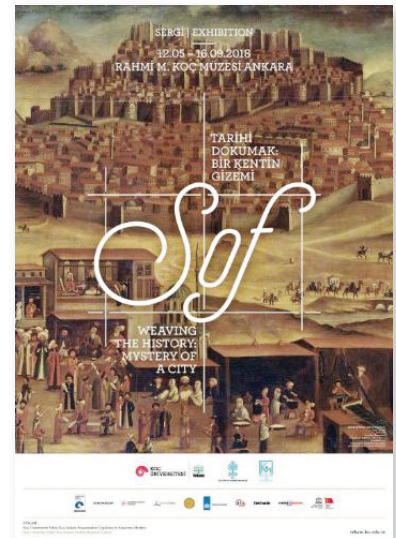

Hıdırellez Şenliği

Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü tarafından 5-6 Mayıs 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Hıdırellez Şenliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması yapmıştır.

Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi Sergisi

Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları, Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) tarafından 11 Mayıs-16 Eylül 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi Sergisi"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

4. UNESCO-SEMEP Projesi Etkinliği

MEV Koleji Özel Büyükçekmece Okulları tarafından 12 Mayıs 2018 tarihinde "Sürdürülebilir Kalkınma için Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Küresel Enerji Verimliliğini Arttırma-Temiz ve Güvenilir Enerji" temasıyla gerçekleştirilen "4. UNESCO-SEMEP Projesi Etkinliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Hıdırellez Kültür Bahar Bayramı

Kayabelen Folklor Araştırma Derneği tarafından 13 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Hamza Şeyh Dede'yi Anma ve Hıdırellez Kültür Bahar Bayramı" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Genç Parmaklardan UNESCO Dünya Miras Listesindeki Türkiye

Anadolu Üniversitesi tarafından 19-24 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Genç Parmaklardan UNESCO Dünya Miras Listesindeki Türkiye" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Nesiller Boyu Kültürel Miras: Fırsatlar ve Sorumluluklar Paneli

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 20 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Nesiller Boyu Kültürel Miras: Fırsatlar ve Sorumluluklar Paneli"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu paneli Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili ve Alan Başkanı Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

Desteklenen Faaliyetler

Atebetü'l-Hakayik ve İlk Dönem Türkçe İslami Eserler Sempozyumu

Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezi tarafından 28-30 Haziran 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Atebetü'l-Hakayik ve İlk Dönem Türkçe İslami Eserler Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali

Sivrihisar Belediyesi tarafından 29-30 Haziran 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Hubyar Semahı ve 40 Kazanda 40 Kurban

Tokat Almus Hubyar Köyü Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği tarafından 28-29 Temmuz 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen "Hubyar Semahı ve 40 Kazanda 40 Kurban" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

13. Gurbetçi Şenliği ve Festivali

Emirdağ Belediyesi tarafından 4-9 Ağustos 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "13. Gurbetçi Şenliği ve Festivali"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

UNESCO Geleneksel Sporlar ve Oyunların Korunması ve Teşviki 4. Müşterek İstişare Toplantısı

Dünya Etnospor Konfederasyonu tarafından 13-14 Ağustos 2018 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen "UNESCO Geleneksel Sporlar ve Oyunların Korunması ve Teşviki 4. Müşterek İstişare Toplantısı"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve "Geleneksel Spor ve Oyunları Yaşamak: kültürel, sosyal ve ekonomik faydaları" başlıklı oturumun moderatörlüğünü yapmıştır.

Öğretmenler için Meslekî Çalışma Haftası

Muğla Bilim ve Sanat Merkezi tarafından 10-14 Eylül 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Öğretmenler için Meslekî Çalışma Haftası" etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek olunmuştur. Aynı zamanda Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL tarafından bir konferans verilmiştir.

Mudurnu Araştırmaları ve Halk Kültürü Sempozyumu ve Ahilik Çalıştayı

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi tarafından 17-21 Eylül 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Mudurnu Araştırmaları ve Halk Kültürü Sempozyumu ve Ahilik Çalıştayı"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Bir Ahi Kenti Bursa

Bursa Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü tarafından 19 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Bir Ahi Kenti Bursa" Paneline Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu panele Millî Komisyonumuzu temsilen Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ali YAKICI katılmış ve konuşma gerçekleştirmiştir.

Uluslararası Üniversite Sporları Günü Etkinliği

Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi tarafından 20 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Uluslararası Üniversite Sporları Günü" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

DEHUKAM Uluslararası Sualtı Kültürel Mirası ve Bilimsel Deniz Araştırmaları Hukuki Rejimi Çalıştayı

Ankara Üniversitesi Deniz Hukuku ve Araştırma Merkezi tarafından 4-8 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen “DEHUKAM Uluslararası Sualtı Kültürel Mirası ve Bilimsel Deniz Araştırmaları Hukuki Rejimi Çalıştayı”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu Başkanı Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ panelist olarak katılmıştır.

X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından 17-19 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen “X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hacı Bektaş-ı Veli Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından 18-20 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen “IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

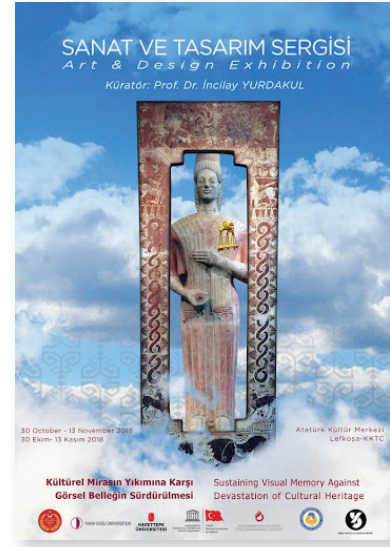

Vefatının 100. Yılında Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Kongresi

Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından 22-24 Ekim 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Vefatının 100. Yılında Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Kongresi"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

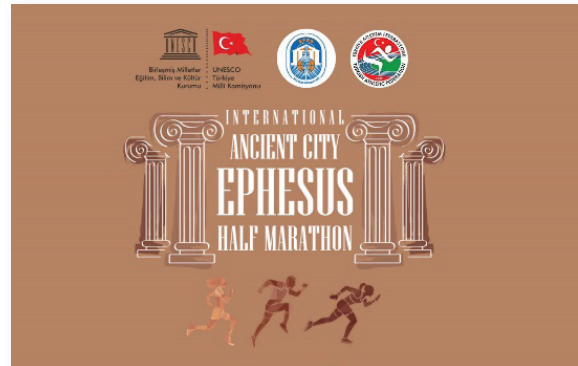
Kültürel Yıkıma Karşı Görsel Hafıza Mirası Sergisi

Hacettepe Üniversitesi tarafından 30 Ekim-13 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Kültürel Yıkıma Karşı Görsel Hafıza Mirası" Sergisine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Uluslararası Efes Antik Kenti Yarı Maratonu

Selçuk Belediyesi tarafından 18 Kasım 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Uluslararası Efes Antik Kenti Yarı Maratonu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenleri

Azerbaycan Büyükelçiliği ve TÜRKSOY iş birliğinde 4 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Azerbaycan Muğam Sanatı ve Mevlevi Sema Törenlerinin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesine Kaydedilmelerinin 10. Yılı" Etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiş ve iş birliğinde gerçekleştirilmiştir. Anılan etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Deniz ÇAKAR katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Sanat - Zanaat - Mekân İlişisini Yeniden Canlandırmak Konulu Etkinlik

Selçuk Üniversitesi tarafından 5-7 Aralık 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Sanat-Zanaat-Mekân İlişisini Yeniden Canlandırmak" konulu etkinliğe Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Engelli Bisiklet Etkinliği

Barikat Sanat Atölyesi Derneği tarafından gerçekleştirilen "Engelli Bisiklet Etkinliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Sokak ve Yaşam Konulu 24. Geleneksel Türkiye Fotoğraf Yarışması

Yeni Yüksektepe Kültür Derneği tarafından gerçekleştirilen Sokak ve Yaşam konulu 24. Geleneksel Türkiye Fotoğraf Yarışması'na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Yarışma jürisinde Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Muhtar KUTLU yer almıştır.

Geleneksel Uluslararası Fotoğraf Yarışması

Anadolu Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen gençlik ve kültürel miras temalı "Geleneksel Uluslararası Fotoğraf Yarışması"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

15. Altın Boğa Kısa Film Yarışması

İstanbul Lisesi Sinema Kulübü tarafından gerçekleştirilen "15. Altın Boğa Kısa Film Yarışması"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Somut Olmayan Kültürel Mirasın Tespiti ve Kataloglama Çalışması

Samsun Kızılırmak Deltası Koruma ve Geliştirme Birliği Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen "Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Somut Olmayan Kültürel Mirasın Tespiti ve Kataloglama Çalışması"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

ICORP on the Road Projesi

ICORP tarafından gerçekleştirilen Afetler Sonrasında Hasar Gören Kültür Mirasının Rehabilitasyonuna ilişkin "ICORP on the Road" Projesine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Projede Millî Komisyonumuzu temsilen Çatışma Durumlarında Somut Kültürel Miras Alt Çalışma Grubu Üyesi Prof. Dr. Zeynep Gül ÜNAL yer almıştır.

2. Yaşam Bilimleri Kongresi

Acıbadem Üniversitesi tarafından 9 Şubat 2019 tarihinde gerçekleştirilen "2. Yaşam Bilimleri Kongresi"ne UNESCO Türkiye Millî Komisyonu isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Türk Dünyasında Nevruz: Özbekistan-Türkiye Kardeşlik Günleri

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi tarafından 21 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Türk Dünyasında Nevruz: Özbekistan-Türkiye Kardeşlik Günleri" başlıklı etkinliğe Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

UNESCO ve Üniversite Etkileşimi: İmkânlar ve Fırsatlar Semineri

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi tarafından 26 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen "UNESCO ve Üniversite Etkileşimi: İmkânlar ve Fırsatlar Semineri"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu seminere Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Yazılışının 950. Yılında Kutadgu Bilig'ten Günümüze Bakış Paneli

Erzurum Teknik Üniversitesi tarafından 11 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Yazılışının 950. Yılında Kutadgu Bilig'ten Günümüze Bakış" başlıklı panele Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Dede Korkut ve Kültürel Miras Konferansı

Selçuk Üniversitesi tarafından 17 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Dede Korkut ve Kültürel Miras" başlıklı konferansa Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Konferansta Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ konuşmacı olarak yer almıştır.

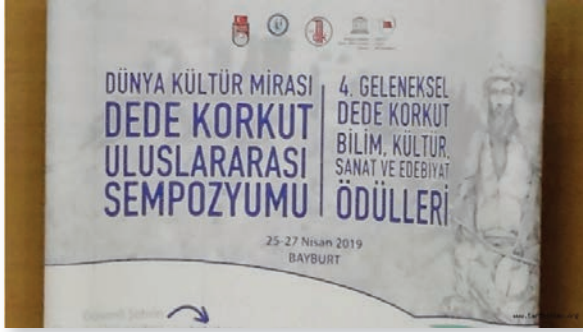

Somut Olmayan Kültürel Miras Tanıtım Günleri Etkinliği

Ankara Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından 23-29 Nisan 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Somut Olmayan Kültürel Miras Tanıtım Günleri Etkinliği"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

Dünya Kültür Mirası Dede Korkut Uluslararası Sempozyumu

Bayburt Üniversitesi tarafından 25-27 Nisan 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Dünya Kültür Mirası Dede Korkut Uluslararası Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Anılan Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Paldır Kültür Kentleşme ve Uygulamalı Halk Bilimi Konferansı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından 30 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Paldır Kültür Kentleşme ve Uygulamalı Halk Bilimi" başlıklı konferansa Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu Konferansı UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ vermiştir.

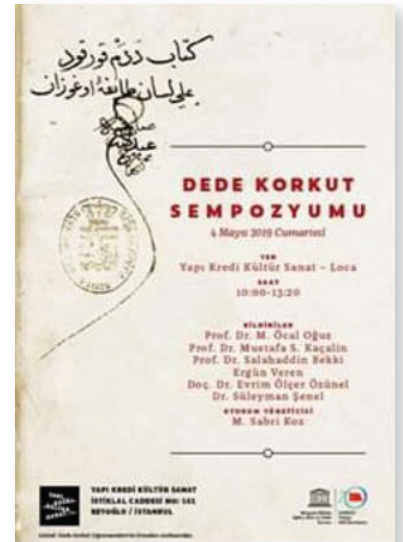

28. Uluslararası Hıdırellez Bahar Şenlikleri Festivali

Hıdırellez-Bahar Şenlikleri Derneği tarafından 2-6 Mayıs 2019 tarihleri arasında Makedonya'da gerçekleştirilen "28. Uluslararası Hıdırellez Bahar Şenlikleri Festivali"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Dede Korkut Sempozyumu

Yapı Kredi Yayınları tarafından 4 Mayıs 2019 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Dede Korkut Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu Sempozyuma Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmış ve bildiri sunmuştur.

Desteklenen Faaliyetler

UNESCO'da Kültürel Miras: Dede Korkut ve Kutadgu Bilig Konferansı

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından 14 Mayıs 2019 tarihinde gerçekleştirilen "UNESCO'da Kültürel Miras: Dede Korkut ve Kutadgu Bilig" Konferansına Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu Konferans UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ tarafından verilmiştir.

Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Forumu

Uluslararası Türk Akademisi tarafından 15 Mayıs 2019 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen "Büyük Bozkır: Kültürel Miras ve Dünya Tarihindeki Rolü Forumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Söz konusu Forumu UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmış ve konuşma gerçekleştirmiştir.

Doğal Kaynakların Korunması ve Yönetimi konulu Toprak Bilim Okulu

Ankara Üniversitesi tarafından 2019 yılı Mayıs ayında gerçekleştirilen Doğal Kaynakların Korunması ve Yönetimi konulu Toprak Bilim Okulu çalışmalarına Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Sivrihisar Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali

Sivrihisar Belediyesi tarafından 25-30 Haziran 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Sivrihisar Uluslararası Nasreddin Hoca Kültür ve Sanat Festivali" ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Uluslararası Afetler ve Dirençlilik Kongresi

Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından 26-28 Haziran 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Uluslararası Afetler ve Dirençlilik Kongresi"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

10. Uluslararası Nakışlı Kırkyama Şenliği ve Çalıştayı

Gölcük Belediyesi tarafından 23-25 Ağustos 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "10. Uluslararası Nakışlı Kırkyama Şenliği ve Çalıştayı"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Enerji Teknolojileri Yaz Okulu: Fotovoltaik Teknolojileri

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi tarafından 9-13 Eylül 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Enerji Teknolojileri Yaz Okulu: Fotovoltaik Teknolojileri"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

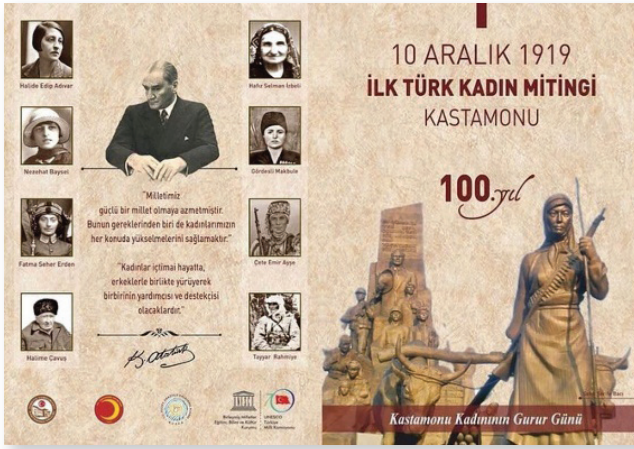
Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı

Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından 26-28 Eylül 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Kurultaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması gerçekleştirmiştir.

Desteklenen Faaliyetler

Uluslararası Kutadgu Bilig Sempozyumu

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından 28-30 Kasım 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Uluslararası Kutadgu Bilig Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

10 Aralık 1919 İlk Türk Kadın Mitingi

Kastamonu Belediyesi tarafından gerçekleştirilen "10 Aralık 1919 İlk Türk Kadın Mitingi"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Mardin Masalcılar Buluşması

Mardin Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından 2-6 Ekim 2019 tarihleri arasında "Mardin Masalcılar Buluşması" etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Yazılışının 950. Yılı Anısına Uluslararası Kutadgu Bilig ve Türk Dünyası Sempozyumu

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tarafından 3-5 Ekim 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Yazılışının 950. Yılı Anısına Uluslararası Kutadgu Bilig ve Türk Dünyası Sempozyumu"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştayı

Gaziantep Üniversitesi tarafından 7-8 Ekim 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen "Somut Olmayan Kültürel Miras Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri" adlı çalıştaya Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ ve Prof. Dr. Muhtar KUTLU katılmıştır.

Kutadgu Bilig ve Adalet Toplantısı

Türkiye Barolar Birliği tarafından 9 Ekim 2019 tarihinde gerçekleştirilen "Kutadgu Bilig ve Adalet konulu Toplantı"ya Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması yapmıştır.

UHAK 2019 Ulusal Hikâye Anlatıcılığı Kongresi

Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından 11-12 Ekim 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen "UHAK 2019 Ulusal Hikâye Anlatıcılığı Kongresi"ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL konuşmacı olarak katılmıştır.

Desteklenen Faaliyetler

Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo Etkinliği

Selçuk Üniversitesi tarafından 14-15 Ekim 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen “Yaşamın Anahtarı: Periyodik Tablo” etkinliğine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiş ve Millî Komisyon iş birliğiyle gerçekleştirilmiştir.

Kentleşme ve Ekonomi Kongresi

Kent Araştırmaları Enstitüsü tarafından 16-18 Ekim 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Kentleşme ve Ekonomi Kongresi”ne Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

IV. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu

Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarlar Birliği tarafından 18-19 Ekim 2019 tarihlerinde Bakü’de gerçekleştirilen “IV. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayı

Pamukkale Üniversitesi tarafından 24-25 Ekim 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen “Denizli Traverten Jeoparkı ve Jeoturizm Çalıştayı”na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır.

SEMEP Etkinlikleri

İstanbul MEV Koleji Özel Büyükçekmece Okulları ve Ankara MEV Koleji Özel İlkokulu ve Ortaokulu Müdürlükleri tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen SEMEP etkinliklerine Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

İstanbul'un Tarihi Alanları KÜMED Çalıştayı

18-19 Nisan 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen "İstanbul'un Tarihi Alanları KÜMED Çalıştayı"na Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kütahya El Sanatları Festivali

7-10 Kasım 2019 tarihleri arasında Kütahya Çiniciler Fotoğrafçılar ve El Sanatları Esnaf Odası tarafından düzenlenen festivale Millî Komisyonumuz isim ve logosuyla destek verilmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Sergileri

Mirasın Rengi ve Kokusu: Çiğdem ve Nevruz Sergisi

21 Mart Uluslararası Nevruz Günü ve 2018 yılının Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinin 10. Yılı olması vesilesiyle Mirasın Rengi ve Kokusu: Çiğdem ve Nevruz Etkinliği Millî Komisyonumuz hizmet binasında gerçekleştirilmiştir.

Nevruz ilk olarak 2009 yılında 7 ülkenin ortak dosyası olarak UNESCO tarafından İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilmiş ve 2016 yılında 5 ülkenin daha katılımıyla 12 ülkenin ortak mirası olarak Listeye kaydedilmiştir. Ayrıca 21 Mart günü 2010 yılında Birleşmiş Milletler tarafından "Uluslararası Nevruz Günü" ilan edilmiştir. Çiğdem Günü de bir yeni yıl ve bahar ritüeli olması nedeniyle Türkiye'nin Ulusal Envanterinde ve içinde yer aldığı Nevruz ortak dosyasında "Nevruzun diğer adları" arasında yer almaktadır.

Türkiye'deki çoğu endemik Nevruz ve Çiğdem çiçekleri ile Nevruz ve Çiğdem Günü kutlamalarının fotoğraflarından oluşan ve Nevruz ve Çiğdem kutlamalarının doğayla etkileşimini yansıtan serginin açılışına Millî Eğitim Bakanı, Milletvekilleri, ilgili Bakanlıkların Müsteşar Yardımcıları ve Genel Müdürleri, dosyada yer alan ülkelerin Büyükelçileri veya temsilcileri, ilgili kurumların temsilcileri ve UTMK Yönetim Kurulu ve İhtisas Komitesi Üyeleri, akademisyenler, doktora ve yüksek lisans düzeyinde öğrenciler, basın mensupları ve çok sayıda ziyaretçi katılmıştır.

Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu

2009 yılında Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan ve Türkiye'nin katılımıyla çok uluslu dosya olarak UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilen "Nevruz", 2016 yılında Afganistan, Irak, Kazakistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın da katılımıyla hazırlanan yeni dosyayla "Nevruz" dosyası katılımcı devlet sayısı 12'ye yükselmiştir. 2019 yılı anılan unsurun Listeye kaydedilişinin onuncu yıl dönümüdür. Bu kapsamda, UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun Kuruluşunun 70. Yılı ve "Nevruz" un İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine Kaydedilişinin 10. Yılı vesilesiyle "Nevruz: Koruma ve Aktarımda Son On Yıl" Değerlendirme, Sergi ve Resepsiyonu 21 Mart 2019 tarihinde Millî Komisyon Hizmet Binasında gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğe, Dışişleri Bakan Yardımcısı, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı, dosyada yer alan 12 Devletin Büyükelçileri veya temsilcileri, UTMK Yönetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri Üyeleri, akademisyenler, doktora ve yüksek lisans düzeyinde öğrenciler, basın mensupları ve çok sayıda ziyaretçi katılmıştır.

Genç Gözler İpek Yolunda Sergisi

"Genç Gözler İpek Yolunda" sergi, konferans ve resepsiyonu 21 Haziran 2019 tarihinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Hizmet Binasında gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğe UNESCO İpek Yolu Online Platformuna dâhil olarak odak noktası belirlemiş on devletin Büyükelçilikleri, ilgili Bakanlıklar, kurumlar, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, UTMK Yönetim Kurulu ve İhtisas Komitesi üyelerinin yanı sıra öğrenciler ve gençler katılım sağlamıştır.

Sergide yer alan fotoğraflar UNESCO Tarih ve Diyalog Biriminin, 11 Nisan - 22 Temmuz 2018 tarihleri arasında gençleri İpek Yolunun paylaşılan miras ve değerlerini fotoğraf sanatı üzerinden görmeye

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Sergileri

ve yansıtmaya teşvik etmek amacıyla düzenlediği “Genç Gözler İpek Yolunda” başlıklı uluslararası fotoğraf yarışmasının çıktılarıdır. “Genç Gözler İpek Yolunda” Sergisinde Türkiye’den yer bulan genç fotoğraf sanatçısı Mirkan TUNÇ da yer almıştır.

UNESCO Dünya Mirası Listesinde Türkiye Sergisi

UNESCO'nun 1972 tarihli UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Sözleşmesine 1983 yılında taraf olan Türkiye'nin Sözleşme kapsamındaki Dünya Mirası Listesinde 2019 yılı itibariyle 18 mirası yer almaktadır.

Bu kapsamda Millî Komisyonumuzun bahçe duvarlarında "UNESCO Dünya Mirası Listesinde Türkiye Sergisi" başlıklı bir sergi açılmıştır. Sergide ülkemizin UNESCO Dünya Mirası Listesine kayıtlı bu miraslar fotoğrafları, listeye kayıt tarihleriyle birlikte sergilenmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde Türkiye Sergisi

UNESCO'nun 2003 tarihli Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesine 2006 yılında taraf olan Türkiye'nin 2019 yılı itibariyle İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsilî Listesinde 17 unsuru ve Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesinde 1 unsuru olmak üzere Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde 18 unsuru bulunmaktadır.

Bu kapsamda Millî Komisyonumuzun bahçe duvarlarında bu unsurların fotoğraflarının yer aldığı "Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde Türkiye Sergisi" başlıklı bir sergi oluşturulmuştur. Ülkemizin UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde kayıtlı 18 unsurunun fotoğrafları listeye kayıt tarihleri ve açıklamalarıyla birlikte sergilenmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Sergileri

Doğal Miras Sergisi

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi ve Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan karma mirasları ve doğal mirasları ile UNESCO MAB Biyosfer Rezervleri Ağında yer alan Camili Biyosfer Rezervi ve UNESCO Jeopark Ağında yer alan Kula Jeoparkı fotoğrafları listelere kayıt tarihleriyle doğal miras farkındalığını artırmak amacıyla Millî Komisyonumuz Hizmet Binasının bahçe duvarlarında sergilenmiştir.

UNESCO Uluslararası Gün, Hafta, Yıl ve On Yıl İlanları

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler

- 14 Ocak - Dünya Mantık Günü
- 24 Ocak - Afrika ve Afrika Kökenli Kültür Dünya Günü
- 24 Ocak - Uluslararası Eğitim Günü
- 27 Ocak - Uluslararası Soykırım Kurbanlarını Anma Günü
- 11 Şubat - Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü
- 13 Şubat - Dünya Radyo Günü
- 21 Şubat - Dünya Anadil Günü
- 4 Mart - Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İçin Mühendislik Günü
- 8 Mart - 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü
- 14 Mart - Uluslararası Matematik Günü
- 20 Mart - Uluslararası Fransızca Konuşanlar (Francophonie) Günü
- 21 Mart - Uluslararası Nevruz Günü
- 21 Mart - Dünya Şiir Günü
- 21 Mart - Uluslararası Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Günü
- 22 Mart - Dünya Su Günü
- 6 Nisan - Uluslararası Spor ve Fiziksel Aktivite Günü
- 15 Nisan - Dünya Sanat Günü
- 23 Nisan - Dünya Kitap ve Telif Hakkı Günü
- 30 Nisan - Uluslararası Caz Günü
- 3 Mayıs - Dünya Basın Özgürlüğü Günü
- 5 Mayıs - Afrika Dünya Miras Günü
- 5 Mayıs - Dünya Portekiz Dili/Portekizce Günü
- 16 Mayıs - Uluslararası Barış İçinde Birlikte Yaşama Günü
- 16 Mayıs - Uluslararası Işık Günü
- 21 Mayıs - Dünya Diyalog ve Kalkınma için Kültürel Çeşitlilik Günü

UNESCO Uluslararası Gün, Hafta, Yıl ve On Yıl İlanları

- 22 Mayıs - Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik Günü
- 5 Haziran - Dünya Çevre Günü
- 8 Haziran - Dünya Okyanus Günü
- 17 Haziran - Dünya Çölleşme ve Kuraklık ile Mücadele Günü
- 18 Temmuz - Uluslararası Nelson Mandela Günü
- 26 Temmuz - Uluslararası Bataklık (Mangrove) Ekosisteminin Korunması Günü
- 9 Ağustos - Uluslararası Dünya Yerli Halklar Günü
- 12 Ağustos - Uluslararası Gençlik Günü
- 23 Ağustos - Uluslararası Köle Ticaretinin Anılması ve Köleliğin Ortadan Kaldırılması Günü
- 8 Eylül - Uluslararası Okuryazarlık Günü
- 15 Eylül - Uluslararası Demokrasi Günü
- 20 Eylül - Uluslararası Üniversite Sporları Günü
- 21 Eylül - Uluslararası Barış Günü
- 28 Eylül - Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü
- 5 Ekim - Dünya Öğretmenler Günü
- 11 Ekim - Uluslararası Kız Çocukları Günü
- 13 Ekim - Uluslararası Afet Riskini Azaltma Günü
- 17 Ekim - Uluslararası Yoksullukla Mücadele Günü
- 24 Ekim - Birleşmiş Milletler Günü
- 27 Ekim - Dünya Görsel İşitsel Miras Günü
- 2 Kasım - Uluslararası Gazetecilere Karşı İşlenen Suçların Cezasız Kalmasını Sona Erdirme Günü
- 5 Kasım - Uluslararası Roman Dili Günü
- Kasım Ayının ilk Perşembe Günü - Okullarda, Siber zorbalık da dâhil olmak üzere Şiddet ve Zorbalıkla Mücadele Günü
- 5 Kasım - Dünya Tsunami Farkındalığı Günü
- 10 Kasım - Barış ve Kalkınma İçin Dünya Bilim Günü
- Kasım Ayının Üçüncü Perşembe Günü - Dünya Felsefe Günü
- 14 Kasım - Kültür Varlıklarının Yasadışı Ticaretine Karşı Uluslararası Gün
- 16 Kasım - Uluslararası Hoşgörü Günü
- 18 Kasım - Uluslararası İslam Sanatları Günü

- 25 Kasım - Uluslararası Kadına Karşı Şiddetin Ortadan Kaldırılması Günü
- 26 Kasım - Dünya Zeytin Ağacı Günü
- 29 Kasım - Uluslararası Filistin Halkıyla Dayanışma Günü
- 1 Aralık - Dünya AIDS Günü
- 3 Aralık - Uluslararası Engelliler Günü
- 10 Aralık - İnsan Hakları Günü
- 18 Aralık - Uluslararası Göçmenler Günü
- 18 Aralık - Dünya Arap Dili Günü

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Haftalar

- 21 Ocak - 3 Şubat 2019 Ses Haftası
- 4 - 8 Mart 2019 UNESCO Mobil Öğrenme Haftası
- 26 - 30 Nisan Eğitim için Küresel Eylem Haftası
- 20 - 24 Mayıs 2019 Afrika Haftası
- 20 - 26 Mayıs 2019 Uluslararası Sanat Eğitimi Haftası
- 25 Ağustos - 30 Ağustos 2019 Dünya Su Haftası
- 17 - 21 Eylül 2018 Afrika Mühendislik Haftası
- 24 - 31 Ekim 2019 Küresel Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Haftası

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Yıllar

- 2019 - Uluslararası Kimyasal Elementlerin Periyodik Tablosu Yılı
- 2019 - Uluslararası Yerli Dilleri Yılı

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası On Yıllar

- 2021-2030 Sürdürülebilir Kalkınma için Okyanus Bilimleri On Yılı
- 2015-2024 Afrika Kökenliler On Yılı
- 2014-2024 Herkes için Sürdürülebilir Enerji On Yılı
- 2013-2022 Uluslararası Kültürel Yakınlaşma On Yılı
- 2011-2020 Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik On Yılı
- 2010-2020 Birleşmiş Milletler Çöller ve Çölleşmeyle Mücadele On Yılı

